

ไทย และเป็นการควบคุมชาวเขาไม่ให้อยู่ภายในที่จะถูกหักนำไปเป็นคอมมิวนิสต์ โดยการอพยพชาวเขาลงมาอยู่ในที่ร่วนจัดที่คิดทำกินในรูปแบบของนิคมชาวเขา เช่นจัดนิคมชาวเขาบ้านแสนใจอาเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย พร้อมทั้งจัดทำหริยษาราชางามอบให้แก่ชาว夷ทุกๆ คน

ก่อนที่รัฐบาลยังไม่ได้จัดทำหริยษาราชางาม คงจะหริ่งส่วนผึ้งไม่ได้มีความรู้สึกว่าตนเองอยู่ในกลุ่มของชาว夷ฯ เนื่องจากชุมชนจะหริ่งส่วนผึ้งหรือในภาคกลาง ไม่ได้อยู่บนเทือกเขาสูง เหมือนดังชาวจะหริ่งและชาว夷ฯ ผ่านอีนๆ ทางภาคเหนือ ที่มีเทือกเขาเปรี้ยบเหมือนปราการธรรมชาติที่ปิดกั้นให้ความเจริญและวัฒนธรรมจากภายนอกเข้าถึง ความเชื่อในพุทธศาสนาและประเพณีท้องถิ่นของชาวจะหริ่งส่วนผึ้งสอดคล้องกับวิถีไทยในท้องถิ่นชนบท ภายหลังการสำรวจประชากรจะหริ่งเพื่อจัดทำหริยษาราชางามในตำบลส่วนผึ้งคงจะหริ่งส่วนผึ้งจึงถูกเรียกว่าเป็น ชาว夷ฯ และเมื่อทางการเข้ามาตั้งหน่วยพัฒนาสังเคราะห์ชาว夷ฯ ที่ บ้านห้วยน้ำหนัก ยิ่งเป็นการตอกย้ำจากฝ่ายราชการว่าคนจะหริ่งส่วนผึ้งนี้เป็น ชาว夷ฯ ความหมายของคำว่า “ชาว夷ฯ” นั้น ยังมีนัยยะถึงการแบ่งแยก ว่ากลุ่มชนที่อยู่บนที่สูงซึ่งมีเอกลักษณ์ทาง ภาษา วัฒนธรรม ประเพณี ที่ต่างจากคนพื้นบ้าน เป็นพวกที่ล้าหลัง เป็นคนป่า ไร้การศึกษา อาจจะเป็นภัยแก่ประเทศชาติ คือ “พวก夷ฯ” ไม่ใช่คนไทย กับกลุ่มชนที่อยู่ในที่ร่วนคือพวกที่เจริญกว่า ได้รับการพัฒนามีความศิวิลัย มีเอกลักษณ์ร่วมกันในวัฒนธรรมของรัฐชาติ คือ “พวก夷ฯ” ที่เป็นคนไทย

จากนโยบายรวมพวกร่องรัฐบาลนโยบายที่ถูกนำมาใช้กับชาวจะหริ่งส่วนผึ้ง โดยหน่วยพัฒนาการเคลื่อน ได้บัญญัติศัพท์ใหม่เรียกชาวจะหริ่งส่วนผึ้งว่า “ชาวไทยตะนาวศรี” ซึ่งหมายถึงชาวจะหริ่งส่วนผึ้งที่อาศัยอยู่ บริเวณเทือกเขาตะนาวศรี ชายแดนไทย – พม่า การเลือกใช้ชื่อ ชาวไทยตะนาวศรี แทนการใช้ชื่อเรียก กะหริ่ง กีเพื่อต้องการให้เกิดความเป็นอันหนึ่งเดียวกัน มีท่าทียอมรับว่าชาวจะหริ่งส่วนผึ้งคือคนไทยแต่เป็นไทยตะนาวศรี อีกทั้งยังเป็นการหลีกเลี่ยงไม่ให้คนจะหริ่งมีความรู้สึกว่าถูกดูถูกเมื่อถูกเรียกว่าจะหริ่ง มีหลักฐานการเรียกชาวจะหริ่งส่วนผึ้งว่า “ไทยตะนาวศรี” ปรากฏอยู่บนซุ้มประตูทางเข้าวัดทางด้านทิศเหนือของวัดบ้านบ่อที่มีข้อความว่า “วัดบ้านบ่อไทยตะนาวศรี” และชื่อศาลเจ้าพ่อไทยตะนาวศรีที่อยู่ริมถนนหน้าวัดส่วนผึ้งเป็นต้น

จากการเพิ่งสังเกตุของผู้ศึกษาซึ่งเป็นคนเชื้อสายจะหริ่งและเป็นคนในพื้นที่พบว่าจะหริ่งส่วนผึ้ง ยินดีที่จะให้ผู้อื่นเรียกพวกราชว่า “ไทยตะนาวศรี” มากกว่าที่จะเรียกตนเองหรือให้คนอื่นเรียกเขาว่า “夷ฯ 夷ฯ” อย่างไรก็ตามในมุมมองส่วนตัวของผู้วิจัย(วุฒิ บุญเลิศ) กลับเห็นว่า ศัพท์ที่รัฐบัญญัติขึ้นใหม่นี้ ได้ทำลายตัวตนและสำนึกของท้องถิ่น สิ่งที่รัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐสมควรที่จะทำ

* ชาว夷ฯ (“Hill tribe”) คำว่า tribe มาจากภาษาลาตินว่า “tribu” แปลว่า คนป่าที่อาศัยอยู่นอกอาณาจักร เป็นคนไร้อาษารรน, ฉวีวรรณ ประจำวนหมาย ว่าด้วยการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ น.7 ศูนย์มนุษยวิทยา 2547, ในสมัยโรมัน tribes คือว่าเป็นกลุ่มชนซึ่งมีฐานะด้อยกว่าพสกนิกร ต้องส่งตัวของเป็นบรรณาการแก่ผู้ที่อยู่สูงกว่าเพื่อของการคุ้มครอง ลิขิต ชีรเวศิน ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย น.68 พ.ศ.2521

คือการแสวงหาคุณค่าของความแตกต่างเพื่อให้เกิดการยอมรับในความหลากหลาย และนำความแตกต่างที่หลากหลาย มาบูรณาการเพื่อให้เกิดพลังในท้องถิ่น ต้องมีท่าทีพร้อมทั้งการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมต่อ"พวกราชอาณา"และเห็นด้วยที่จะเรียก "ชาวเขา" ว่า ชาวไทยภูเขา ผ่า..(ระบุชื่อผ่า...)

กิจกรรมด้านมวลชนสัมพันธ์

"พวกร.ร.ป.เข้ามายังกีดกันชาวบ้านนะ... พอตกล่าวกล่างคืนก็ออกไปเที่ยวสาวะหรี่ยงในหมู่บ้านไปช่วยพวกรผู้หญิงตัวข้าว นั่งแทะละหุ่ง เดีดพริกะหรี่ยง บางกนก ได้มีมีคนบ้านบ่อ นับดูแล้ว มีตั้ง 5 คู่ แต่งกับผู้หญิงกะหรี่ยง 3 คู่ มีเพียงที่พวกร.ร.ป.ไปร่วมเที่ยวสาวะ เนื้อเพลงเป็นอย่างนี้"

"...ก.ร.ป. รูปไม่หล่อแต่นำ้ใจดี รับรักกับ ก.ร.ป. จะให้คุณพ่อมานขอทันที"¹⁸⁴

มีการนำผู้นำชาวบ้าน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้เฒ่าคนแก่ ทั้งชาวกะหรี่ยงและชาวบ้าน ไปทัศนศึกษาเยี่ยมชมสถานที่สำคัญ เช่น พระบรมมหาราชวัง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) เข้าเยี่ยม พระราชบูพารมี ปราโมช นายกรัฐมนตรี นำเยาวชนจากหมู่บ้านต่างๆเข้าค่ายเยาวชนระดับประเทศ

"เมื่อก่อนคนกะหรี่ยงไม่มีโอกาสได้ไปกรุงเทพฯ ไปก็ไม่ถูก พอ ก.ร.ป. เข้ามา พวกราชอาณา บ้านไปกรุงเทพฯ ไปไหว้พระแก้ว ไปพระราชวัง ไปหานายกคึกฤทธิ์ ไปกันหลายคน คนแก่ หนุ่มๆ พวกรผู้หญิงก็ให้แต่งชุดกะหรี่ยงกันไป ลุงเป็น สารวัตรกำนันลุงก็ได้ไปกับเขาด้วย"¹⁸⁵

ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนได้ส่งเสริมให้ ชาวบ้านกะหรี่ยงปลูกฝ้าย และละหุ่ง เพื่อมีรายได้เสริม ละหุ่งเป็นพืชที่สามารถปลูกแทนในไร่ข้าวของชาวกะหรี่ยง ราคา กิโลกรัมละ 1.50 บาท มีฟองค้ารับซื้อในหมู่บ้าน บางครั้งกับบรรทุกรถยนต์ของ นาย โชค มั่นใจไปขายในเมืองที่ราชบุรี ทำให้ชาวบ้านเริ่มนิรย์ได้เสริม หน่วยพัฒนาการเคลื่อนยังได้จัดทำหุ่งญี่ปุ่นสาหร่าย

¹⁸⁴ นาย ปู บุญกร หมู่ที่ 1 บ้านบ่อ ต.สวนผึ้ง 17 มกราคม 2545 ในเวลานี้พวกราชอาณาที่บ้านนาบุนแสบ เป็นภารยาของเจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่หลายคน เมื่อพวกรเจ้าหน้าที่ข้ายกลับไปอยู่ที่อื่น ได้ลูกฉิ่งทึ่งทั้งหมู่ ตระกันเข้ามกันหลุ่ง สาวะหรี่ยง ที่ได้อ่ายกินด้วยกัน 3 คู่

¹⁸⁵ นาย บุญธรรม คุ้งลึง หมู่ที่ 1 บ้านบ่อ ต.สวนผึ้ง 17 มกราคม 2545

ในพื้นที่ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ ส่งเสริมให้มีการเลี้ยงวัว มีการผสมเทียนวัว แนะนำการเลี้ยงสุกรในคอกแทนการเลี้ยงแบบดั้งเดิมที่เป็นการปล่อยไม่ถูกสุขลักษณะ การส่งเสริมให้คนกะหรี่งหันกลับมาปลูกพืชเพื่อจะมีรายได้เสริม และถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร ได้รับการuhnรับจากชาวกะหรี่งส่วนดังนี้ ดังเช่น นาย บ่าย เสนเต็ก ชาวนาหัวก้าวหน้าซึ่งเป็นเจ้าของโรงสีข้าวนาดเล็กในหมู่บ้าน ภายหลังจากที่ได้ไปเที่ยวงานเกษตรแห่งชาติที่อำเภอพะเพงแสน จังหวัดนครปฐม ลุง บ่าย เสนเต็ก เป็นกะหรี่งคนแรกที่ได้ตัดสินใจซื้อรุ่นแรกเตอร์เพื่อใช้ในการเกษตร

ด้านการศึกษา รัฐบาลต้องการที่จะให้เยาวชนในท้องถิ่นได้รับการศึกษาถึงระดับชั้นประถมปีที่ 7 หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่เห็นว่าบริเวณที่ตั้งของโรงเรียนในหมู่บ้านมีพื้นที่แคบ ได้ขยายโรงเรียนหลังเดิมที่อยู่ในเขตบ้านเดิมในหมู่บ้าน ไปอยู่ที่บ้านเรือนญาลูกเตี้ยฯ ที่ทางการตั้งชื่อใหม่ว่า “ภูกัดดี” บริเวณดังกล่าวเคยเป็นป่าช้าเก่าที่ใช้ฟังค์ก์กรรมกรเหมืองแร่คันจีนและคนพนันที่ไร้ญาติ ได้สร้างอาคารเรียนหลังใหม่ขยายชั้นเรียนจากเดิมที่เปิดชั้นเรียนเพียงชั้นประถมปีที่ 4 ขยายชั้นเรียนถึงชั้นประถมปีที่ 7 ทำให้เด็กๆ ในท้องถิ่นมีโอกาสได้เรียนในโรงเรียนมากขึ้น ไม่ต้องออกไปเรียนนอกชุมชนที่อยู่ห่างไกล

ด้านการรักษาผู้เจ็บป่วย
หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ได้จัดหน่วยแพทย์และพยาบาลเคลื่อนที่ไปเยี่ยมเยียนและรักษาคนเจ็บป่วยตามหมู่บ้านต่างๆ ที่อยู่ห่างไกลและกันดาร ในบางกรณีที่มีผู้เจ็บป่วยอาการหนัก หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่จะเรียกเชลิปคอนเตอร์มารับคนป่วยส่ง

ไปรักษาตัวถึงโรงพยาบาลจังหวัดราชบุรีในทันที

ด้านความมั่นคง มีการเปิดรับชายกะหรี่งที่เคยเป็นทหารเกณฑ์ ให้เข้ามายเป็นอาสาสมัครรักษาดินแดนมีเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงตอบแทน ชายกะหรี่งเหล่านี้มีหน้าที่ในการเข้าเฝ้ารักษาความปลอดภัยในที่ตั้งของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ อยู่ประจำฐานที่มั่นตามหมู่บ้านที่เป็นพื้นที่เคลื่อนไหวของสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์ ทำหน้าที่เป็นล่าม หาจ่าจั่ว เป็นผู้นำทาง ให้แก่เจ้าหน้าที่ในการอุกค่าด ตระเวนในพื้นที่ ภายในหมู่บ้านกะหรี่งจัดให้มีเฝ้าระวังรักษาความปลอดภัยในยามค่ำคืน บรรดาผู้นำที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ลูกสังไปอบรมให้ความรู้ทางด้านการเมือง ความมั่นคงที่ค่ายทหารช่าง เข้ากรวด จังหวัดราชบุรี

การย้ายคนกะหรี่ยงออกจากป่าต้นน้ำภาคซี

ເສີ່ງປິ່ນດັບ ທີ່ເທື່ອກເຫາຕະນາວສີ

ในการช่วงชิงมวลชนระหว่างฝ่ายรัฐกับพระรัฐ
คอมมิวนิสต์ ได้สร้างความสูญเสียให้แก่คนไทยด้วยกัน
“ตະนາຄຣี-radius” หนังสือที่จัดพิมพ์ในโอกาสจัดงาน
อนุสรณ์สถานวีรชนภาคกลางของนกรุงกองทัพปลด
แออัดแห่งประเทศไทย ที่บ้านหัวยแหน่ง อำเภอหนองหญ้า
ปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ได้ให้รายชื่อผู้ที่ชีวิตทั้งสามชาติ
พระรัฐคอมฯ และมวลชน! ชื่อสายกะเหรี่ยงในเขตงาน
ราชบุรี เพชรบุรี จำนวน 51 คน เมื่อครุยรายชื่อและสอบ
ถามชาวกะเหรี่ยงที่เคยเข้าร่วมกับพระรัฐคอมฯ ปรากฏ
ว่าผู้ที่เสียชีวิตอย่าง 50 ของจำนวน 51 คน เป็นคนชื่อ
สายกะเหรี่ยง โผล่ สาเหตุใหญ่ของการเสียชีวิตมาจากการ
ความเจ็บป่วยในขณะที่อยู่ในป่า ในเขตงาน

ໃນເບຕງານ

ประจำวันคือบันทึกเมียอดผู้เสียชีวิตจำนวน 38 คน มีรายชื่อที่เป็นคนกระเรื่องจากอวัยวะจำนวน 17 คน¹⁸⁸ในที่สุดฝ่ายรัฐก็เป็นผู้ประกาศข้อบัญญัติในสังคมและชีวิตประจำวัน แต่ฝ่ายพราหมณ์ก็ไม่เคยประกาศอย่าง

¹⁸⁶ ลุง เม็ด เก็มบิง บ้านทุ่งแฟก ม.2 ต.สวนผึ้ง

¹⁸⁸ ตานาครีน้ำลึก น. 108-112, งานอนุสรณ์สถานวีรชนภาคกลางของนกรนกกองทัพปลดแอกแห่งประเทศไทย พฤศจิกายน 2545 บ้านห้วยแหง อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี

เป็นทางการว่าตนเองเป็นฝ่ายปราศัย^{*} การที่ฝ่ายรัฐบาลเป็นฝ่ายมีขั้นน้ำจากเงื่อนไขและเหตุปัจจัยหลายประการดังนี้

สถานบันพระมหากษัตริย์กับความมั่นคงในชุมชนกะเหรี่ยงสวนผึ้ง

พระบาทสมเด็จพระ

เจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระ
นางเจ้าพระบรม ราชินีนาถ
พร้อมทั้งสมเด็จย่า มีความ
สนพระทัยและเอาพระทัย
ในทุกชีวิตรายภูมิ
และชาวกะเหรี่ยง ระหว่างปี
2509 – 2521 สมเด็จย่า
และพระเจ้าอยู่หัวพระ
ราชินีได้เสด็จเยี่ยมพื้นที่
ตำบลสวนผึ้งบ่อครัง หมู่
บ้านที่เด็ดจเยี่ยมน้ำเป็นหมู่

เสด็จบ้านค่า 23 พฤษภาคม 2518

บ้านกะเหรี่ยงที่มีการเคลื่อนไหวของสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์โดยเฉพาะที่หมู่บ้านป้องกระทิง ที่มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์ อันเป็นพื้นที่เยี่ยงชิงมวลชนระหว่างรัฐบาลกับพรรคคอมมิวนิสต์

พล.ต.อ.วสิษฐ์ เดชกุญชร เมื่อครั้งที่เข้ารับหน้าที่เป็นนายตำรวจประจำสำนักได้กล่าวถึงสถานการณ์บ้านเมืองในปี พ.ศ.2513 ว่ามีการประทกนระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ก่อการร้ายในภาคกลางในพื้นที่จังหวัด สุพรรณบุรี เพชรบูรณ์ ประจำบ้านน้ำ เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่เสียชีวิตอยู่เนื่องๆ พล.ต.อ.วสิษฐ์ เดชกุญชร กล่าวว่า ทันทีที่มีข่าวว่าที่ไหนมีเหตุการณ์รุนแรง เจ้าหน้าที่ได้รับความสูญเสีย และประชาชนตกอยู่ในความหวาดกลัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ จะเสด็จพระราชดำเนินไปยังพื้นที่นั้นในทันที เพื่อทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่และพสกนิกรพระราชทานเครื่องอุปโภค บริโภค สิ่งของที่พระราชทานเป็นส่วนหนึ่ง แต่ที่สำคัญคือการปราบปรามการของห้องส่องพระองค์ และพระราชปฏิสันถารที่ทรงพระกรุณาพระราชทานอย่างใกล้ชิดแก่ผู้ประสบภัยทั้งหมด และพื้นที่ที่บ้านกำลังใจทั้งต่อเจ้าหน้าที่และประชาชนให้กลับอบอุ่นและมั่นคงในทันที¹⁸⁹ เหตุการณ์ที่ยังอยู่ในความทรงจำของบรรดาอาสาสมัครรักษาดินแดนชาวกะเหรี่ยงคือเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2521 ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จเยี่ยมหมู่บ้านกะเหรี่ยง ป้องกระทิงล่างเป็นปีที่มีการประทกนระหว่าง

* สุรชัย แซ่ด่าน คำกล่าว ในงานอนุสรณ์สถานวีรชนฯ บ้านห้วยแห้ง อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบูรณ์ พฤศจิกายน 2545 ที่ผู้ว่าจังหวัดได้มีโอกาสเข้าร่วมสังเกตการณ์ด้วย

¹⁸⁹ บันทึกความทรงจำ รอยพระยุคลบาท น.35 พล.ต.อ.วสิษฐ์ เดชกุญชร นติชนสุดสัปดาห์ ก.พ.2543

เจ้าหน้าที่สำรวจกับสมาคมนิสิตที่ลงมารับเสบียงที่บ้านโป่งกระทิงตำบลสวนผึ้ง

ลำดับเหตุการณ์ในการเสด็จมาเยี่ยมชุมชนกะหรี่ยงสวนผึ้ง

วันที่ 25 เม.ย. พ.ศ.2509
สมเด็จย่าเสด็จเยี่ยมกะหรี่ยง
สวนผึ้งครั้งแรกทรงเปิดโรงเรียน
สำรวจตรวจสอบเด่นอ้อบ้ำเพี้ย*

วันที่ 14 มิ.ย.2512 สมเด็จ
ย่าเสด็จเยี่ยมรายภูกระหรี่ยงโป่ง
กระทิงและทรงเปิดโรงเรียน
ต.ช.ด.

วันที่ 8 ม.ค. 2514 สมเด็จ
ย่าเสด็จเยี่ยมรายภู ทรงเปิดโรงเรียนวังน้ำเขียว (หมู่บ้านชาวญวน)

วันที่ 5 ก.ค. 2514 สมเด็จย่าเสด็จเยี่ยมรายภูเปิดทรงโรงเรียนทุ่งแหลม (หมู่บ้านชาวญวน)
วันที่ 29 ก.ค. 2514 สมเด็จเสด็จย่าเยี่ยมรายภูกระหรี่ยง บ้านค่า

วันที่ 23 พ.ค. 2518 ทั้งสองพระองค์เสด็จเยี่ยมรายภู บ้านคากิ่ง อ.สวนผึ้ง ทอดพระเนตรฝายน้ำ
ลั่นบ้านโป่งกระทิงล่าง กำนัน ระเอิน กำนัน สาว บุญลิศ และนายป้อง แย้มพร ทูลเกล้าถวายถูกใจ
เพื่อขอพระราชทานที่ดิน 10,000 ไร่ เพื่อให้ชาวกะหรี่ยงได้อาศัยทำกิน

วันที่ 19 มิถุนายน 2518 สมเด็จย่าเสด็จเยี่ยมรายภูกระหรี่ยงบ้านบ่อหวี ทรงเปิดโรงเรียนต.ช.ด บ้าน
บ่อหวี

วันที่ 23 พฤษภาคม 2521 ทั้งสองพระองค์เสด็จเยี่ยมชุดคุ้มครองที่หมู่บ้านกะหรี่ยง โป่งกระทิงล่าง
เป็นปีที่มีการประทับกันระหว่างเจ้าหน้าที่สำรวจกับสมาคมนิสิต

บทบาทของผู้นำท้องถิ่นชาวกะหรี่ยง

ผู้นำท้องถิ่นเป็นบทบาทต่อการคลี่คลายสถานการณ์ หรืออาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งก็ได้ ถ้าผู้นำไม่
เข้าใจบทบาทของตนเอง เพราะผู้นำเป็นคนกลางระหว่างรัฐและประชาชน การสร้างพื้นที่ทางสังคม
และการจัดความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ที่เอื้อประโยชน์ต่อส่วนรวมย่อมนำความสงบสุขต่อชุมชน ใน
สถานการณ์ที่พื้นที่ใกล้เคียงมีความขัดแย้งและประชาชนสับสนเพราะถูกยื้อแย่ง ผู้นำชุมชนในขณะ
นั้นก็อ่อนน้อม ระเอิน บุญลิศ เคยรับราชการครุ เนื่องที่นับถือของคนในพื้นที่ มีเชื้อสายทางพ่อเป็น

* อ้อบ้ำเพี้ย มาจากชื่อตระกูล อ้อจือเหลียง ที่เป็นผู้บริจากเงินสร้างโรงเรียนสำรวจตรวจสอบเด่น

จะเห็นว่ามีสายตระกูลมาจากการตั้นน้ำภาษี นี่สายสัมพันธ์ทางเครือญาติครอบคลุมโดยไม่ไปถึงชาวกระเหรี่ยงตั้นน้ำเพชรบุรี แม่น้ำปราณ ทุกๆปีในหน้าแล้งเครือญาติที่เป็นกระเหรี่ยงจากว่า จำกพื้นที่ตั้นน้ำ สามสาย จะมาเยี่ยมกันนั่นตากไม่ที่ส่วนผึ้ง ด้วยความสัมพันธ์ในระบบเครือญาติทำให้ผู้นำชุมชนได้รับข่าวสารในพื้นที่ ปัญหาต่างๆจึงถูกบรรดับความรุนแรง และสามารถควบคุมมวลชนของตนเองได้ กำนัน ระเอิน มีความสัมพันธ์กับ กำนัน พุด โภกการ ผู้นำกระเหรี่ยงโผล่ ตำบล สองพี่น้อง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ที่เป็นมิตรร่วมนำสามานยกับ “ลุง คำตัน” พ.ท.โพยม จุลานนท์ ผู้นำกระเหรี่ยงทั้งสองได้มีการติดต่อกันอย่างต่อเนื่อง กำนัน ระเอิน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดและเข้าถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐในทุกระดับนั้นแต่ นายประกิต พิญเจริญ นายอ่ำเภอจอมบึง นายจันทร์ สมบูรณ์สกุล นาย บุษ หนุนภักดี ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี และพลโท สำราญ แพทัยสกุล แม่ทัพภาคที่ 1 ด้วยการที่เคยเป็นข้าราชการครูจึงเข้าใจระบบราชการและวัฒนธรรมของข้าราชการ จึงได้รับความเชื่อถือและไว้วาง

ภาระกิจของตำรวจระหว่างนิเวศน์ฯ

โรงเรียนตัวร่วจตระเวนชายแดนเป็นกิจกรรมนำร่องที่สามารถเข้าถึงชุมชนกะเหรี่ยง ตัวร่วจตระเวนชายแดนยังได้ผู้ปกครองนักเรียนเป็นแหล่งและสายข่าว งานจิตวิทยามวลชนโดยเฉพาะงานลูกเสือชาวบ้านโดยความร่วมมือกับครุการประถมศึกษาที่อยู่ในท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น บรรดาพ่อค้านักธุรกิจ กลุ่มสมาคมชาวไร่ อ้อย เจ้าของกิจการใหม่มีองแร่ดินบุกที่สนับสนุนการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน ทำให้คนในท้องถิ่นมีใจงรักภักดีต่อสถานบันพระมหากษัตริย์และแผ่นดิน

อำนาจของรัฐเข้มแข็ง

ในพื้นที่มีฐานสำรวจตระเวนชายแดนตั้งอยู่ประจำ และมีหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ประกอบด้วยทหารจาก กองทัพบก และหน่วยราชการกระทรวงอื่นๆ เช้ามาปฏิบัติงาน การเมือง เศรษฐกิจ สังคม

ຈານເກີດຜົດ

ກອງກຳລັງກະທິບ່າຍອີສະຣເປັນຮູ້ກັນຈົນ

ກອງກຳລັງກະທິບ່າຍໃນພື້ນທີ່ຂ່າຍແດນ ໄກພມາທີ່ມີນ ໂຍນາຍປະທິບ່າຍ ໄດ້ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັນ ຜ່າຍໄທຢູ່ໃນປຶກກັນຂ່າຍແດນ ເພື່ອໄນ້ໃຫ້ສາມາຊີກພຣັຄຄອມມິວນິສຕີໃຫ້ພື້ນທີ່ກະທິບ່າຍໃນເບັດພມ່າເປັນທີ່ພັກ ພົມ ແລະ ຄອຍສ່າງຂ່າວຄວາມເຄື່ອນໄຫວຂອງສາມາຊີກພຣັຄຄອມມິວນິສຕີໃນເບັດພມ່າ

ພຣັຄຄອມມິວນິສຕີກຳຫັດໃຫ້ພື້ນທີ່ດຳນລສວນຜົ່ງເປັນເສັ້ນທາງຈຣູ່ທ ພຣັຄຄອມມິວນິສຕີກຳຫັດໃຫ້ ພື້ນທີ່ດຳນລສວນຜົ່ງເປັນເສັ້ນທາງຜ່ານ ເພື່ອຈະເດີນປ່າອອກໄປຢັງຈຶ່ງຫວັດກາງູນບູຮີ ດ້ວຍເຫດູທີ່ເບີດພື້ນທີ່ຂອງ ພຣັຄຄອມມິວນິສຕີກຳຕະວັນຕົກ ອູ້ໄກລ້ກຮູ່ທີ່ເປັນພ່າຍຈຸກຂອງຝ່າຍອໍານາຈຮັສ ທຳໄໝຈາກເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການຕ່ອງໃຊ້ຄວາມຮັນດຽວວັນ ມີຄວາມຈຳກັດໃນການເປີດແນວຮັບຄ້ວຍອາວຸຫ ມີຄວາມຍາກລຳບາກ ໃນການຕິດຕ່ອງປະສານງານກັນທາງພຣັຄພື້ນທີ່ກາເໜືອແລະອື່ສານ ທີ່ມີພື້ນທີ່ເປີດວ່າງແລະອູ້ໄກລ້ຂ່າຍແດນ ປະເທດລາວທີ່ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພຣັຄພື້ນທີ່ພຣັຄນົ້ອງແລະຄອມມິວນິສຕີຈິນເຂົ້າມາໄດ້ໂດຍຈ່າຍ

ການປັບປຸງແລະການດິນຮັນຂອງກະທິບ່າຍສວນຜົ່ງໃນຢູ່ກົມພຸດໄທທະນາຄຣ¹⁹⁰

ເມື່ອໜ່ວຍພັດນາການເຄື່ອນສ້າງສະພານຄອນກຣີຕເສຣິມເຫັນທີ່ມີການສໍາເລັດໃນຄຸດແລ້ງ ປີ ພ.ສ 2512* ຍານພາຫະຕ່າງໆ ສາມາດເດີນທາງເຂົ້າອັກສວນຜົ່ງໄດ້ຕົດອັດທີ່ປີ ສິ່ງບັນເທິງຕ່າງໆຈາກນອກຫຼຸມ ຂັ້ນເຊັ່ນ ກາພຍນຕ່ເຮົ່າ ໄດ້ເຂົ້າມາແຫັນທີ່ ນັ້ນຕະລຸງ ວິດທະຍົກຖຸ່ງ ເຂົ້າມາແຫັນທີ່ ໄມອໍາຮ່າງ ຈານປີໄໝມໍວັດ ບັນນຸ່ອ ນອກຈາກມີ ກາພຍນຕ່ ມາຍ ດົນຕຣີລູກຖຸ່ງ ຄະະ ສ.ມືອງສນູທຣ ແລະ ວິດທະຍົກຖຸ່ງ ບຸນພລເພລິງແຄນ ຄະະສົມຍ ອ່ອນວັກຕໍ່ ຂວຸ່ມໃຈຄນລາວຍາວແລະ ກະທິບ່າຍ ຍັງມີຮ່າງສາງນາມຈາກ ບ້ານເຈັດເສມີຍນ ໂພຣາມ ບ້ານວັນນະເດືອ ຈອນບຶງ ມາສ້າງສີສරຣໃນຈານ ນາຍ ເງິນ ຂຳປລອດ ດາວຍາວນໃນໜຸ່ມ້ບ້ານ ໄດ້ລ້ອມຮ້າວ້ັດ ແຕະ ດ້ວຍໄນ້ຮັກ ເພື່ອທຳເປັນໂຮງກາພຍນຕໍ່ລາງແປລົງບຣິກາຣູ້ຈ້າຍກາພຍນຕໍ່ເຮົ່າທີ່ມາຈາຍກາພຍນຕໍ່ກືນລະ 4 - 5 ເຮື່ອງຈາຍຈານໂຕ້ຮຸ່ງ ບຣດາຫຼຸ່ມກະທິບ່າຍພາສາວນຸ່ງຜ້າຊື່ນໜັ້ງໜ້ອນຈັກຍານປ່ັນມາຈາກບ້ານ ພວກຜູ້ໃຫຍ່ ອຸ້ນລູກຈຸງນີ້ອ່າລານລື້ອໄພຳຍາສ່ອງທາງເດີນມານົມກາພຍນຕໍ່ຕັ້ງແຕ່ເພົາຫວ່າຄໍາ ນັ້ນໜີກາພຍນຕໍ່ຕົດອັດທີ່ກືນ ຮອຈນົ້ງເວລາໄຟສາງຈຶ່ງນົ່ວ່າມີວິນເສື່ອເດີນແບກກັບບ້ານ ຍານສາຍກີ່ຈວານກັນໄປໄວ່ເປີດວິທີຍຸ່ມນຸ່ມຄື່ນຫາຮາຍກາຮ ເພັນລູກຖຸ່ງທີ່ຕົນເອງຂຶ້ນຂອນ ຍານນຳເພັນເກັບລະຫຸ່ງແບກກັບບ້ານມາຕາກແທ່ງທີ່ບ້ານ ເພື່ອແກະແນັດໄປໝາຍ ເກັນ ເງິນເອາໄໄວ່ເປັນຄ່າຕໍ່ວັນກາພຍນຕໍ່ເຮົ່າໃນຄົງຕ່ອໄປ

ກະທິບ່າຍໄພລ່ວສວນຜົ່ງເຮັ່ນເຮັ່ນຮູ້ແລະ ຊື່ນໜັ້ນ ລົ່ງທີ່ເຂົ້າມາໃນຫຼຸມຫຼັບ ເຮັ່ນປັບປຸງຕ້ອງມອມຮັບລົ່ງທີ່ມາຈາກ ກາພຍນອກ ນາຍ ປູ້ ບຸນພລ ກະທິບ່າຍບ້ານນຸ່ອ ນາຍ ປັ້ນ ແຍ້ມພຣມ ດາວຍາວນມີກຣຍາເປັນຄນກະທິບ່າຍ ຮ່ວມກັນຄນຫຼຸ່ມສາວຽວມັກນັ້ນຈັດຕ້ອງວັດຄຣີລູກຖຸ່ງກະທິບ່າຍຈຶ່ງນີ້ມາ ມີຜູ້ໃຫຍ່ສູງອາຍຸບາງຄນຄອຍໃຫ້ກຳລັງໃຈ ແລະ ສັນບສນຸນ ຂ່າວຍອັກເຈັນເພື່ອສ້ອງເຄື່ອງຄນຕຣີເປັນເຈັນຈຳນວນ 4,000 ບາທໃຫ້ແກ່ຄນຫຼຸ່ມສາວ ເຄື່ອງ

¹⁹⁰ ເວທີ ພຸດຄຸມ ບ້ານນາຍປູ້ ບຸນພລ ບ້ານນຸ່ອ ຕ.ສວນຜົ່ງ 2 ຂັນວາຄມ 2545

* ຜູ້ວິຊາຍ (ຫຼຸ້ມ ບຸນພລເລີກ) ຂະະເມື່ອອາຍຸ 14 ກີ່ຍັງໄດ້ມີໂຄກສະໜັບຈ້າງທຳການສ້າງສະພານແທ່ງນີ້

คนตระนิ กลอง นาบ ฉิ่ง แคน เสริมด้วย กลองชุด นักร้องและหางเครื่องสวนชุดจะแห่ยิ่งประจักษ์ ถ้าเพลงแคนจะแห่ยิ่งที่มีเนื้อร้องลูกผสมไทยยวน-กะแห่ยิ่ง ถูกนำเสนอในงานวีตามงานในหมู่บ้านคนลาว ยวนในเขตราชบูรี เพชรบูรี ครั้งหนึ่งวงคนตระนิจะแห่ยิ่งสวนผึ้งได้ออกจากบ้านป่ามุงหน้าไปแสดงถึงเมืองมินบูรี ชายขอบเมืองหลวง ในงานศพ ของนาย เดิม ดิษยาภิรมย์ ผู้สร้างตำนานเมืองแร่เขากะโจน เป็นความดื่นเด้นและความภาคภูมิใจของนักร้องนักคนตระนิจะแห่ยิ่งที่มีโอกาสนำเสนอผลงานเพลงของคนชาวยอน ต่อสายตาคนเมืองกรุง

มีบทเพลงที่ผู้แต่งเพลงจะแห่ยิ่งน่าสนใจ เช่น การปรับตัวตนและลักษณะนิสัยของคนจะแห่ยิ่งที่เป็นคนถ่อมตัวและเจียมตน จากการใช้ศัพท์เรียกตนเองว่า “กระผม” แทนที่จะเลือกใช้ศัพท์คำว่า “ผม” เพื่อต้องการให้สังคมภายนอกได้รู้จักและยอมรับว่าคนจะแห่ยิ่งก็คือคนไทย แต่เป็นไทยตระนาวศรีจึงใช้ชื่อเพลงว่า หนุ่มตระนาวศรี แทนที่จะใช้ชื่อเพลงว่า หนุ่มจะแห่ยิ่งสวนผึ้ง

เนื้อเพลง หนุ่มตระนาวศรี

กระผม นี่เป็นหนุ่มตระนาวศรี อุย์ไกลเด็นที่ อุย์ไกลสุดซึ้ง
บ้านของกระผมอยู่ที่ ตำบลสวนผึ้ง อำเภออมบึง จังหวัดราชบูรี
กระผม นี่เป็นกะแห่ยิ่ง โดยตรง อุย์ไกลสังคมน้องคง ไม่รู้จัก
คนอย่างผมนี่เป็นชายผู้อ้าว กุดถึงเรื่องความรักกระผมนั้นยังไม่มี
เหย่อเอ้อเหน่อ แปลว่า ฉันรักเธอ บ้าสะหน่อน แปลว่า อยากจะได้ขอ
คำกะแห่ยิ่งสองคำย่าได้เพ้อ ตอบชิเพื่อนเกลอขอบคำไหนที่ดี
กระผมนี่เป็นหนุ่ม ตระนาวศรี อยากฝากรามรักกับสาวสักคน
บ้านของกระผมถึงจะ ไกลสังคม แต่ว่า ใจของผมยัง ไฟฟันถึงสาว... ราชบูรี¹⁹¹

เมื่อกลุ่มคนหนุ่มสาวและผู้อาวุโสตั้งวงคนตระนิได้สำเร็จ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ได้นำวงคนตระนิไปอุปกรณ์พิเศษที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ในรายการหารายได้ให้แก่บุณฑิ สายใจไทย วงคนตระนิถูกทุ่งกะแห่ยิ่งมีความหมายใจได้เพียง 4 ปีก็ต้องยุบง เพราะนักร้องนักคนตระนิที่มีครอบครัวเริ่มมีปัญหา ภาระยังนักร้องนักคนตระนิเกิดความหึงหวงสามี ไม่ไว้วางใจสามีที่ออกไปแสดงคนตระนิไกลหูห่างตา กลุ่มนักร้องนักคนตระนิถูกทุ่งกะแห่ยิ่งจึงเปรียบเหมือนตัวแทนของคนจะแห่ยิ่งสวนผึ้งรุ่นใหม่ ที่เลือกใช้พื้นที่และเวลาที่วัฒนธรรม ใช้คนตระนิเป็นสื่อให้สังคมภายนอกได้เห็นความ “มีอยู่ และ เป็นอยู่” ของจะแห่ยิ่งสวนผึ้งที่ถูกเรียกว่า “ชาวไทยตระนาวศรี”

กะแห่ยิ่งสวนผึ้งความภูมิภาคอีกหนึ่ง

ขณะที่หนุ่มสาวจะแห่ยิ่งอยู่ในบรรยากาศของความบันเทิง และอยู่ในห้วงอารมณ์สนุก

¹⁹¹ นาย ปู บุญกร บ้านบ่อ น.1 ต.สวนผึ้ง 18 กันยายน 2544

สنان ในอีกค้านหนึ่งของกลุ่มผู้อ้าวโสและผู้นำที่มีองค์การโกลได้ทบทวนอดีต ครุ่นคิดถึงสถานการณ์ ในปัจจุบัน มีความวิตกกังวลกับอนาคตของคนจะเหรี่ยงสวนผึ้ง ความวิตกกังวลของบรรดาผู้เฒ่าผู้แก่ และผู้นำบางคน ได้ตอกผลึก เมื่อมีประสงษ์เข้ามาร่วมวิเคราะห์ถึงสภาพที่เป็นจริงที่กำลังเกิดขึ้นในสังคม จะเหรี่ยง ผู้นำจะเหรี่ยงสวนผึ้งและพระครูวิโรจน์ธรรมมารักษ์ มีความเป็นห่วงวิตกถึงอนาคตของชาว จะเหรี่ยงที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา ต่อไปภายหน้าคนจะเหรี่ยงจะไม่มีที่ดินทำกิน จากการไฟฟ้า เทเข้ามาของคนนอกพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นจำนวนมาก จึงได้เตรียมการถ่ายถือต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ หัวในปี พ.ศ.2517 วันที่ 23 พฤษภาคม 2518 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับฟื้นด้วยสมเด็จพระนาง เจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในพื้นที่กิ่ง อําเภอสวนผึ้ง ผู้แทนจะเหรี่ยงสวน ผึ้ง ได้ถ่ายถือการงานของพระราชทานที่ดินจำนวน 10,000 ไร่ เป็นพื้นที่ที่ว่างเปล่าบริเวณหัวย ชาเด็ง หัวยโปงลึก เพื่อขอจัดสรรที่ดินให้ชาวจะเหรี่ยงได้อาศัยทำกิน แบบเดียวกับโครงการหุบกระพง สำนักพระราชเลขานิการ ได้เสนอเรื่องให้จังหวัดราชบุรีพิจารณาดำเนินการ วันที่ 10 มิถุนายน 2518 นาย ชาด อุรัสยานันทน์ รองปลัด กระทรวงมหาดไทย พร้อมด้วยผู้แทน กระทรวง ทบวง กรม ได้มาม ประชุมที่จังหวัดราชบุรี เพื่อพิจารณาดำเนินการ ที่ประชุมได้พิจารณาพื้นที่ที่ชาวจะเหรี่ยงของพระราชทาน เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นบริเวณป่าต้นน้ำ ไม่สมควรนำมาจัดสรร จึงได้นำที่ดินที่หน่วย พัฒนาการเคลื่อนที่ส่วนไว้ 2 ข้างทาง ถนน สาย จอมบึง – บ้านโป่งกระทิง ขนาดกว้าง 2 ก.ม. ยาว 3 กิโลเมตร เนื้อที่รวม 12 ตารางกิโลเมตร เนื้อที่ 7,500 ไร่ มาจัดสรรให้ราษฎรได้ทำกิน จำนวน 220 ครอบครัว มีราษฎรที่เข้าทำประโภชน์ที่เป็นคนไทย 109 ครอบครัว¹⁹²

การที่ราชการได้ดำเนินการโครงการหมู่บ้านสหกรณ์โป่งกระทิง เพื่อช่วยเหลือประชาชนกลับ เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่คุณภายนอกที่เข้ามายังเป็นสมาชิกโครงการ ส่วนชาวจะเหรี่ยงถึงแม้จะได้ รับการจัดสรรที่ดิน แต่การที่ต้องไปอยู่ร่วมกันกับคุณภายนอก ที่เข้ามายังใหม่โดยอยู่กระจัดกระจาด ตามที่ดินที่ได้รับจากการจับตลาด จึงไม่มีชาวจะเหรี่ยงเข้าไปอยู่ในหมู่บ้านโครงการ โป่งกระทิงที่ทาง การจัดให้

การศึกษาของจะเหรี่ยงสวนผึ้ง ในยุคไทยตะนาวศรี

ในปี พ.ศ. 2513 หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ได้สร้างอาคารเรียนหลังใหม่และได้เปลี่ยนชื่อโรง เรียนจากโรงเรียนบ้านบ่อ กิตติราษฎรบำรุง มาเป็นชื่อโรงเรียนบ้านบ่อ.ร.ป.กลางอุปถัมปี ได้ขยายห้องเรียนจนถึงห้องประถมปีที่ 7 นักเรียนที่จบชั้นประถมปีที่ 7 รุ่นแรกได้ออกไปศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาที่ อําเภอจอมบึง ซึ่งมีระยะทางห่างจากสวนผึ้ง เป็นระยะทางไป-กลับ วันละ 60 กิโลเมตร โดยสารรถ ยนต์ประจำทางที่รับส่งผู้โดยสารจากกิ่ง อําเภอสวนผึ้งไปยังตัวเมืองราชบุรี วิ่งวันละ 1 เที่ยว นักเรียน ต้องร่วงรึ่นในการเดินทางไปโรงเรียนแต่เช้า ต้องเลิกเรียนก่อนเวลาพระอาทิตย์ขึ้นรถโดยสารให้ทัน

¹⁹² • โครงการหมู่บ้านตัวอย่างโป่งกระทิง หนังสือ ที่ระลึก เปิดป้ายที่ว่าการอําเภอ กิ่ง อําเภอ สวนผึ้ง จังหวัด ราชบุรี 9 สิงหาคม 2523

กลับบ้าน ถ้าไม่ทันเวลารถโดยสารนักเรียนต้องโบกรถผู้อื่นอาศัยกลับบ้าน บางครั้งต้องเดินทางด้วยเท้าจากบ้านชั้นป่าหาวยมาขึ้นบ้านบ่อเป็นระยะทาง 10 กิโลเมตรก็เคยมี¹⁹³ นักเรียนชายบางคนไปอาศัยอยู่ที่วัดจนบึง ในปี พ.ศ.2519 กรมสามัญศึกษาได้ตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยอาศัยอาคารเรือนไม้หลังเดิมของโรงเรียนวัดบ้านบ่อ ต่อมาได้สร้างอาคารเรียนในสถานที่แห่งใหม่ซึ่งเคยเป็นป่าข้างชาวบ้านเรียกว่า “โรงเรียนตะนาวศรีสูปราชสตรรค์” ภายหลังเปลี่ยนเป็น “โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา” โดยมี นาย อุดร นิยมสุจริต ผู้บริหารโรงเรียน ระหว่างปี พ.ศ.2519 - 2523 มีนาย สมจิตร คุ้งลึงค์ นักเรียนเชื้อสายกะเหรี่ยง เป็นประธานนักเรียนคนแรก เมื่อโรงเรียนในท้องถิ่นเปิดเรียนถึงชั้นมัธยม กะเหรี่ยงสวนผึ้งเริ่มเห็นความสำคัญของการศึกษา เด็กนักเรียนกะเหรี่ยงมีโอกาสได้เรียนต่อมากขึ้น คนกะเหรี่ยงได้หันกลับมาปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย ตามที่เจ้าหน้าที่การเกษตรและกลุ่มสหกรณ์การเกษตรส่งเสริม ต้องหาและเก็บเงินมากขึ้นเพื่อการศึกษาของบุตรหลาน เด็กๆเริ่มหันหลังให้กับไร์ นา แต่ใช้เวลาในโรงเรียนมากขึ้น ครอบครัวเริ่มขาดแคลนแรงงานในไร์ ปี พ.ศ.2546 โรงเรียนสวนผึ้งวิทยาทำการสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียน 1,199 คน 32 ห้องเรียน ครุ 39 คน¹⁹⁴

กะเหรี่ยงสวนผึ้งกลับมาเป็นคริสเตียน

องค์กรคริสเตียนโปรตุเกสแต่ที่คณบดีเมริกันแบ็พติสท์ที่ทำงานกับชาวกะเหรี่ยงในภาคตะวันตกได้เริ่มงานในปี พ.ศ. 2503 (1960) โดยเปิดสถานีมิชชั่นเรียกว่า คริสเตียนมิชชั่นแม่น้ำแควน้อย (ค.ค.ค.) ที่อำเภอ สังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีพันธกิจด้านการเผยแพร่คริสตศาสนา ด้านการศึกษา งานหอพักนักเรียนบ้านไกล การรักษาพยาบาลโดยตั้งโรงพยาบาลรักษากะผู้เจ็บป่วยที่อำเภอสังขละบุรี หลังปี พ.ศ.2511 มิชชั่นนารีได้หันกลับมาที่สวนผึ้งอีกครั้ง เป็นมิชชั่นนารีชาวอเมริกัน ชื่ออาจารย์เออมิลี บาร์ลดาดสังกัดคณบดีเมริกันแบ็พติส เคยเป็นมิชชั่นนารีที่ทำงานกับคนกะเหรี่ยงที่เมืองพะสิม ประเทศไทย เมื่อรัฐบาลพม่าไม่อนุญาต อาจารย์เออมิลี บาร์ลดาด มิชั่นนารี คณบดีเมริกันแบ็พติส ให้มิชชั่นนารีในพม่าอาจารย์เออมิลีบาร์ลดาด ได้เข้ามาเป็นมิชชั่นนารีทำงานกับคนกะเหรี่ยงในประเทศไทย ที่สถานีมิชชั่นแม่น้ำแควน้อยอำเภอสังขละบุรีจังหวัดกาญจนบุรี มิชชั่นนารีท่านนี้ พูดอ่าน เขียน หนังสือภาษาไทยจากก่อร์ได้ อาจารย์เออมิลีบาร์ลดาดมีเพื่อนร่วมพันธกิจเป็นคริสเตียนกะเหรี่ยงจากสังขละบุรี งานเผยแพร่คริสตศาสนาในสวนผึ้งเริ่มเกิดผล เมื่อคนในครัวครอบครัวผู้นำห้องถิ่นกลับมา

มิชชั่นนารี ชาวอเมริกัน เออมิลี บาร์ลดาด

¹⁹³* ทองห่อ อำนวยศิลป์ สมาชิก อ.บ.ต.สวนผึ้ง 22 มิถุนายน 2545

¹⁹⁴ สารสนเทศ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี ปีการศึกษา 2544

เป็นคริสเตียน และมีคริสเตียนจะเหรี่ยงจากอิทธิพลพม่า มาอยู่ที่บ้านห้วยน้ำหนักจนเกิดคริสตจักรส่วนผู้คน และคริสตจักร ห้วยน้ำหนัก

ระหว่างปี พ.ศ. 2530 – 2533 ศาสตราจารย์ บันเน็ต ดิกเคอร์สันชาวอเมริกัน ได้มาเข้าบ้านอยู่ในหมู่บ้านบ้านบ่อ เพื่อทำหน้าที่ ดูแล อบรม ฟูฟักคริสเตียนจะเหรี่ยงที่ส่วนผู้คน

พันธกิจของกลุ่มคริสเตียนจะเหรี่ยง ได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างคริสเตียนจะเหรี่ยงในท้องถิ่น และนอกพื้นที่ เกิดเครือข่ายระดับภาคตะวันตกนับแต่อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ถึงส่วนผู้คน บ้านพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง ลงไปยังหมู่บ้านจะเหรี่ยงจากอิทธิพลที่บ้านป่าเดิง กิ่งอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ไปสิ้นสุดที่บ้านป่าละอู อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เครือข่ายคริสเตียนจะเหรี่ยงยังเชื่อมโยงไปยังองค์กรและชุมชนคริสเตียนจะเหรี่ยงในเขตมหิดล ทวาย และในภาคเหนือของประเทศไทย

พระครู วิโรจน์ธรรมมารย์ มีความวิตกกังวลที่ กำนัน ระเอินมาเป็นคริสเตียน เกรงว่าจะทำให้จะเหรี่ยงส่วนผู้คนกลับมาเป็นคริสเตียนเพิ่มขึ้น ท่านได้เขียนจดหมายถึง กำนันระเอิน ซึ่งมีเนื้อความดังนี้

..... ไม่เห็นด้วยกับกำนันที่พาอาชากจะเหรี่ยงไปเข้าคริสต์ ชาวพุทธต้องแก้ด้วยให้รักษาศาสนาพุทธการแก้ด้วยไปเข้าริถทางพุทธเรียกว่า ”อัญญัสสุสุทธิ์” ถ้าเป็นพระเณรพระพุทธเจ้าแสดงไว้ว่าเป็นปาราชิกในทางพุทธศาสนา ลักษณะร้อนห้ามเข้าสวรรค์ มักควรณ์ห้ามอธิยมรรค อธิยพสนิพพาน สัพัญญตญาณที่เกิดญาณในสมាមิว่าห้ามสวรรค์ห้ามนิพพาน เป็นบานที่สุด ข้อนี้อย่าไปเพ่งบุคคล ให้เพ่งธรรมวินพุทธศาสนา เรื่องคนแล้วมีคิดมีชั่วเสมอ ธรรมวินัยพุทธธรรมดีมีค่าสมควรแก้การปฏิบัติเสมอ.....¹⁹⁶

การมาเป็นคริสเตียนของผู้นำชุมชนไม่มีผลต่อการที่จะนำจะเหรี่ยงส่วนผู้คนมาเป็นคริสเตียน ซึ่งวิเคราะห์ได้จากผู้ที่มาเป็น คริสเตียนนั่นมากบุคคลในครอบครัวของกำนัน ระเอิน บุญเลิศ ไม่มีญาติพี่น้อง ลูกบ้าน หรือ ผู้นำ จะเหรี่ยง ที่เคยเป็นลูกศิษย์ หันกลับมาเป็นคริสเตียน จึงเป็นบทพิสูจน์ได้ว่า ไม่เป็นการง่ายนักที่จะเหรี่ยงโผล่ที่มีพื้นฐานความเชื่อศรัทธาในพระพุทธศาสนาจะกลับใจมาเป็นคริสเตียน

นับจากปี 2513 – 2522 มีผู้รับเชื่อเป็นคริสเตียน รวมทั้งคริสเตียนจะเหรี่ยงที่กระจายอยู่ในพื้นที่ทั้งหมด 55 คน เป็นผู้มีบัตรประชาชนคนไทย 23 คน บัตรผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า 20 คน วันที่ 25 พฤษภาคม 2522 ได้ก่อตั้งคริสตจักรขึ้นที่หมู่บ้านบ้านบ่อ ศาสตราจารย์ ทองคำ พันธุพงศ์ แห่งสภากリストจักรในประเทศไทย เป็นผู้ประกอบพิธีสถาปนาคริสตจักรส่วนผู้คนเวลานั้นยังไม่มีอาคารโบสถ์ กลุ่มคริสตชนจึงผลัดเปลี่ยนไปประกอบศาสนพิธีตามบ้าน ถึงแม้ว่าคริสตชนจะเหรี่ยงจะเป็นชนกลุ่มน้อยในชุมชนส่วนผู้คน แต่ก็ไม่ได้เป็นกลุ่มน้อยที่ถูกโดดเดี่ยวมีกลุ่มคริสตชนที่เป็นคนไทยจากคริสตจักร ในตัวเมือง ราชบุรี เพชรบุรี ได้เข้ามาเยี่ยมเยียนและหนุนจิตใจ อย่างต่อเนื่อง

¹⁹⁶ จากสำเนาต้นฉบับ จดหมาย จากพระครู วิโรจน์ธรรมมารย์ ถึง กำนัน ระเอิน บุญเลิศ

คริสตจักรจะเรียกว่าในชุมชนสวนผึ้งแห่งที่สองคือคริสตจักร บ้านหัวยน้ำหนัก คริสตสมานาชิกเป็น กะหรี่งจากอร์ มีภูมิหลังมาจาก ทวย มะริด ในพม่า เข้ามาอยู่กับญาติพี่น้องและมาเป็นแรงงานใน เหมืองแร่ ครูศาสนา เจริญ พะจี ได้ประกาศเผยแพร่ที่บ้านหัวยน้ำหนัก ในปีค.ศ. 1977 นาย สว่าง จอร์ กะหรี่งจากอร์จากพม่า มาเป็นครูศาสนาช่วยเหลือครูศาสนา เจริญ พะจี โดยการสนับสนุน ของคริสเดียนมิชชันแม่น้ำแควน้อย อำเภอสังขละบุรี เมื่อคริสตสมานาชิกมีจำนวนมากขึ้น ได้ตั้งเป็นคริสจักร ในปี พ.ศ.2530 โดย ศาสนาจารย์ บุญรัตน์ บัวเย็น เลขาธิการสภากลางคริสตจักรในประเทศไทยเป็น ผู้ประกอบพิธีมีจำนวนคริสตสมานาชิก 45 คน¹⁹⁷

พันธกิจของคริสตจักรจะเรียกว่า

คริสเดียนมิชชันแม่น้ำแควน้อย(คค.คค.) ผู้สนับสนุนงานในคริสตจักร เปรียบเสมือนพี่เลี้ยง ของคริสตจักรท้องถิ่น ได้สละของค่าเช่าไปสังกัดสภากลางคริสตจักรในประเทศไทย คริสตจักรจะเรียกว่า สวนผึ้งและคริสตจักร หัวยน้ำหนักที่อยู่ภายใต้คริสตจักรภาคที่ 16 จังหวัดอยู่ภายใต้สภากลางคริสตจักรใน ประเทศไทย

คริสตจักรสวนผึ้ง สังกัด คริสตจักรภาคที่ 16 สภากลางคริสตจักรในประเทศไทย ก่อตั้งปี 2522 เริ่ม จากสมาชิก 55 คน มีบัตรประชาชน 20 คน ไม่มีบัตร 10 คน สมาชิกคริสตจักร ในปี 2528 มี 30 คน¹⁹⁸ จำนวนยอดสมาชิกคริสตจักรสวนผึ้ง ปี 2544 สมาชิกสมบูรณ์ คือสมาชิกที่รับศิลป์พัฒนามีรายชื่อออยู่ ในทะเบียนสมาชิก 108 คน สมาชิกสำรองคือบรรดาบุตร หลานของสมาชิกสมบูรณ์ที่ยังไม่ได้รับศิลป์ พัฒนามา ยังไม่ได้ผ่านพิธีบัพติสมานประการคนเป็นคริสเดียน 41 คน สมาชิกสมบูรณ์คือคริสเดียน จากคริสตจักรอื่นๆที่ไม่ได้ลงทะเบียนเป็นสมาชิกของคริสตจักร แต่มาร่วมกิจกรรมในคริสตจักร 71 คน หมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่การประกาศเผยแพร่ของคริสตจักรสวนผึ้ง เป็นหมู่บ้านกะหรี่ง 5 หมู่บ้านบ้าน หัวยพาก บ้าน เขากลอกช้าง บ้าน ท่ามะขาม บ้านท่าเคย บ้าน ตะโภล่าง บ้าน นาขุนแสน

การบริหารงบประมาณของคริสตจักรสวนผึ้ง งบประมาณของคริสตจักรมุ่งเน้นด้านประการ และเผยแพร่คริสตศาสนาสนับสนุนงานของคริสตจักรภาค 16 เป็นค่าใช้จ่ายในการประชุมประจำปี ที่คริสตจักรภาค 16 จัดขึ้นในทุกๆปี และเพื่อสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานภายในกลุ่มเครือข่ายคริสตจักรที่ในพื้นที่ จังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ผู้นำคริสตจักรสวนผึ้ง คือ ศิษยาภินาล นางชิง ดาวัย มีสามีเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานป้องกันโรมากลางเรียนของรัฐมีรายได้พ่อ สมควรกับการยังชีพคริสตสมานาชิกมีจำนวนน้อยคริสตจักรจึงตั้งงบประมาณในการเลี้ยงดูศิษยาภินาลปี

¹⁹⁷ รายงานการประชุมธรรมกิจคริสตจักรภาคที่ 16 ครั้งที่ 25/02 คริสตจักร หัวยน้ำหนัก วันที่ 15-17 เมษายน 2002

¹⁹⁸ รายงานการประชุมธรรมกิจคริสตจักรภาคที่ 16 ครั้งที่ 25/02 คริสตจักร หัวยน้ำหนัก วันที่ 15-17 เมษายน 2002

ละ 3,000 บาท

คริสตจักรหัวยน้ำหนัก

สังกัดคริสตจักรภาคที่ 16 สภาคริสตจักรในประเทศไทย ก่อตั้งปี 2530 จากสมาชิก 45 คน สมาชิกในปี 2528 มี 27 คน จักร ปี 2544 มี 183 คน ผู้นำคริสตจักร คือ นาย สว่าง จอริ คณะกรรมการคริสตจักร พื้นที่ประกาศเผยแพร่ ของคริสตจักร หัวยน้ำหนักมีบ้าน หนองตาดึง บ้าน หัวยกระวน บ้านโป่งแหง บ้าน หัวยพาก

ยังมีคริสตจักรกะหรี่ง ที่อยู่ในสังกัดองค์กรสหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทยอีก 2 คริสตจักร คือคริสตจักร นาวา บ้านหัวยแหง คริสตจักร ตะโภล่าง มีจุดประกาศเผยแพร่ที่ บ้านพาปก ศาสนานารี เจริญ พะจี เป็นผู้นำ

กิจกรรมของคริสตจักรกะหรี่ง

ทุกวันอาทิตย์เวลาประมาณ 10.00 น คริสตชนมาร่วมกันประกอบศาสนกิจในโบสถ์ ร้องเพลงสรรเสริญพระเป็นเจ้า อ่านพระคัมภีร์ อธิษฐาน เด็กๆเยาวชนออกมาท่องข้อพระคัมภีร์ กลุ่มสตรีคริสเตียน ร้องเพลงพิเศษนมัสการพระเจ้า เพลงที่ใช้เป็นเพลงกะหรี่ง ศิษยาภิบาลหรือคณะผู้ปกครองในคริสตจักรเป็นผู้เทศนาให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตคริสเตียน ศาสนานารีเป็นผู้ประกอบพิธีมหานิท ถวายทรัพย์ตามจิตศรัทธานำเงินมาใช้เพื่อส่งเคราะห์ผู้ทุกข์ยาก ใช้ในการประกาศและเผยแพร่เป็นเงินค่าตอบแทนผู้นำคริสตจักร นอกจักถวายทรัพย์ในวันอาทิตย์แล้ว คริสตชนกะหรี่งถูกสอนให้ถวายทรัพย์ ที่เรียกว่า ถวาย 10 ลด คือถวายทรัพย์ 10 เปอร์เซนต์ของรายได้ส่วนบุคคล ถวายคืนให้แก่พระเจ้าที่ได้อวยพรให้คริสตชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงมีงานทำ ในวันอาทิตย์คริสเตียน กะหรี่งจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้ากะหรี่ง ใช้ภาษากะหรี่งในการสื่อสารในโบสถ์ กลางสัปดาห์ กลุ่มคริสตชนจะไปศึกษาพระคัมภีร์และอธิษฐานหนุนใจให้แก่กันและกันตามบ้าน เยี่ยมเยียนผู้ป่วยที่อยู่ตามบ้านหรือที่รักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ระหว่างวันที่ 20 – 31 ธันวาคม ของทุกๆปี มีกิจกรรมวันคริスマสต์ การคลองวันประสูติของพระเยซูคริสต์ คริสตจักรเชิญผู้นำชุมชนและคริสตชนจากที่ต่างๆมาร่วมงาน จัดงานคลองวันอิสเตอร์เป็นวันระลึกถึงวันคืนพระชนม์ของพระเยซูคริสต์ในฤดูร้อนปีกดากเรียน กลุ่มเยาวชนกะหรี่งเข้าค่ายฤดูร้อน ที่กลุ่มคริสตจักรในภาคที่ 16 จัดขึ้น เยาวชนคริสเตียนจากคริสตจักรต่างๆมีความสัมพันธ์และใกล้ชิดกัน มีการประชุมประจำปีของผู้นำคริสตจักรเพื่อรายงานผลการดำเนินงานของคริสตจักรในรอบปีที่ผ่านมา หมุนเวียนเปลี่ยนสถานที่ประชุมตามคริสตจักรต่าง ในจังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ด้วยระบบการปักกรองและโกรงสร้างในการบริหารในคริสตจักรที่มีกลุ่มและคณะต่างๆ ทำหน้าที่ตามบทบาทภายใต้ธรรมนูญการปักกรองของสภาคริสตจักรทำให้คริสตจักรกะหรี่งมีเครือข่ายเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

คริสตจักรจะเหรี่ยงกับการเลี้ยงทานเอง

คริสตจักรจะเหรี่ยงมีภูมิหลังมาจากความนิยมแบบพิส ที่มีชั้นนารีชาวอเมริกันเข้าไป เผยแพร่คริสตศาสนาในประเทศพม่า ในประเทศไทยจะมีความรักแบบพิส ได้ทำงานกับกลุ่มไทยภูชาeva รวมทั้งคนจะเหรี่ยงทางภาคเหนือ ในคริสตจักรจะเหรี่ยงแบบพิสมีความผูกคล้องคริสตจักรเรียกว่า คณะกรรมการกิจคริสตจักรประกอบด้วยศิษยาภินิบาลหรือศาสนารายเป็นประธานคริสตจักรมีคณะกรรมการฝ่ายคณะกรรมการ ฝ่ายงานเผยแพร่ และคณะกรรมการต่างๆ คณะกรรมการกิจคริสตจักร ทำหน้าที่บริหารคริสตจักรร่วมกับศิษยาภินิบาล และเดิยงดูครอบครัวศิษยาภินิบาล ธรรมเนียมปฏิบัติในการเลี้ยงดูศิษยาภินิบาลในคริสตจักรจะเหรี่ยง กระทำโดยการมอบหน้าที่ให้คณะกรรมการกิจคริสตจักรจัดเริ่มให้สมาชิกมาช่วยเหลืองานบ้านศิษยาภินิบาล เช่น ทำความสะอาดบ้าน เตรียมอาหารโดยต้อนรับแขกที่มาเยือน คริสตจักรจัดงบประมาณจากเงินถวายเป็นเงินค่าตอบแทนประจำเดือนหรือเป็นข้าวสารอาหารแหง ศิษยาภินิบาลในคริสตจักรจะเหรี่ยงได้รับเงินค่าตอบแทนมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับความเชื่อ ศรัทธาและเศรษฐกิจรายได้ของสมาชิกในท้องถิ่น คริสตจักรจะเหรี่ยงเงินให้สมาชิกได้รับบทบาทและรับผิดชอบการถวาย เงิน 10 ลต เป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่มาจากการข้อบัญญัติในพระคัมภีร์ใบเบิล ในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม ที่ผู้พยากรณ์ชื่อมาลาคีได้ กล่าวกับชนชาติอิสราเอลในเรื่องการถวายทศกาค* เป็นการท้าชนชาวอิสราเอลให้ถวายทศกาคแด่พระเจ้า ว่าพระเจ้าจะอวยพรผู้ที่ถวายทศกาคต่อพระองค์ดังนี้

...พระเจ้าจะอุโมงโยชาติรัสว่าจะนำทศกาคเดิมมาไว้ในคลังเพื่อจะมีอาหารในนิเวศน์ของเรา คงดูดูเราในเรื่องนี้ดูที่หรือว่าเราจะเปิดหน้าต่างในฟ้าสวรรค์ให้เจ้าและเทพอย่างล้น ให้เจ้าหรือไม่...¹⁹⁹

จากรายงานงบประมาณรายจ่ายปี 2544 ของคริสตจักรส่วนผู้ช่วยเลี้ยงดูศิษยาภินิบาลตลอดทั้งปี เป็นเงินจำนวน 3,000 บาท คริสตจักร หัวยน้ำหนัก ช่วยศิษยาภินิบาลเป็นเงิน 10,000 บาท เงินค่าตอบแทนศิษยาภินิบาลที่มาจากการถวายทศกาคที่ตั้งไว้ในแต่ละ คริสตจักร ไม่เพียงพอต่อครอบครัวศิษยาภินิบาล คู่สามี หรือภรรยาศิษยาภินิบาลต้องมีอาชีพเสริมเพื่อจะมีรายได้เพียงพอ กับสถานะของบรรพชิต

¹⁹⁹ พระคัมภีร์ พระธรรมมาลาคี บทที่ 3 ข้อ 10 *ทศกาค คือ ผลผลิตจาก พืชผล สัตว์เลี้ยง หรือรายได้จากการประกอบอาชีพ เช่น ถวายถูกแกะให้แก่พระเจ้า 1 ตัว จากจำนวนถูกแกะมีอยู่ 10 ตัว หรือ ถวายข้าวเปลือก 1 ถังจากจำนวนข้าวเปลือกที่มีอยู่ 10 ถัง หรือถวายเงินจำนวน 100 บาท จากรายได้ที่ได้มา 1,000 บาท (สิบชักหนึ่ง หรือสิบลต) ของถวายหรือทรัพย์สินเหล่านี้ ชาวบ้านต้องถวายแก่พระเจ้าผ่านทางนักบัว ศิษยาภินิบาลซึ่งมีสถานภาพเป็นเช่นนักบัว จึงควรได้รับของถวายหรือสิ่งตอบแทนจากสมาชิกคริสตจักร และผู้ที่กระทำการดังกล่าวนั้นคริสตชนเชื่อว่าพระเจ้าจะอวยพรอย่างล้นเหลือ

ด้วยความเชื่อในพระเจ้าว่าพระเจ้าจะไม่ปล่อยให้ผู้ที่รักพระองค์ต้องอดอยากจนสำรองชีพอยู่ไม่ได้ ศิษยานิกายคริสตจักรแบบพติสภาระริบบิ้งต้องพร้อมที่จะเผชิญกับความมั่งมีคริสตุหรือความยากจน

การถวายทรัพย์สินหรือเงิน 10 ลด คืนให้แก่พระเจ้าผ่านทางคริสตจักร เพื่อกิจการของคริสตจักรอันหมายรวมถึงการเดียงดูครอบครัวศิษยานิกายด้วย เป็นสิ่งที่คริสตจักรจะเริ่งในคณะแบ็ปติสมุ่งเน้นเพื่อความอยู่รอดของคริสตจักรท้องถิ่น โดยไม่ต้องหวังพึ่งเงินงบประมาณการสนับสนุนจากองค์กรมิชชั่นนารีต่างประเทศ และจากแหล่งอื่นๆแต่เพียงด้านเดียว การที่คริสตจักรจะเริ่งจะเลี้ยงตนเองได้จึงขึ้นอยู่กับความเชื่อครั้งชาต่อพระเจ้า และการยึดถือปฏิบัติตามข้อพระคัมภีร์อันเป็นจริตของคริสตจักรในคณะนิกายแบ็ปติส

พันธกิจของคาಥอลิกในชุมชนจะเริ่งสวนผึ้ง

ในช่วงเวลาเดียวกันที่กลุ่มคริสเตียนกลับเข้ามาเผยแพร่ผ่านในชุมชนสวนผึ้งระหว่างปี พ.ศ.2513 – 2514 มีคริสชนชาวคาಥอลิกจากเมืองราชบูรีนำโดยครอบครัวคุณ ประสาน กิจเจริญ ซึ่งเป็นคุณพ่อของนาทหลวงปัญญา กิจเจริญได้ออกมาเยี่ยมเยียนติดตามชาวคาಥอลิกที่เข้ามาทำกินอยู่ในตำบลสวนผึ้ง สนับสนุนงานแพร่ธรรม ของนาทหลวง ชาวีโว นักบวชชาวไทยเชื้อสายจีนผู้บุกเบิกงานแพร่ธรรมในชุมชนจะเริ่งสวนผึ้ง เข้ามาพักและประกอบพิธีมิสซาแก่กลุ่มผู้แพร่ธรรมในบ้านของกำนันระเอิน คุณพ่อชาวีโว สนใจสนับสนุนไพรพื้นบ้านได้แนะนำชาวบ้านให้รู้จักและใช้สมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่นงานแพร่ธรรมในระยะแรกๆของคุณพ่อ ชาวีโว ไม่เกิดผล

มาจากการที่ฝ่ายคาಥอลิกไม่มีบุคคลที่สามารถสื่อสาร หรือใช้ภาษาจะเริ่งกับคนในท้องถิ่น นาทหลวง ชาวีโว กับจะเริ่งสวนผึ้ง ภายในโนบส์ที่ราชบูรี สามารถสื่อสาร หรือใช้ภาษาจะเริ่งกับคนในท้องถิ่น ได้ดี มีชาวจะเริ่งเป็นแก่นนำ มีการใช้ภาษา หนังสือจะเริ่ง งานของกลุ่มคาಥอลิกเริ่มเกิดผลเมื่อนาทหลวง วิโโจน์ อินทรสุขสันต์ ผู้ที่คุ้นเคยกับคาಥอลิกปากาเกอะญอและประจำอยู่ที่สังฆมณฑลเชียงใหม่ กลับมาอยู่ในสังฆมณฑลราชบูรีได้กลับมา เริ่มงานกับชาวจะเริ่งที่สวนผึ้ง นำครุคำสอนชาวจะเริ่งจากเชียงใหม่มาอยู่ประจำในพื้นที่ มีการรวมรวมกลุ่มคริสชนคาಥอลิกจะเริ่งที่กระจายอยู่ในที่ต่างๆในสวนผึ้งมาอยู่ร่วมกันที่บ้านหัวยคุณ เมื่อกลุ่มคาಥอลิกมาอยู่ร่วมกันมากขึ้นจึงได้ซื้อที่ดินเพื่อที่คริสตชนจะเริ่งได้มีที่อยู่อาศัยและอยู่เป็นหมู่เหล่า ต่อมาได้สร้างวัดคาಥอลิกแม่พระฟ้าติมา ที่บ้านหัวยคุณ

ลำดับนาทหลวงคاثอลิกที่ทำงานแพร่ธรรมในชุมชนกะเหรี่ยงสวนผึ้ง

- 1.คุณพ่อ ชาวีโอ คนไทยเชื้อสายจีน ผู้เริ่มงานแพร่ธรรม ในยุคแรก พ.ศ.2512
- 2.คุณพ่อ วิโรจน์ อินทรสุขสันต์ ผู้ร่วบรวมกลุ่มคริสตชนคاثอลิก และสร้างวัด แม่พระฟ้าติมา
- 3.คุณพ่อ วิชาญ กิจเจริญ
- 4.คุณพ่อ ประสิทธิ์ รุจิรัตน์ ผู้อภิบาล พ.ศ 2528 - 2546²⁰⁰

องค์กรคริสต์คاثอลิกให้การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาส โดยไม่เลือกกลุ่มศาสนา เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนอาชีวศึกษอนบอสโก อำเภอบ้านโป่ง ออกเยี่ยมเยียนและรักษาผู้เจ็บป่วยส่งเคราะห์ ผู้ที่ยากจนอย่างสมำ่เสมอ สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองโดยการก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์ที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงบ้านปอ เริ่มต้น ในปี 2542 - 2546 มีสมาชิก 90 คน มีเงินออมกว่า 300,000.บาท ประสานงาน กับองค์กรภาครัฐและเอกชนให้ ความรู้เรื่องสิทธิของประชาชน แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำชุมชนในพื้นที่ ประสานงานกับสภานากรความแห่ง

ประเทศไทย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร.ศ.ดร.พันธ์พิพิญ กาญจนจิตร สายสุนทร คณะกรรมการสิทธิมนิตรี ศูนย์นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษากรณีการถูกละเมิดสิทธิของชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่สวนผึ้ง

ชิสเตอร์ โรเบิร์ต ชาวอเมริกัน ออกเยี่ยมเยียนและช่วยเหลือคนกะเหรี่ยงที่เจ็บป่วย ขณะนักบวชหญิงได้สร้างบ้านพักธารทัยที่บ้านชัยป่าหวย เพื่อรับเด็กๆที่มีปัญหาทางการครอบครัวรวมทั้งเด็กกะเหรี่ยงเข้ามาพักอาศัย สนับสนุนการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาส

พระศาสนจักรคاثอลิกในจังหวัดราชบุรี และคริสตจักรกะเหรี่ยงในชุมชนสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เปรียบเสมือนกับครอบครัว ที่บรรดาคริสตชนกะเหรี่ยงที่เปรียบดังแกะผลัดหลง ผลัดบ้านจากเมืองไปมีผู้เลี้ยงดู ตามแนววัชayahaden ประไทยได้มีพื้นที่ สำนักพักพิง มีแหล่งอาหารทางด้านจิตวิญญาณ เมื่อยามทุกข์ยากมีผู้ป้อนประโลม เมื่อยามหิวมีอาหาร เมื่อยามเจ็บป่วยมีผู้รักษา เมื่อถูกละเมิดสิทธิ์มีผู้คุยสอดส่องดูแล คริสตจักรท้องถิ่น เป็นชุมชนชาวกะเหรี่ยงที่ได้รักษาอัตลักษณ์ของชาวกะเหรี่ยง ทางด้านภาษา หนังสือ การแต่งกาย

²⁰⁰.นาทหลวง ประสิทธิ์ รุจิรัตน์ 6,20 ธันวาคม 2544

คริสตเดียนมิชชันแม่น้ำแควน้อย ได้คัดเลือกเด็กที่ด้อยโอกาสให้ทุนการศึกษาแก่เยาวชน กะหรี่ยง เปิดโอกาสให้เยาวชนยากจนได้มีโอกาสศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เมื่อจบอุดมมีอาชีพ เป็น ครู พยาบาล เป็นผู้นำในคริสตจักร และเป็นนายแพทย์ เช่นนายแพทย์ ศักดา เนตี นายนายแพทย์ เชื้อสายกะหรี่ยงคนแรกของประเทศไทย จากคณะแพทย์ศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทำงานในโรงพยาบาลคริสตเดียนมิชชันแม่น้ำแควน้อย อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มูลนิธิสุกันมิตรแห่งประเทศไทย²⁰¹ เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนของคริสตเดียน สังกัดสหกิจคริสตเดียนแห่งประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อพัฒนาด้านการพัฒนาและส่งเสริมศรัทธาเด็กและชุมชนที่ยากจน ด้วยการระดมเงิน บริจาคจากผู้ใจบุญช่วยเหลือเด็กและครอบครัว หานุคคลที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักในวงสังคม อาทิ คุณนักแสดง และนักร้อง เช่น อัญชลี วงศ์กิจ ลงมาถ่ายภาพคู่กับเด็กๆ กะหรี่ยงที่บ้านห้วยน้ำหนัก ภาพของเด็กกะหรี่ยงที่มีเวลาตื่อๆ สดใส ภาพความยากจนของครอบครัวเด็กถูกนำเสนอโดยผ่านสื่อ สาธารณะและแผ่นพับที่มูลนิธิจัดทำขึ้นมา สร้างความรู้สึกเห็นอกเห็นใจต่อผู้ที่พบเห็น การหาแหล่งทุนของมูลนิธิสุกันมิตรแห่งประเทศไทย ดำเนินการโดยนำเสนอบรรดิษฐ์เด็กส่งถ่ายภาพไปยังแหล่งทุนคือผู้ที่จะบริจาคเงินให้แก่เด็ก ผู้อุปการะหรือพ่อแม่อุปถัมภ์บริจาคเงิน เดือนละ ประมาณ 10 เหรียญ ตลอด生涯 ประมาณ 450 บาท ต่อคนต่อเดือน²⁰² ผู้อุปการะบริจาคเงินให้เด็กเฉลี่ยคนละ 5,400 บาทต่อคนต่อปี เงินบริจาคของผู้อุปการะเด็กที่ผ่านทางมูลนิธิฯ นอกจากถูกนำมาใช้เพื่อการบริหารองค์กรเพื่อให้องค์กรอยู่รอดแล้ว เงินจำนวนหนึ่งจากผู้ใจบุญได้นำมาช่วยเหลือเด็กและครอบครัวที่ยากจน มูลนิธิสุกันมิตรแห่งประเทศไทยได้เปิดโครงการช่วยเหลือครอบครัวนักเรียนที่ยากจนใน อำเภอส่วนพื้นที่เริ่มดำเนินงานในปี 2535 จนถึงปัจจุบัน ในงานพัฒนาด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ด้านองค์กรชุมชน ด้านการศึกษาเด็กและเยาวชน สังคมส่งเสริมฯ ประกาศเผยแพร่คริสตศาสนาโดยผ่านการสนับสนุนและร่วมมือกับคริสตจักรในท้องถิ่น ด้วยความช่วยเหลือของมูลนิธิฯ ทำให้เด็กกะหรี่ยงได้มีปัจจัยทางการศึกษา เช่น ชุดนักเรียน อุปกรณ์การเรียน และค่าเทอม เป็นการแบ่งเบาภาระทางการเงินของผู้ปกครองนักเรียน อีกทั้งยังให้ภารกิจที่ดีต่อทางการและชุมชนทำให้คริสตจักรและคริสตชนในท้องถิ่นเป็นยอมรับในสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่างกะหรี่ยงคริสต์กับกะหรี่ยงพุทธในส่วนพื้นที่

ยังไม่มีเหตุการณ์ที่เป็นความขัดแย้งอันจะนำไปสู่ความแตกร้าวภายในชุมชนส่วนพื้นที่ระหว่างคนกะหรี่ยงที่นับถือศาสนาพุทธกับกะหรี่ยงที่นับถือศาสนาคริสต์ ผู้นำชุมชนกะหรี่ยง เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้รับเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมที่ชาวคริสต์กะหรี่ยงจัดขึ้นในชุมชน เช่น กิจกรรมในวันคริสต์

²⁰¹ ครอบแผนงาน โครงการ ADP ต้นนาครี หมายเลขอีเมล T11-168031 File:SP1.DOC ADP ต้นนาครี มูลนิธิสุกันมิตรแห่งประเทศไทย

²⁰² เอกสารประชาสัมพันธ์ของมูลนิธิสุกันมิตรแห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 28 มกราคม 2545

มาส งานแต่งงาน ฯลฯ คริสต์ียนที่เป็นคนห้องถินเข้าร่วมกิจกรรมที่ญาติพี่น้องที่เป็นชาวพุทธจัดขึ้น เช่น งานทำบุญระลึกถึงบรรพบุรุษ มีการหยินดีมีของใช้ในวัดเพื่อมาใช้ในงานของชาวคริสต์ ใช้ศาลาวัดในการประชุมกิจกรรมออมทรัพย์ เชิญเจ้าอาวาสวัดบ้านบ่อและบาทหลวงคาಥอลิกให้โอวาทและข้อคิดในการประชุมกลุ่มออมทรัพย์เป็นต้น เมื่อคริสต์จักรจัดกิจกรรมคริสต์มาสได้นำเงินจากการถวายทรัพย์มอบให้แก่โรงเรียนชุมชนบ้านบ่ออย่างต่อเนื่อง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้รับเชิญให้เข้าร่วมอบรมคุณงานของกลุ่มชาวคริสต์ที่จัดขึ้น เช่น กำนัน ศกล กวผู้ ผู้ใหญ่เล็ก คังพุ เคยไปร่วมประชุมอบรมกับคณะกรรมการคาಥอลิกเพื่อกลุ่มชาติพันธุ์ที่จังหวัดเชียงใหม่ คณะกรรมการคาಥอลิกเพื่อกลุ่มชาติพันธุ์ได้มามาให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่ชาวคริสต์ในชุมชนสวนผึ้ง²⁰³

กำนัน ศกล กวผู้ ตำบลสวนผึ้งกล่าวในที่ประชุมชาวบ้านทุ่งแฟกเมื่อเมื่อวานนี้คริสต์อยู่ร่วมด้วยว่า .... ไม่ว่าศาสนาพุทธ หรือคริสต์ต่างก็สอนให้เป็นคนดีด้วยกันทั้งนั้น..แต่ปฏิบัติไม่เหมือนกันมันเหมือนกับการเดินทางสุดท้ายแล้วมันก็ต้องมาขอ กัน คนจะดีหรือไม่ดีมันไม่ได้อยู่ที่ศาสนา มันอยู่ที่ตัวของคนแต่ละคนต่างหากจะปฏิบัติอย่างไร จะทำอะไรก็แล้วแต่บันต้องพึงพาสามัคคีกันถึงจะอยู่ด้วยกันได้ ทำอะไรไรก็ตามอย่าไปถือศีกิจว่าคนอื่น...²⁰⁴

เมื่อ สวนผึ้ง ถูกยกสถานะเป็น อำเภอ

สภาพทาง สังคม เศรษฐกิจ

ช่วงระยะเวลาหนึ่งตั้งแต่ปี 2511-2517 อยู่ในช่วงที่รัฐบาลใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 2-3 (2510-2514, 2515-2519) แผนพัฒนาฯของรัฐฯในช่วงดังกล่าว มุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจ กระจายความเจริญไปยังภูมิภาค กำหนดแผนนโยบายด้านประชากรและลดอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากร ส่งเสริมการส่งออก ปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจและยกระดับการผลิต เร่งรัดการส่งออกแทนการนำเข้า ปรับปรุงสถาบันและองค์กรทางด้านการเกษตร และสินเชื่อ รักษาระดับราคาสินค้าเกษตร

ประชากรจากนอกพื้นที่เริ่มทยอยเข้ามายังตำบลสวนผึ้งมีจำนวนมากขึ้น เพื่อหาพื้นที่ทำกินคำนวณสวนผึ้งจากเดิมที่มีเพียง 16 หมู่บ้านต้องแยกคำนวณออกไป อีก 2 ตำบล คือตำบลบ้านบึง และตำบลป่าหวย กระทรวงมหาดไทยได้ยกฐานะตำบลสวนผึ้งขึ้นมาเป็นกิ่งอำเภอสวนผึ้ง ในวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ.2517 โดยใช้พื้นที่บริเวณที่เคยเป็นที่ตั้งหน่วยพัฒนาการเคลื่อนเป็นที่ว่าการอำเภอ อีก 7 ปีต่อมา ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2524 กิ่งอำเภอสวนผึ้ง ได้แบ่งเขตปีกครอง เพิ่มขึ้นอีก 2 ตำบล คือ ตำบลท่าเคียง และตำบลบ้านค่า รวมทั้งหมด 5 ตำบล 32 หมู่บ้าน ช่วงระยะเวลา 14 ปีนับแต่ พ.ศ.2511 – 2524

²⁰³ • การอบรมเยาวชนพิทักษ์สิทธิ ชาวสวนผึ้ง วันพุธที่ 18 ธันวาคม 2545 โอบส์แม่พระฟ้าคินา หัวยคุณ สวนผึ้ง ราชบุรี

²⁰⁴ • กำนัน ศกล กวผู้ กำนัน ตำบลสวนผึ้ง 24 ธันวาคม 2545

เป็นช่วงระยะเวลาเดียวกับที่รัฐบาลได้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 2 – 4 เป็นช่วงเวลาที่ชุมชนส่วนผึ้ง มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งรีบรวดเร็ว อันเนื่องมาจากปัจจัยทาง ด้าน เศรษฐกิจ เมือง การปกครอง หมู่บ้าน ใน ตำบลส่วนผึ้ง ปี 2524 – 2525

หมู่บ้าน	เชื้อสายประชาร	ชาย /	หญิง	รวม	ครัวเรือน
1.บ้านบ่อ	กะเหรี่ยง/ไทยยวน/ไทย	1,149	1,074	2,223	376
2.บ้านทุ่งแฟก	กะเหรี่ยง	312	248	560	82
3.บ้านส่วนผึ้ง	กะเหรี่ยง /ไทย	315	507	882	138
บ้านนาขุนแสตน	ไทยยวน	376	357	733	115
5.บ้านท่ามะขาม	กะเหรี่ยง	377	196	467	78
6.บ้านห้วยคลุน	กะเหรี่ยง /ไทย	256	204	460	98
7.บ้านห้วยพาก	กะเหรี่ยง/ไทย	279	113	392	67
8.บ้านห้วยม่วง	กะเหรี่ยง/ไทย	176	120	296	82
รวมทั้งหมด		3,134	2,819	5953	1036

จำนวนครัวเรือน ตำบล ส่วนผึ้ง ในปี 2524 - 2525 ที่ทำการวางแผนครอบครัว

ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่วางแผนครอบครัว	ร้อยละของครัวเรือน
1.บ้านบ่อ	376	218	33.7
2.บ้านทุ่งแฟก	82	41	3.7
3.บ้านส่วนผึ้ง	158	82	13.5
4.บ้านนาขุนแสตน	115	76	12.5
5.บ้านท่ามะขาม	73	52	8.58
6.บ้านห้วยคลุน	98	61	10.0
7.บ้านห้วยพาก	67	35	5.7
8.บ้านห้วยม่วง	82	44	7.2
รวม	1,051 ครอบครัว	609 ครอบครัว	ร้อยละ 94.88

การครอบครองและใช้ที่ดิน

ประชาร 82.3% เป็นเจ้าของที่ดินของตนเอง

ประชาร 17.7% เป็นผู้ที่เช่าที่ดินของผู้อื่น จะเป็นบุคคลจากนอกพื้นที่ ผู้ที่มีที่ดินมากที่สุด 400 ไร่ เป็นคนไทยที่เข้ามาปลูกอ้อย

ผู้ที่มีคิดน้อยที่สุด	8 ไร่
โดยเฉลี่ย จะมีคิด	40 ไร่/ครอบครัว
ขนาดพื้นที่ในการทำการเกษตรเฉลี่ย/ครอบครัว	30 ไร่
การเคลื่อนย้ายของประชากร	การอพยพเคลื่อนย้ายประชากรในตำบลสวนผึ้งมีสาเหตุมาจากการทำงานในเมืองหรือการทำงานในเมืองแล้ว การเข้ามาหาที่ทำกินเพื่อการเกษตร ปลูกอ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด และค้าขาย
สถิติการย้ายเข้า - ออก	

ย้ายเข้า 216 คน ร้อยละ 3.7 สาเหตุ ย้ายมาหาที่ทำกิน มาทำแร่ และค้าขาย

ย้ายออก 128 คน ร้อยละ 2.2 สาเหตุ หาที่คิดทำกิน

ปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชนสวนผึ้งในปี 2524 – 2525²⁰⁶

ด้านการอาชีพ

1. ด้วยลักษณะทางกายภาพในพื้นที่ที่เป็นป่าเขาและมีเทือกเขาตระหง่าน้ำศรีตึ้งกำบังแนวฝนในฤดูฝน และไม่มีระบบชลประทานเพื่อการเกษตรทำให้ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร

2.ขาดแคลนน้ำบริโภคในหน้าแล้ง

3.ปัญหาเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ประชาชนเข้าไปแพร่ทางป่าเป็นป่า ที่ทางราชการไม่สามารถออกหลักฐานเอกสารสิทธิ์ได้ เพื่อเพาะปลูกพืชไร่

4.ประชาชนมีฐานะยากจน ไม่มีเงินทุนในการประกอบอาชีพ

5.ประชาชนกลุ่มดังเดิมในพื้นที่ขาดความรู้ความชำนาญทางการเกษตร ยังยึดถือทัศนคติแนวคิดแบบดั้งเดิม ไม่นิยมใช้วิทยาการแผนใหม่ทำให้ผลผลิตได้น้อย

6.การคมนาคม มีเส้นทางหลัก 2 เส้นทางคือ ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 3087 ระยะทาง 57 กิโลเมตร จากจอมบึง น้ำยัง กิ่งอำเภอสวนผึ้ง และเมืองแร่ พาไปค้างคาว มีสถิติปริมาณรถบรรทุกระหว่างวันที่ 16 – 17 มกราคม 2522 ปริมาณ 2,567 คัน เท่ากับปริมาณจราจร(เอ.ดี.ที.) เท่ากับ 1,985 คันต่อวัน สภาพถนนเป็นดินถุกรัง ยังไม่ได้รากยาง

เศรษฐกิจในยุคไทยตะนาวศรี

ในยุคไทยตะนาวศรีนับเป็นการเริ่มต้นของการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตของคนในห้องคินรวมทั้งคนกะเหรี่ยง จากการผลิตเพื่อยังชีพเข้าสู่ระบบการผลิตเพื่อการตลาด เป็นยุคที่รัฐเห็นและให้ความสำคัญกับที่ดิน เนื่องจากที่ดินคือทุนสำคัญในการผลิตสินค้าเกษตร รัฐและเอกชนสนับสนุนและส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนสภาพพื้นที่ของป่าให้เป็นพื้นที่เกษตร ผู้คนต่างกันเริ่มเข้ามายังจังหวัดเบิกที่ทำกินทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำภาชี การเติบโตและขยายพื้นที่เพื่อการเกษตรในตำบลสวนผึ้ง อยู่ในช่วง

²⁰⁶ * ที่มา เอกสาร หนังสือที่ระลึกเปิดป้ายที่ว่าการ กิ่งอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 9 สิงหาคม 2523

เวลาเดียวกันที่รัฐบาลส่งเสริมการส่งนำตาลเป็นสินค้าส่งออก โรงงานนำตาลรายใหญ่ โรงเกิดจึงขึ้น ริมแม่น้ำแม่กลองในพื้นที่จังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี การปลูกพืชพานิชย์ในสวนผึ้งเริ่มต้นในช่วง ระยะเวลาเดียวกับที่รัฐบาลได้เข้ามาเยี่ยงประชาชนนับแต่ปี พ.ศ.2511 เมื่อมีการตัดถนนและปรับปรุง เส้นทางเพื่อการเข้าถึงพื้นที่ความมั่นคงทำให้มีความสะดวก ในการขนส่งพืชเกษตร ละหุ่งไม้ล้มลุก ใบกรวัง เมล็ดใช้ทำน้ำมัน สามารถปลูกแซมในไร่ข้าวของคนกะเหรี่ยงได้ ละหุ่งเป็นพืชเกษตรพานิชย์ ชนิดแรกที่ชาวกะเหรี่ยงสวนผึ้งปลูกและนำรายสู้ครัวเรือน

พืชที่ปลูก

1. มันสำปะหลัง รายได้ปี 50.2 % ของครัวเรือนทั้งหมด

2. อ้อย 21.7%

3. ข้าวโพด 9.8 %

4. สับปะรดและผักต่างๆ 7.7 %

5. ข้าวไร่กะเหรี่ยง 38 ครัวเรือน คิดเป็น 3.7 %

ก่อนปี พ.ศ. 2535 ในอำเภอสวนผึ้ง มีโรงงานมันสำปะหลัง 15 แห่ง หลังปี 2535 –2536 เหลือ 11 โรง เพาะพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมีจำนวนลดลง และเกิดภาวะฟันทึ่งช่วงติดต่อกัน 2 ปี รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวของผู้ทำไร่ข้าวโพดประมาณ 8,000 ต่อปี²¹⁵ มีคนกะเหรี่ยงทำไร่ข้าวเพียง 38 ครอบครัว คิดเป็น 3.7 %

เครื่องมือที่ใช้ในการผลิตการเกษตร

เริ่มนีการนำเครื่องจักรกลเข่นรถแทรกเตอร์เข้ามาในการไร่และใช้ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช

เครื่องพ่นยา ใช้เครื่องยนต์ 22 เครื่อง เครื่องพ่นยาใช้มือ 145 เครื่อง

รถแทรกเตอร์ 4 ล้อ 4 คัน เครื่องสูบน้ำ 10 เครื่อง

รถ 1,526 เล่ม รถแทรกเตอร์ให้เช่า 7 คัน

กลุ่มผู้ใช้ยาปราบศัตรูพืชเป็นกลุ่มผู้ที่ ปลูกอ้อย ข้าวโพด 528 ครัวเรือน 50.9%

กลุ่มผู้ไม่ใช้ยาปราบศัตรูพืช 815 ครัวเรือน 78.7%

การใช้ปุ๋ย 86 ครอบครัว 8.3

พร้อมกันนี้รัฐได้ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์การเกษตรเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับ เกษตรกร สหกรณ์การเกษตรกลุ่มพืชไร้จัดตั้ง ปี 2517 มีสมาชิก 120 คน

²¹⁵ • วิวัฒนาการของการบุกเบิกที่ทำกินในเขตป่า เจมส์กัดดี ปีนทอง น.58 สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา 2535 ส.น.พ. บริษัท พิมพ์ดุลฯ จำกัด กรุงเทพฯ

แหล่งเงินทุนในห้องถินในอัมเกอสวานพิ้ง ปี 2524- 2525

1.จากธนาคาร	-เพื่อการเกย์ตัว	47	ราย	ดอกเบี้ย /เดือน	4.6 %
	-กรุงไทย/กรุงเทพ	86	ราย	1.5	8.3%
	- กลุ่มสหกรณ์ชาวไร่	35	ราย	1.5	3.4%
2.พ่อค้าคนกลาง	- เจ้าแก่ ล้านมัณ,รถไถ	147	ราย	3	14.2 %
3.จากญาติ		65	ราย	3.	6.3
4.จากเพื่อน		71	ราย	3	6.8

ระหว่างปี พ.ศ.2517 -2524 ที่ดำเนินสวนผึ้งลูกยกฐานะเป็นกิจกรรม เก็บ และเป็นอาชีวะในปี พ.ศ.2524 รัฐได้สร้างสาธารณูปโภค มีไฟฟ้า และถนน มีรถโดยสารประจำทางรับส่งผู้โดยสารจากตัวอำเภอไปยังตัวจังหวัดราชบุรี โรงเรียนมัธยมขยายชั้นเรียนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คนละเรือนสวนผึ้งเริ่มหันหลังให้กับการทำไร่ข้าวและตอบสนองต่อนโยบายการเกษตรเพื่อการตลาด หันกลับมาปลูกเศรษฐกิจ หารายได้เพื่อ การศึกษาของลูกหลาน ซึ่ง เครื่องใช้ไฟฟ้า โทรศัพท์ รถมอเตอร์ไซค์

อุตสาหกรรมเหมืองแร่ในยุคไทยต้นราชรี

... เวลานั้นมีแร่เยื่อมา ก ที่ท ุ่งกระต่ายทางไปบ้านบ่อเก่า บ้านท่ามะขาม เมื่อเขามีอิฐไปท รังมด บันตันไม่ในรังมดยังมีแร่สมดินติดอยู่ เลยตามร่องหัวยที่ดินแห้งๆ ขอโทษเดออาตีนเขี้ยวดูแร่ท ั้งนั้นเลย... เวลานั้นมีแร่เยื่อมา ก ที่ท ุ่งกระต่ายทางไปบ้านบ่อเก่า บ้านท่ามะขาม เมื่อเขามีอิฐไปท รังมด บันตันไม่ในรังมดยังมีแร่สมดินติดอยู่ เลยตามร่องหัวยที่ดินแห้งๆ ขอโทษเดออาตีนเขี้ยวดูแร่ท ั้งนั้นเลย ขนาดผมยังเกะโรงเรียนไปทำแร่เลย ชาวบ้านเวลานั้น ไม่ได้ออกไปรับจ้าง ค่าแรงเวลานั้น ประมาณวันละ 50 บาท แต่ชาวบ้านออกไป ร่อนแร่อย่างน้อยได้แล้ววันละ 150 บาทชาวบ้านพกเงิน

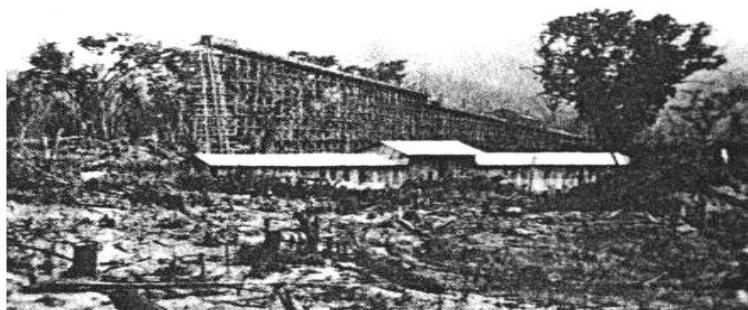
เป็นหนึ่น ตามเห็นองแร่ มีหั้งพากเล่นไฟ เล่นโต๊ะสนุก....²⁰⁷

การเติบโตของเมืองแร่ทำให้มีการเคลื่อนย้ายคนต่างดินเข้ามาร่วมกรรมการในเมืองแร่คนเชื้อสายมอญ มาจากประเทศพม่าเข้ามาทางอำเภอ ทองพญาภูมิ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี คนกะหรี่ยงในเขตมะริด ทรายในพม่า คนไทย จากภาคอีสาน ภาคเหนือ จากอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ลำปาง คุนงานจากภาคใต้นครศรีธรรมราช วนอง เข้ามายังฐานะของนายช่างและผู้ควบคุมแรงงานในเมืองแร่

ในเอกสารสรุปข้อราชการ กิจกรรมสวนผึ้ง พ.ศ.2523 กล่าวถึงรัฐมีรายได้จากการเก็บค่าภาคหลวง แร่ในเขตท้องที่กิจกรรมสวนผึ้งปีหนึ่งๆ ประมาณ 100 ล้านบาทเศษ²⁰⁸ เมื่อเริ่มสร้างอาคารที่ว่าการกิจกรรมสวนผึ้งหลังแรก รัฐบาลให้งบประมาณในการก่อสร้างจำนวน 1,329,000 บาท แต่งบประมาณไม่เพียงพอ เนื่องจากค่าวัสดุมีราคาสูง ขึ้นจึงต้องหางบประมาณเพิ่มเติม ประชาชนในท้องถิ่นได้บริจาคเงินจำนวน 385,930 บาท จากผู้ที่มีรายชื่อจำนวน 41 ราย ผู้ที่บริจาคในวงเงินตั้งแต่ 10,000 – 30,000 ขึ้นไปมีจำนวน 16 ราย ในจำนวน 16 รายนั้นมี 14 รายที่เป็นผู้

คุนงานฉีดพังตินปนแร่หันเมืองให้ไหลไปตามทางไปลงชุมสูบ

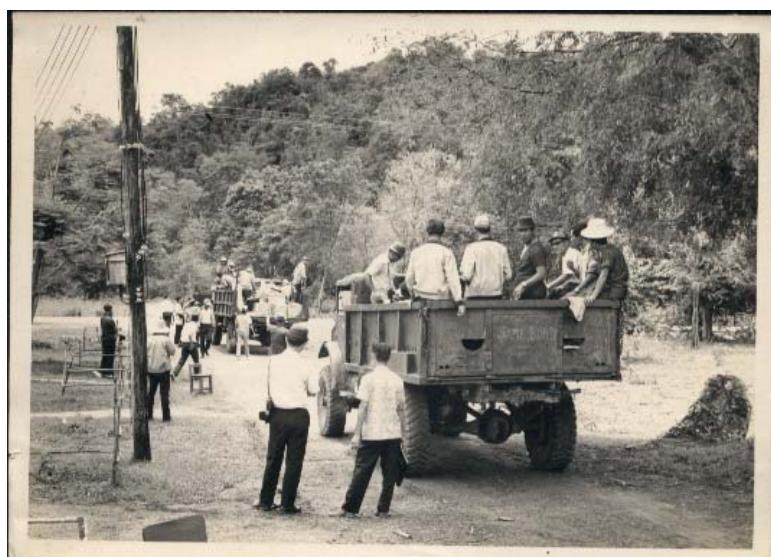
เมืองแร่ดีบุก สินแร่สยาม ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

²⁰⁷* นาย สุวัฒน์ อมฤตโชคบ้านบ่อ ต.สวนผึ้ง อดีตครูร.ร.ท่ามะขาม 25 มกราคม 2546

²⁰⁸* หนังสือที่ระบุเปิดป้ายที่ว่าการกิจกรรมสวนผึ้ง 9 สิงหาคม 2523 น.11

ที่มีธุรกิจจากการทำแร่*

จากการเพิ่มขึ้นของประชากรชาวเหมืองแร่ทำให้เกิดชุมชนรอบตัวริเวณ
เหมืองแร่ เจ้าของเหมืองแร่ได้ช่วยสร้างโรงเรียน เช่น โรงเรียนสินแร่สบายน บ้านผาปก โรงเรียนรุจิร
พัฒนา บ้านห้วยม่วง เด็กๆ ในท้องถิ่นซึ่งเป็นเด็กกลุ่มชาวเหมืองรวมทั้งเด็กกระหรี่งได้มีโอกาสเรียน
หนังสือ ชาวเหมืองแร่ยังได้บริจากเงินบำรุงศาสนา สร้างวัด สร้างศาลาการเปรียญ อุโบสถ แก่ท้องถิ่น
ในปี พ.ศ. 2524 มีเหมืองแร่ในอำเภอสวนผึ้งถึง 49 เหมืองแร่ เป็นเหมืองแร่ในตำบลสวนผึ้ง ถึง 29
เหมือง ในตำบลบ้านบึง 16 เหมือง ตำบลป่าหวาน 4 เหมือง แหล่งแร่ดีบุกที่สามารถผลิตแร่ได้จำนวน
มาก ตั้งอยู่ตามแม่น้ำห้วย ซึ่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำ ของลำน้ำภาชีและลำน้ำท่าเคย ในปี พ.ศ. 2528
ราคาระดับโลกเริ่มตกลงต่ำจากราคาถูกโลกรัมละ 150 บาทยันลงมาเหลือถูกโลกรัมละ 60 บาท เจ้า
ของเหมืองแร่เริ่มรู้ตัวว่ากิจการเหมืองแร่ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้ เพราะไม่คุ้มกับการที่จะลงทุน
เหมืองแร่จึงเริ่มทยอยหยุดกิจการ ขายเครื่องจักรออกจากพื้นที่

นับแต่ปี พ.ศ. 2456 –

พ.ศ. 2534 เป็นเวลากว่า 78 ปี ที่
รัฐเริ่มได้ให้สัมปทานเหมืองแร่
ดีบุกในตำบลสวนผึ้ง ลามหายใจ
เสือกสุดท้ายของเหมืองแร่ใน
สวนผึ้งได้มาถึงในปี พ.ศ. 2534

รถยนต์บรรทุกแร่ และชากรถยนต์ ของเหมืองแร่ บ่อคลึง

ชากรถยนต์ของเหมืองแร่ บ่อคลึง

รายชื่อเหมืองแร่ในอำเภอสวนผึ้งในปี พ.ศ.2525²¹¹

1. โพธิ์ทอง	บ้านบึง	เฟลเดสปาร์	494	ไร่	เจาะ
2. ห.จ.ก.สันติเกษมสุข	สวนผึ้ง	ดีบุก	267	สูบ	
3. เริ่มชัย	สวนผึ้ง	ดีบุก	299	สูบ	
4. อิสระไม่นิ่ง	สวนผึ้ง	ดีบุก	296	สูบ	
5. นางอุบล จุลไพบูลย์	บ้านบึง	เฟลเดสปาร์	53	เจาะ	
6. สินเรสสยาม (3 แปลง)	สวนผึ้ง	ดาวอช'	1523	สูบ	
7. สินลาโพ	สวนผึ้ง	ดีบุก	234	สูบ	
8. ราชบุรีเหมืองแร่และเกษตร	สวนผึ้ง	ดีบุก	297	สูบ	
9. เริ่มชัย	สวนผึ้ง	ดีบุก	299	สูบ	
10. เข้าสอง	สวนผึ้ง	ดีบุก	218	เจาะ	
11. บำรุง คงสวัสดิ์	สวนผึ้ง	ดีบุกกุลแฟร์น	296	สูบ	
12. น.ส. พัชรินทร์พิรัชคะเปาระ	ป่าหัวยางบัว	ฟลูออไรท์	492	เจาะจัน	
13. นาย ยัง อึ่งทอง	ป่าหัวยาง	ดีบุก	38	สูบ	
14. เหมืองสมนึก	บ้านบึง	ดีบุก	298	สูบ	
15. น.ส. ทิพย์รัตน์ ภูมิราช	ป่าหัวยาง	ดาวอช'	18	หาน	
16. ห้วยปะติ	บ้านบึง	ฟลูออไรท์	299	หาน	
17. พาหอง	สวนผึ้ง	เฟลเดสปาร์	220	หาน	
18. เข้าสน	ป่าหัวยาง	ฟลูออไรท์	224	อุโมงค์	
19. ภานุพัฒน์	สวนผึ้ง	ดีบุก	279	หาน	
20. ล่องเจริญ	บ้านบึง	ดีบุก	289	หาน	
21. บุญเลิศ บุญจิตติ	บ้านบึง	ดาวอช'	48	เจาะ	
22. พุน้ำร้อน	บ้านบึง	ดีบุก	289	สูบ	
23. พฤกษ์เจริญ	บ้านบึง	บ้านบึง	279	หาน	
24. นาง จุมพร นัยสวัสดิ์	สวนผึ้ง	ดีบุก	261	สูบ	
25. สินแร่	สวนผึ้ง	ดีบุก	235	หาน	
26. นาย เจน สินประสุตร์	สวนผึ้ง	ดีบุก	235	สูบ	
27. จารุนีย์	บ้านบึง	ดีบุก	56	สูบ	
28. เริ่มชัย	สวนผึ้ง	ดีบุก	597	สูบ	

²¹¹ ทำเนียบรายชื่อผู้ประกอบการทำเหมืองแร่ 2525 กรมทรัพยากรธรรมี สมาคมเหมืองแร่ไทย จัดพิมพ์

29.นายเชื้อ ดำรงสกุล	สวนผึ้ง	ดีบุก	267	หวาน
30.ทุ่งเจดีย์ หวานน้อย	สวนผึ้ง	ดีบุก	548	สูบ
31.นาย ตระหนักยศ ภวังคานนท์	บ้านบึง	เฟลสปาร์	197	สูบ
32.เทพประทาน โป่งกระทิ่ง	บ้านบึง	ดีบุก	81	สูบ
33.แคนนชัย	สวนผึ้ง	ดีบุก		สูบ
34.หัวยเลือ	บ้านบึง	ดีบุก	297	หวาน
34.ฉัตรชัย กุญดาనนท์ (ลูกยิง)	บ้านบึง	ดีบุก	438	หวาน
35.ทุ่งเจดีย์	สวนผึ้ง	ดีบุก	297	สูบ
36.ประยูรย์ โภนยะกุล ฟ้าอิส	สวนผึ้ง	ฟลูออไรท์	226	สูบ
37.วิชัย เตียตระกูล	สวนผึ้ง	ดีบุก	233	สูบ
38.สุกาน ลิมมานนท์ หัวยน้ำขาว	สวนผึ้ง	ดีบุก	279	สูบ
39.ตะเคียนทอง	สวนผึ้ง	ดีบุก	265	สูบ
40.แสงทอง	สวนผึ้ง	ดีบุก	188	สูบ
41.สุวัฒน์ นาคสมบูรณ์	สวนผึ้ง	ดีบุก	215	สูบ
42.สยามเมททรัล โปรดักชั่น	สวนผึ้ง	ดีบุก	215	สูบ
43.คำบัวทอง	บ้านบึง	ดีบุก	84	สูบ
44.ดีบุกไทย		ดีบุก	296	สูบ
45.แผลมพิชัย ตะโภปิดทอง	สวนผึ้ง	ดีบุก	492	สูบ
46.อาบยพร	สวนผึ้ง	ดีบุก	130	หวาน
47.เจิงเจี้ยย.	บ้านบึง	ดีบุก วุลแฟร์ม	266	สูบ
48.สินสยามการแรร์	สวนผึ้ง	ดีบุก ฟลูออไรท์	49	หวาน
49.รัตนชาติ	บ้านบึง	ฟลูออไรท์	845	สูบ
50.อิสระ ไนนิ่ง				สูบ หวาน
51.นางอุบล จุลไพบูลย์				เจาะ

ผลกระทบจากการเติบโตทางเศรษฐกิจต่อชุมชนสวนผึ้ง

ด้วยความอุดมสมบูรณ์ในทรัพยากรแร่ธาตุ รวมทั้งธรรมชาติลึกลับในสวนผึ้ง และเส้นทางคมนาคมที่สะดวก เพราะไม่ไกลจากโรงงานอุตสาหกรรมและตลาด อีกทั้งอำเภอจารัส្យคืออำเภอสวนผึ้งได้เข้ามาตั้งอยู่ในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงรับสนองนโยบายรัฐในการส่งเสริมและสนับสนุนระบบเศรษฐกิจดังกล่าว ทำให้เศรษฐกิจที่มีจากฐานภาคเกษตรเพื่อการส่งออก และภาคอุตสาหกรรมเนื่องแร่ ในชุมชนสวนผึ้งเติบโตอย่างรวดเร็ว ข้าราชการต้องรับผิดชอบประจำตัวได้ผลประโยชน์จากการเติบโตของพื้นที่

สัมปทาน การเดินทางเครียดกิจที่ใช้ฐานทรัพยากร ที่ดิน ป่าไม้และทรัพยากรแร่ในท้องถิ่นได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสภาพแวดล้อมและสังคมในชุมชน

“...พอเห็นเมืองแร่ร่มมันเข้ามามากขึ้น หน้าฝนมาถึง นำ้ก็พัดเอากลอนกับทรายเข้านา ข้าวก็ไม่แตก กอ พอชาวบ้านเดื่อนร้อนก็ไปปูอกผู้ให้ญี่กันนั้น พากผู้ให้ญี่กันนั้นก็ไปปูอกพากเหมืองแร่ บางที่พากเหมืองก็หยุดปล่อยน้ำเสีย ต่อมาก็ปล่อยอีก จะไม่ปล่อยลงหัวยกไม่ได้มัน ไม่มีที่ปล่อยที่อื่น เหมืองแร่มาหากก็ตอนที่ ก.ร.ป.เข้ามา เส้นทางมันสะคลานไปรากก็เข้ามา นาค้ออยยังชั่วเอาตอนที่เหมืองแร่เลิกกิจการ แล้วก็รัฐบาลมาสร้างฝายทดน้ำที่ทุ่งไม้แดงทำท่อส่งน้ำถึงท่านาได้เดียวนี่...”²⁰⁹

รายงานภาคเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเมืองแร่ที่ปล่อยน้ำเสียลงลำห้วยธรรมชาติ ลำห้วยที่เคยเป็นวังน้ำลึกเป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของสัตว์น้ำตื้นๆ เช่น พันธุ์ปลาหลายชนิด เช่น หมูช้างเหี้ยวน (ปลาตะกับ) ปลากรดหิน ปลาปักเป้า ปลากระสูบ ปลาค้าว ฯลฯ สัญพันธุ์ไปจากลำน้ำ ฝายท่านบกันน้ำไม่มีอยู่น้ำที่ทุ่นขึ้นเต็มไปด้วยดินโคลนปนทรายให้ลึกไปตามคูเมืองเข้าพื้นการทำให้ข้าวไม่แตกกอ จำนวนพื้นที่นาที่ได้รับผลกระทบจนทำนาไม่ได้ คิดเป็นพื้นที่ร้อยละ 80 % ของพื้นที่นาที่มีอยู่ เนพาะที่บ้านทุ่งแฟกจำนวนครอบครัวชาวนาได้เลิกทำนาถึง 13 ครอบครัว ปัจจุบันบ้านทุ่งแฟกเหลือครอบครัวทำนา 8 ครอบครัว นับแต่ปี พ.ศ 2505 เป็นต้นมาจะเรียบง้านบ่อ ต้องกลับมาขุดบ่อหน้าในหมู่บ้านเพื่อใช้อาบและดื่มกิน นาย บ่าย เนเต็ก เป็นคนแรกผู้ที่เริ่มน้ำในหมู่บ้าน

เมื่อประกาศร่างใหม่มีจำนวนมากขึ้น ใหม่มีองแร็งเป็นแหล่งรองรับการจำหน่ายเนื้อสัตว์ป่าที่ปราบในท้องถิ่นล่ามายา สัตว์ป่าจำพวก กระทิง กวาง วัวแಡง ถูกล่าและมีจำนวนลดลง ที่เหลืออยู่ได้หลบหนีเข้าไปอยู่ในป่าใหญ่ฝั่งแม่น้ำ เส้นทางลำเลียงแร่ได้เปิดช่องทางให้คนภายนอกเข้ามาตัดไม้มีค่า เช่น ไม้ยาง และไม้ตะเกียง ที่ยืนต้นตามชายน้ำแม่ภาซี หัวยนบ่อ หัวยคลุ่ม ถูกตัดโค่นและซักลากออกไปนอกพื้นที่

คณงานจากอำเภอเมือง ราชบุรี อำเภอ จอมบึง เข้ามาตัดไม้ฟืนเพื่อเป็นเชื้อเพลิงป้อนโรงงานอุตสาหกรรม ปืนโอล์ ใบอำเภอ เมือง ราชบุรี ซึ่งมีโรงปืนโอล์ ถึง 42 โรงงาน โรงงานเครื่องเคลื่อนมีจำนวน 59 โรง รวมทั้งโรงงานทำปูนขาวปูนแดงในอำเภอเมืองและอำเภอโพธาราม ซึ่งมีแหล่งวัตถุดิบคือหินปูนที่เทือกเขาฯ อำเภอเมือง ราชบุรี ในการผลิตปูนขาว ปูนแดง และโรงงานปืนโอล์ ต้องใช้เชื้อเพลิงในการเผาหินปูน เชื้อเพลิงที่ใช้เป็นไม้ฟืนเป็นไม้จากป่าเบญจพรรณจากป่าสวนผึ้ง

คนลาวยวนจากหมู่บ้าน หนองเรือง รังบัว ชัยใหม่ ตำบล รังบัว อำเภอจอมบึง ลาวบ้าน หนองเรือง เขาง หนองปลาหม้อ อำเภอบ้านโป่ง เข้ามาตัดไม้รากในพื้นที่สวนผึ้ง ราคามิ้นรากในป่า ละ 50 สถาบัน เมื่อนำไปปลูกบ้านโป่งตกราคาละ 2 บาท 50 สถาบัน นำไม้รากไปจักสถานเข่งสำหรับ

^{209 *} นาย คริสตี้ คิน เอ็นที บ้านทุ่งแฟก ต.สวนผึ้ง 10 กม.กาพันธ์ 2545

ใส่ผัก ขายให้ฟรีค้าและชาวสวนทางอำเภอคำเนินสะดวက โพธาราม และ จังหวัด นครปฐม²¹²ไม่ไฟป่าถูกตัดและลำเลียงมาจังท่าน้ำในอำเภอเมืองราชบูรี ผูกเป็นแพล่องไปตามลำน้ำแม่กลองนำไปขายให้แก่ พ่อค้าเมืองแม่กลอง สมุทรสงครามเพื่อ ทำปี匝เพาะเลี้ยงปลา เลี้ยงหอย

ผลกระทบจากการเพิ่มพื้นที่สัมปทานเหมืองแร่ การขยายพื้นที่การเกษตรและการตัดไม้เพื่อเป็นเชื้อเพลิงปื้นโกร้งงานอุตสาหกรรมปื้นโกร้ง โรงงานปูนขาว ทำให้สภาพแวดล้อมในพื้นป่าสวนผึ้ง ได้รับผลกระทบ ระหว่างปี พ.ศ.2526 – 2527 เริ่มมีสิ่งบอกเหตุ เมื่อฝนเริ่มแล้งและทิ้งช่วงติดต่อกัน 2 ปี เมื่อถึงฤดูแล้งเกิดไฟป่าบ่อยครั้ง ไฟป่าได้ลามเข้าใกล้หมู่บ้านทุ่งแฟกจนชาวบ้านต้องออกมากช่วยกันดับไฟป่า เหมือนเป็นคราวเคราะห์ช้ากรรมชั้ด ผิช้าด้าพลอยของชาวกะเหรี่ยงสวนผึ้ง ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2528 เป็นช่วงปลายฤดูฝน กระแสลมได้พัดพามeteor ฝนมาจากอ่าวไทย กลุ่มเมฆฝนสีเทาหม่นกระจายตัวปกคลุมทั่วท้องฟ้าสวนผึ้ง ฝนตกอย่างหนักอย่างไม่เลี่มหูลีมตาและตกติดต่อกันหลายวัน จนเกิดน้ำป่าที่รุนแรงอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน คนกะเหรี่ยงบ้านห้วยน้ำหนักกำลังนอนหลับอยู่ในบ้านไม่รู้ตัว น้ำป่าที่ล้นฟั่งแม่ภาชีทะลักมาโดยไม่ทันตั้งตัว พัดพาบ้านเรือนลอยไปกับสายน้ำเชี่ยว เจ้าของบ้านจนน้ำเสียชีวิต บังคับประคองตัวเกาะอยู่ที่ร่องแม่น้ำตามกระแสน้ำจากบ้านตะเคียนทองล่องลงลอยมาตามน้ำแม่ภาชีถึงบ้านบ่อเก่าล่าง เป็นระยะทางกว่า 10 กิโลเมตรครอบคลุมชีวิตมาได้อย่างน่าอศจรรย์ รายภูมที่ 3 บ้านห้วยม่วงเสียชีวิตทั้งสิ้น 12 คน ถนนและคอกสบานข้ามลำน้ำแม่ภาชีทั้งสองด้านถูกน้ำเซาะจนขาด ไม่สามารถใช้เดินทางข้ามไปมาได้ อำเภอสวนผึ้งถูกตัดขาดจากโลกภายนอก กระแสน้ำที่ไหลแรงจากลำห้วยดีบูกคลุ ได้ไหลท่วมทะลักเข้าหมู่บ้านทุ่งแฟกที่อยู่ติดชายน้ำพื้นนาทีล่ำเสียงหาย²¹³ น้ำห้วยบ่อเปลี่ยนเส้นทาง ฝายท่อน้ำเข้านาพังย่อยยับไม่สามารถสร้างใหม่ได้เป็นเวลาเดียวกับที่พิย นังโนบง แม่ยาย ลุง บุญธรรม คุ้งลึง เสียชีวิตที่บ้านทุ่งแฟกการจัดงานศพจึงทุลักทุเล ชาวนาบ้านทุ่งแฟกได้แต่ทอดถอนใจที่เห็นทุ่งนาไม่แต่ราย ที่โถมทับเต็มพื้นนา ทางการได้นำสิ่งของอาหารแห้ง มาช่วยเหลือชาวบ้าน นาย บำรุง คงสวัสดิ์ เล่าว่าในครั้งนั้นมีเจ้าหน้าห้องรั้นนำข้าวสารที่นำมาแจกช่วยเหลือชาวบ้านไปขายต่อ*

ลำดับเหตุการณ์น้ำป่าในสวนผึ้ง ในรอบ 40 ปี

พ.ศ. 2512 น้ำท่วมตำบล ค่านทับตะโก อำเภอจอมบึง ทางการอพยพชาวบ้านมาอยู่ในที่จัดสร้างบ้านชั่วคราวพัฒนา ตำบลสวนผึ้ง

พ.ศ. 2528 ระหว่างปี 2512 – 2528 ระยะเวลา ห่างกัน 17 ปี เป็นเหตุการณ์ที่รุนแรงสุด ๆ ภายหลังเหตุการณ์น้ำป่าในปี 2528 รัฐบาลได้จัดสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กเพื่อเป็นพื้นที่รองรับปริมาณน้ำในฤดูฝน ป้องกันน้ำป่า ให้หลอก นีอ่างเก็บน้ำเกิดขึ้น จำนวน 9 แห่ง

²¹² • ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัด ราชบูรี ปี 2535 ส.น.ง.อุตสาหกรรมจังหวัด ราชบูรี

²¹³ นาย วันจันทร์ เจ้าคุณ บ้านทุ่งแฟก 19 พ.ย.44 เวทีพูดคุย

* บำรุง คงสวัสดิ์ ในขณะนี้เป็นสมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอสวนผึ้ง

พ.ศ. 2540 ระหว่างปี 2528 – 2540 ระยะเวลาห่างกัน 13 ปี ป้าไม้ในเขตไทยสื่อมโถรน ปี 2535

–2537 รัฐบาลปีดป่า รัฐบาลไทยและรัฐบาลทหารพม่าปิดให้พ่อค้าไทยเข้าทำสัมปทาน

ไปตัดไม้ในเขตยึดครองของกะเหรี่ยงอิสระ ป้าไม้ในเขตพม่าลดลงปลายปี พ.ศ.2540

ได้เกิดน้ำพายุลินดา เกิดน้ำป่าอีกครั้งความรุนแรงแต่น้อยกว่าปี 2528 คอสะพานลำภาชีขาด

พ.ศ. 2543 เกิดน้ำป่าอีกครั้งความรุนแรงน้อยกว่าปี 2540 สะพานข้ามลำภาชีขาด จนต้องสร้างข้าย

สะพานใหม่ความยาวกว่าเดิม

อิทธิพลของนายทุนเหมืองแร่ต่อชาวกะเหรี่ยง

ในขณะที่ชาวนากะเหรี่ยงสวนผึ้งได้รับผลกระทบจากน้ำเลี้ยงที่เหมืองแร่ปล่อยระบายน้ำไปในลำน้ำธรรมชาติ ชาวไร่กะเหรี่ยงบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านบึง ลูกนายทุนอิทธิพลเจ้าของเหมืองแร่ บ่มงูบีบังคับให้ขายที่ บ้านพุน้ำร้อนเป็นหมู่บ้านที่อยู่ต้นน้ำท่าเคียง เคยเป็นพื้นที่เคลื่อนไหวของพระร科 คุณฯ ชาวกะเหรี่ยงพุน้ำร้อนมีอาชีพหลักคือการทำไร่ข้าว มีพื้นที่ทำไร่ข้าวครอบครัวละ 4 – 5 แปลง แปลงละ 6-8 ไร่ ในระบบไร่หมุนเวียนชาวกะเหรี่ยงต้องปล่อยไร่ข้าวที่กลายเป็นไร่ชาบทึ่งไว้ให้สภาพป่าฟื้นคืนกลับมาใหม่ เพื่อให้เนื้อดินมีธาตุอาหารอุดมสมบูรณ์ เพื่อจะได้หวนกลับมาทำไร่ในที่เดิม เมื่อไร่ชาบทึ่งกลับคืนสภาพเป็นป่า แต่นายทุนก็ไม่ยอมรับว่าพื้นที่ที่ฟื้นกลับมาเป็นป่านั้นควรหันเป็นไร่ชาบทึ่งไว้ให้สภาพป่าฟื้นคืนกลับมาใหม่ ด้วยการกว้านซื้อที่ทำกินในราคาน้ำเสีย ลูกการกระทำของนายทุนเหมืองแร่ สร้างความเจ็บแฉ่งให้แก่ ชาวกะเหรี่ยงบ้านพุน้ำร้อน จึงได้ร่วมมือกับชาวกะเหรี่ยงบังคนที่เคยเข้าป่าเป็นคอมมูนิสต์ดักชูนยิงนาย ฉัตรชัย กุญชานนท์ เสียชีวิตขณะขับรถยกต์ออกจากเหมืองแร่ ที่บ้านพุน้ำร้อน โดยไม่ได้แต่ต้องทรัพย์สิน หรือทำร้ายผู้ที่ร่วมโดยสารที่มากับรถคันดังกล่าว²¹⁰ ผู้มีอิทธิพลผู้หนึ่งล่วงลับดับไปเหมือนคลื่นทะเลที่ซัดเข้าหาฝั่ง ปัจจุบันแม่หมอกสีเทาหมืนยังคงปกคลุมท้องฟ้าหนีอหมู่บ้านกะเหรี่ยงบ้านพุน้ำร้อน

การจัดการทรัพยากรป้าไม้ในสวนผึ้งผลกระทบต่อชุมชนกะเหรี่ยง

ในปี พ.ศ.2521 รัฐได้ประกาศพื้นที่เขตกรุงพันธุ์สัตว์ว้าชี ครอบคลุมชุมชนดังเดิมของคนกะเหรี่ยงต้นน้ำภาชี รัฐส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลจัดการป่าการที่รัฐเข้ามายึดกุมและครอบครองพื้นป่าโดยการประกาศเขตกรุงพันธุ์สัตว์ป่าภาชี เป็นการช่วงชิงสมบัติสาธารณชนชุมชนไปอยู่ในการควบคุมและจัดการของรัฐ ชาวกะเหรี่ยงซึ่งมีชีวิตที่ต้องพึ่งพาและผูกพันธ์กับป่าถูกปิดกั้นและเข้าไม่ถึง"สมบัติสาธารณะ" การประกาศพื้นที่เขตกรุงพันธุ์สัตว์ว้าชี ได้ส่งผลกระทบต่อชาวกะเหรี่ยงสวนผึ้ง พื้นที่ไร่ข้าวเริ่มขาดหายเพรากควนคุมและจำกัดพื้นที่ พันธุ์พืชดังเดิม ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีฐานมาจากระบบการทำไร่หมุนเวียนไม่มีพื้นที่ที่จะนำมาใช้ถ่ายทอด ความเชื่อและความนอบน้อมต่อธรรมชาติ

²¹⁰ นาย บำรุง คงสวัสดิ์ อธิศสมานาชิกสภากังหันราชบุรีเขตอำเภอสวนผึ้ง 10 มกราคม 2545

และแผ่นดินของชาวกะเหรี่ยงก็เปลี่ยนไป ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติก็ริ่มห่างจากกัน ปัจจุบัน พ.ศ.2545 ยังคงมีคนกะเหรี่ยงที่ทำไร่หมุนเวียนนอกเขตอนุรักษ์ของกรมป่าไม้ ที่บ้านหัวยคุณ ตำบลสวนผึ้ง และบ้านหัวยน้ำหนักตำบล ต้นนาวศรีรวมทั้งหมู่ จำนวน 14 ครอบครัว แนวโน้มของการทำไร่ข้าวหมุนเวียนของชาวกะเหรี่ยงสวนผึ้งมีแต่จะลดลง เพราะบุคคลภายนอกที่มีชุดความคิดที่มาจากการทำนา ทำสวน และทำการค้า เข้าใจว่าคนกะเหรี่ยงทำ “ไร่เลื่อนลอย” ทำลายสภาพแวดล้อมของป่า เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ยอมรับภูมิปัญญาในการทำ “ไร่หมุนเวียน” ของชาวกะเหรี่ยง รัฐบาลจึงไม่เปิดพื้นที่และให้โอกาสแก่คนกะเหรี่ยงได้มีทางเลือกและกำหนดชะตากรรมของตนเอง พื้นที่ป่าที่รัฐได้ประกาศและเข้ามาจัดระเบียบควบคุมดูแล *

รัฐได้เข้ามาควบคุมดูแลและประกาศให้เป็นป้าประเภทต่างๆ ซึ่งก่อนที่จะได้ประกาศให้พื้นที่ป้าตามประเภทที่กำหนดนั้น ได้มีชุมชนเกิดขึ้นอยู่ก่อนแล้ว

ประเภทป่า	พื้นที่	เนื้อที่ / ไร่	ตารางกิโลเมตร
1.พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	ป่าดิบชัยแม่น้ำภาคี	977,250.00	1,563.60
2.พื้นที่ป่าไม้ถาวร	สวนผึ้ง กิ่งบ้านค่า	50,018.75	.80
3.เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภาคี	สวนผึ้ง	305,818.75	489.31
4.สวนป่าส引起ติตติ	สวนผึ้ง	3,000	4.80
5.โครงการอทัยานธรรมชาติวิทยา	สวนผึ้ง	87,500	140

โภชนาการจัดสรรที่ทำกินให้แก่ชาวบ้าน

ปี 2528 ทางการเห็นว่าพื้นที่บริเวณชายแดนไทย – พม่า และบริเวณป่าดันน้ำภาคเชียงเป็นพื้นที่ล่อแหลมต่อความมั่นคงของชาติ กองทัพนก ร่วมกับกรมป่าไม้ จึงได้มอบภารกิจให้ตรวจสอบและเฝ้าระวังชายแดนเข้ามายัดตั้งหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง โดยมีตัวตรวจสอบและเฝ้าระวังเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ ได้อพยพคนยะหรี่ยงจกอว์ตันน้ำภาคเชียงมาอยู่ในที่ดั้งเดิมที่บ้านหัวยน้ำหนัก หนองตาด ตั้ง ครอบครัวละ 14 ไร่ครึ่ง ที่สำหรับปลูกบ้าน ครึ่งไร่ (200 ตารางวา) ที่บ้านพุระกำชากะหรี่ยง ได้ที่ดินทำกินครอบครัวละ 8 ไร่ ในการจับคลากเพื่อจัดแบ่งพื้นที่ที่ทำกินให้แก่ชาวยะหรี่ยง เจ้าหน้าที่ได้ซ่อนคลากที่เป็นที่ดินดีไว้ในกระเบ้าเลือด²¹⁶ เพื่อกันที่ดินดีดชายน้ำไว้สำหรับพวงพ้องและคนที่รู้จักชาวยะหรี่ยงจกอว์ที่อยู่มาแต่ตั้งเดิมซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีทะเบียนบ้าน ลูกกันออกจากการที่ดินของตนเองจึงต้องเสียพื้นที่ของตนให้แก่คนไทยที่มีทะเบียนบ้านเข้ามาใช้สิทธิของที่ทำกิน

รัฐบาลยังมีโครงการสร้างเขื่อนและฝายน้ำล้น เพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วมอย่างรุนแรงที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2528 จึงเป็นโอกาสทองที่นักเก็งกำไรจากการเวณคืนที่ดินจากรัฐที่เคยจัดให้มา ได้มีคนนอกพื้นที่เช่น ชาวบ้านชุมป้าหาวยเขามากว้านซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไร โดยมีผู้นำท้องถิ่นเป็นนายหน้า

* ที่มา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ราชบูรี น.32

²¹⁶ นาย บำรุง คงสวัสดิ์ อธิบดี สำนักวิเทศสัมภาระจังหวัดราชบุรี เขต อำเภอสวนผึ้ง.

ที่ดินจำนวนมากที่ลูกกันออกนอกราชป่าอนุรักษ์ลูกชายไปในราคายก²¹⁷ ภายหลังปี 2530 ได้เกิดกระแสความตื่นตัวด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งจากภาคประชาชนและรัฐบาล เจ้าหน้าที่ของรัฐคือฝ่ายทหารและป่าไม้ได้ผลักดันให้เกิดโครงการสวนป่าสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ภาคกลางในปี พ.ศ.2536 และโครงการอุทยานธรรมชาติศึกษา เพื่อเป็นการแสดงถึงความจริงจังรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

เมื่อครั้งที่พระคุณมิวานิตส์เคลื่อนไหวในเขตภาคตะวันตก สถาบันพระมหากษัตริย์มีบทบาทต่อการแก้ปัญหาความมั่นคง ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เช่นเดียวกันเมื่อรัฐเข้ามายัดการป่าโดยกรรมป่าไม้และฝ่ายทหาร สถาบันพระมหากษัตริย์ได้มีโครงการในพื้นที่เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่พสกนิกรในพื้นที่ จึงเกิดโครงการสวนป่าเฉลิมพระเกียรติ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ และโครงการอุทยานธรรมชาติวิทยา การที่มีโครงการในพระราชนัดริในสวนผึ้ง^{*} เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าทรัพยากรธรรมชาติในสวนผึ้งอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการถูกทำลาย เพียงภาคราชการที่อาศัยเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายเดียวไม่มีศักยภาพเพียงพอ ที่จะรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมได้ สถาบันพระมหากษัตริย์จึงต้องมีโครงการในพระราชนัดริในพื้นที่สวนผึ้ง

โครงการสวนป่าเฉลิมพระเกียรติ (สวนป่าสิริกิติ์ฯ)

ในปี พ.ศ.2532 นาย บำรุง คงสวัสดิ์ สามชิกสภาพจังหวัด ราชบุรี เขตอำเภอสวนผึ้งร่วมกับกำนันผู้ใหญ่บ้านกะหรี่ง ได้ขอร้องให้บรรดานายทุนและข้าราชการทหารบงานคนที่เข้าไปกว้านซื้อที่บ้านริเวณแก่งส้มแมว คืนให้ฝ่ายราชการเพื่อเป็นการถวายความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยผู้นำท้องถิ่น ที่เป็นแก่นนำคือ ส.จ.บำรุง คงสวัสดิ์ กำนัน ประกิจ ใจบันเพ็ญ กำนัน จีบ จะนุ พร้อมทั้งผู้อาวุโสชาวกะหรี่งในท้องถิ่น ได้ไปรวมตัวกันประโคนพิธีเช่น ไหว้เจ้าที่โดยเชิญทหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าร่วมพิธีที่ริมน้ำแม่ภาซิบริเวณแก่งส้มแมว เป็นการประกาศให้ทุกคนได้รู้ว่าชาวกะหรี่งสวนผึ้งต้องการถวายความจงรักภักดีต่อสถาบันเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน และมอบพื้นที่ถวายให้แก่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินินาถ จากการรวมตัวกันของชาวบ้านจึงได้ที่ดินบริเวณแก่งส้มแมวกลับคืนมาจากการกลุ่มนายนายทุน และได้มอบให้ทางราชการเพื่อเป็นโครงการสวนป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ภาคกลางที่มีเนื้อที่ 140 ตารางกิโลเมตร จำนวน 3,000 ไร่ เป็นแหล่งร่วมรวมศึกษาพัฒนาไม่ป่าของไทย เพื่อมิให้พันธุ์ไม้ป่าหายากของไทยต้องสูญพันธุ์ มีพันธุ์ไม้ป่าต่างๆ 200 กว่าชนิด สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินินาถ ได้เสด็จพระราชนิพนธ์ประโคนพิธีเปิดสวนป่าเมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ.2536 พระองค์มีพระประสรงค์ที่ให้ชาวไทยกะหรี่งและราษฎรที่อพยพเข้ามาดังนี้ เรือนอาศัยอยู่ร่องบานเขตสวนป่าได้มีอาชีพเลี้ยงตนเองในโครงการศิลปปาชีพ เจ้ามีฝีกงานเพื่อจะมีอาชีพเสริม ซึ่งมีงาน เครื่องปืนดินเผา งานทอผ้าและปักผ้า งานจักสาน และเป็นคนงานรับจ้างคุ้มครอง

²¹⁷ • วิวัฒนาการของการบุกเบิกที่ทำกินในเขตป่า น.79 เจมส์กัด ปีนทอง

* เวทีพูดคุย 18 ก.ค. 2545 บ้านหัวยน้ำหนัก

โครงการบ้านเด็กในป่าใหญ่

รัฐบาลโดยหน่วยงานของฝ่ายทหารเข้ามาฝึกอาชีพให้กับคนแห่งจังหวัดที่บ้านพูระกำ เป็นหมู่บ้านชายขอบป่าติดชายแดนพม่า กะหรี่ยงจกอว์บ้านพูระกำต้องอยู่ในกฎระเบียบตามที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กำหนด ชาวบ้านได้รับการฝึกงานฝีมือต่างๆ เช่นจักสาน หอผ้า ในโรงฝึกงานของหมู่บ้าน²¹⁸ ได้รับค่าแรงงานวันละ 80 บาท

ทางการจัดแบ่งพื้นที่ทำกินที่ให้ครอบครัวละ 8 ไร่ แต่ก็ไม่สามารถปลูกข้าวเลี้ยงตนเองได้ เพียงพอ พื้นที่เป็นที่ลาดเอียง ต้องผลิตข้าวในที่เดินดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านไม่ได้รับอนุญาตให้ปลูกบ้านหลังใหม่เพื่อขยายครัวเรือนเพิ่มขึ้นจากจำนวนที่มีอยู่ ถึงแม้ว่าจะแต่งงานแล้วก็ต้องอยู่ในบ้านหลังเดิม ช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่บอกว่า “จะมีการเดicide” ชาวบ้านจะต้องทำงานพัฒนาหมู่บ้านจนไม่มีเวลาประกอบอาชีพของตนเอง การอถอนออกพื้นที่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ ผู้ใดที่ไม่ให้ความร่วมมือในการพัฒนา เจ้าหน้าที่ก็ออกกฎระเบียบโดยผ่านผู้นำและกรรมการหมู่บ้านที่อยู่ภายใต้การชี้นำของเจ้าหน้าที่ควบคุมพื้นที่ให้ขยายออกจากหมู่บ้าน เช่น บ้านนาย สมชาย ทันไกรสกุล ออกมายื่นที่บ้านหัวยน้ำหนัก บ้านลุง เม็ด เกี้มบิง ผู้ที่เคยนำชาวบ้านกะหรี่ยงลงมาจากป่าตันน้ำในปี 2521 ออกไปอยู่ที่บ้านทุ่งแฟกเหล่านี้เป็นต้น

“....กะหรี่ยงพูระกำ... ระกำเหมือนชื่อ เหมือนกับเอาตัน ไม่มาปลูกในกระถาง จะเป็นจะตาย ก็อยู่ที่เขาจะเอาใจใส่ คุ้ม รดน้ำ ให้ปุย มันจะเติบโตกว่านี้ไม่ได้แล้ว มันไม่มีรากแก้วที่จะยึด ลำต้นและหาอาหารกินเอง ไม่ได้ปลูกลงดินธรรมชาติ คนอื่นจะมาค่อยดูแลตลอดไปนั้นไม่มี หรอง พากเบนเหมือนกับบินบนห้องฟ้า พากเรนเหมือนปลาที่อยู่ในน้ำ นกจะมาสอนปลาให้ว่ายน้ำจะสอนได้อย่างไร ปลาจะมาสอนให้กับนกที่สอนไม่ได้ กะหรี่ยงคิดอย่างหนึ่งคือ ไทยคิดอย่างหนึ่ง คนเรารอยู่กิน....คิดไม่เหมือนกัน²¹⁹ ....

โครงการอุทิยานธรรมชาติวิทยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ*

“...พระเจ้าอยู่หัวเป็นน้ำ พันจะเป็นป่า ป่าที่ถวายความจริงกักดีต่อน้ำ

พระเจ้าอยู่หัวสร้างอ่างเก็บน้ำ พันจะสร้างป่า..”

“..การที่จะมีต้นน้ำลำธารใช้ชั่วกาลนานนั้น

สำคัญอยู่ที่การรักษาป่าและปลูกป่า บริเวณต้นน้ำ..”

พระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ

²¹⁸ กกลุ่มพุคุย บ้าน สวนพืช 27-28 พฤศจิกายน 2544

²¹⁹ • ลุงเม็ด เกี้มบึง บ้านทุ่งแฟก 17 มกราคม 2546

* รายงานผลดำเนินงานปี(พ.ศ.2543-2544) โครงการอุทิยานธรรมชาติวิทยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ความเป็นมาของ โครงการอุทิศส่วนพระพุทธศาสนาติวิทยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระองค์ทรงสนพระทัยในการศึกษาสภาพธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในลักษณะของการดำเนินงานทางวิชาการ พระองค์เสด็จไปเยี่ยมรายวันทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย พระองค์ทรงเล็งเห็นว่าป้าไม้ในหลายพื้นที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ สมควรที่จะอนุรักษ์ไว้เพื่อให้เยาวชนและรายวันในท้องถิ่น ตลอดจนผู้ที่สนใจในธรรมชาติได้ใช้เป็นที่สำหรับศึกษาสภาพธรรมชาติเป็นห่วงประเทศไทย ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองพระราชประสงค์ สำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงร่วมกับกองทัพบก และส่วนราชการ ตลอดจนนักวิชาการสาขาต่างๆ ได้คัดเลือกและปรับปรุงสภาพพื้นที่เพื่อให้เป็นที่สำหรับการศึกษาสภาพธรรมชาติบริเวณที่ราชพัสดุที่กองทัพบกเป็นผู้ควบคุมดูแล โดยมีสำนักงานในพื้นที่โครงการที่บ้านห้วยผาก บริเวณที่เคยเป็นเหมืองร้าง โดยเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2538 เป็นปีเดียวกับที่ชาวกระหรี่ยงจากฝั่งพม่าอพยพหนีการปราบปรามปราบจากฝ่ายทหารพม่าเข้ามายังดินแดนไทยในตำบลสวนผึ้ง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จฯ ดำเนินทอดพระเนตรพื้นที่ดังกล่าว พระองค์ทรงมีแนวพระราชดำริกับคณะผู้ดำเนินการดังนี้

แนวพระราชดำริ

1. ปรับปรุงสถานที่ ใช้เป็นสถานที่ศึกษา ต้องกำหนดครุภูมิแบบที่ชัดเจน โดยเริ่มโครงการขนาดเล็กก่อนแล้วจึงขยายในพื้นที่อื่นๆ
2. สำรวจทรัพยากรทางชีวภาพและกายภาพ รวบรวมเก็บข้อมูลให้ครบถ้วน
3. นำผลสำรวจมาทำการศึกษา วิจัย เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและใช้ในท้องถิ่น
4. ในการดำเนินทุกขั้นตอนควรให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

1. พิทักษ์รักษา อนุรักษ์ พื้นที่สภาพธรรมชาติ ในพื้นที่โครงการให้เป็นสถานที่ศึกษาสภาพธรรมชาติ
2. สำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย สภาพ พรรณไม้ สัตว์ป่า ทรัพยากรต่างๆ เพื่อประโยชน์ด้านวิชาการและนำมาประยุกต์ใช้กับประชาชน
3. เสริมสร้างความรู้ความเข้า ให้เห็นถึงความสำคัญของสภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ผลกระทบจากการทำลายธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ให้ประชาชนในพื้นที่โครงการมีจิตสำนึกรักษาดูแล

เนื้อที่ โครงการ 132,905 ไร่ 210 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมหมู่บ้านในตำบลสวนผึ้ง คือ บ้าน ตะโภน ตะโภล่าง บ้านห้วยสุด บ้านหวยน้อย ห้วยน้ำใส ทุ่งเจดีย์ เขากะโจ(พาปกใหม่) พาปก หัวสาม หัวยน้ำขาว หัวยผาก และบ้านบ่อหวี ตำบลตะนาวศรี ประกอบ 4,188 คน

897 ครอบครัว คนไทย 2,569 คน กะหรี่ง,มอญ 1,150 คน ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า 415 คน ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า 54 คน

แบ่งพื้นที่ดังนี้	1.ท่อระบายน้ำ	3,235 ไร่
	2.ทำกิน	40,152 ไร่
	3.ฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ	3,075 ไร่
	4.อนุรักษ์	86,443 ไร่

มีแผนงานด้วยกัน 6 ด้าน

1.ด้านวิชาการและวิจัย

2.ด้านการจำแนกเขตอุทاثานธรรมชาติ

3.ด้านการบริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี

4.ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

5.ด้านการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ สำนักความคุ้มไฟป่า กรมป่าไม้

6.ด้านอำนวยการและประสานงาน

จากการที่ผู้วิจัยอยู่ในพื้นที่และเคยเข้าร่วมประชุมกับอนุกรรมการคณะต่างๆในการดำเนินงานของโครงการโครงการอุทاثานธรรมชาติวิทยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พบว่าคนท้องถิ่นดังเดิมมีความพอใจและต้องการให้โครงการในพระราชดำริต่างๆของเจ้าฟ้าฯแผ่นดินในสวนผึ้งเกิดผล เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและท้องถิ่น เพื่อจะได้มีโอกาสได้ใกล้ชิดและเข้ารับสติํและถวายภูมิคุ้มกัน เรื่องความเดือดร้อน ดังที่เคยมีการทูลเกล้าถวายภูมิคุ้มกันที่ผ่านมา แต่คนระดับชาวบ้านราษฎร์ คือคนไทย ท้องถิ่น กะหรี่ง,มอญ, ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า, ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า, คนเหล่านี้เหลือทุนที่ดินอยู่เพียงเล็กน้อย ส่วนมากไม่มีที่ดิน จึงไม่ได้รับผลกระทบ พวกราษฎรเป็นผู้รับรู้และปฏิบัติตามส่วนกุลุ่มที่ไม่เห็นด้วยเพราะเกรงว่าตนเองจะเสียพื้นที่ที่ได้ซื้อมาจากคนท้องถิ่น กลุ่มเหล่านี้คืออยู่ท่าที่และอยู่เมืองหลังการเคลื่อนไหวในการคัดค้านและต้องการเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน กิจกรรมต่างๆของโครงการยังคงอยู่ในการซื้อขาย ไม่ใช่คนในพื้นที่ การดำเนินงานจึงล่าช้า ฝ่ายทหารซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ซึ่งในอดีตเคยเจ้าหน้าที่บางชุดมีปัญหากับชาวบ้านในเรื่องการจัดระเบียบพื้นที่ที่หารภายใต้พระราชบัญญัติ ปี พ.ศ.2481 และทหารต้องมารับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์โครงการอีกทั้งเป็นฝ่ายคุ้มครองป้องกันการบุกรุก ผู้สืบทอดประวัติจากการใช้พื้นที่จึงหาร่วมฝ่ายทางการคือทหารป่าไม้และระบบนิเวศน์จะถูกทำลายมากกว่าที่เป็นอยู่ พื้นที่ป่าจะถูกบุกรุก นำทุนและผู้มีอิทธิพลจะช่วงชิงสมบัติสาธารณะมาเป็นของตน คนจากงานจะไร้ที่ทำกิน เพียงหวังให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดูแลจัดการทรัพยากรป่าไม้ฝ่ายเดียวคงไม่เพียงพอ เพราะมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางกลุ่มบางพวกรับผลประโยชน์จากการลุ่มน้ำที่ดินที่ลักษณะตัดไม้ จันชาวบ้านและพระสงฆ์ ต้องลูกขึ้นมาตั้งกลุ่ม “คนรักษป่าสวนผึ้ง” เพื่อรักษาและควบคุมการใช้ทรัพยากรป่าในท้องถิ่น การที่ให้เจ้าหน้าที่ของ

ป่าไม้และระบบนิเวศน์จะถูกทำลายมากกว่าที่เป็นอยู่ พื้นที่ป่าจะถูกบุกรุก นำทุนและผู้มีอิทธิพลจะช่วงชิงสมบัติสาธารณะมาเป็นของตน คนจากงานจะไร้ที่ทำกิน เพียงหวังให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดูแลจัดการทรัพยากรป่าไม้ฝ่ายเดียวคงไม่เพียงพอ เพราะมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางกลุ่มบางพวกรับผลประโยชน์จากการลุ่มน้ำที่ดินที่ลักษณะตัดไม้ จันชาวบ้านและพระสงฆ์ ต้องลูกขึ้นมาตั้งกลุ่ม “คนรักษป่าสวนผึ้ง” เพื่อรักษาและควบคุมการใช้ทรัพยากรป่าในท้องถิ่น การที่ให้เจ้าหน้าที่ของ

รัฐทำหน้าที่แต่เพียงฝ่ายเดียว โดยขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นเป็นดังเช่น การปล่อยให้ “แนวท่อปลาสติก”

* การช่วงชิงทรัพยากรที่ดิน ในสวนผึ้ง

ที่มาของปัญหาการช่วงชิงทรัพยากรที่ดินในสวนผึ้ง ในพระราชกฤษฎีกา พ.ศ.2841 ได้กำหนดเขตห่วงห้ามที่ดินในท้องที่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอ วังน้ำ洋 อำเภอ บ้านทวน และอำเภอ วังกะ จังหวัดกาญจนบุรี พุทธศักราช 2481 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2481²²⁰ ในพระราชกฤษฎีกานับดังกล่าวมิได้กล่าวระบุพื้นที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของตำบลสวนผึ้ง หรือของ จังหวัดราชบุรี แต่ในแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ได้ขีดครุ่มพื้นที่ที่ชุมชนชาวกะเหรี่ยงสวนผึ้ง ได้อาศัยอยู่มาก่อนปี พ.ศ.2481 เป็นที่ราชพสุดุที่ใช้ในราชการทหารในจังหวัดราชบุรีเป็นพื้นที่ฝึกของกองพลพัฒนาในอำเภอ จอมบึง อำเภอสวนผึ้งมีจำนวน 1 แปลง เนื้อที่ 500,000 ไร่ เป็นพื้นที่ตามพระราชกฤษฎีกาปี พ.ศ.2481 ฝ่ายราชการอ้างว่ามีรายภูมิกรุกที่ดินดังกล่าวรวม 4,196 แปลง เนื้อที่ 83,477-0-4 ไร่ อยู่ในตำบลสวนผึ้ง 2,554 แปลง, เนื้อที่ 48,054-0-9 ไร่ ในตำบลตะนาวศรี 638,แปลง เนื้อที่ 7,989 ไร่-3-61 ไร่ ดังเช่นที่ ที่ดินบริเวณบ้านร้อบบ่อคลึง อ.สวนผึ้ง มี เนื้อที่ 49-2-60 และ 55-2-00 ซึ่งเป็นพื้นที่ที่กองพลพัฒนา มีโครงการก่อสร้างสำนักงานโครงการธรรมชาติวิทยาเพื่อมอบถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุด

ในยุคที่รัฐบาล พลเอก ชาติชาย ชุมหัวล เป็นนายกรัฐมนตรี เศรษฐกิจของไทยได้ขยายตัวและเติบโต มีการตั้งตัวในการซื้อขายแลกเปลี่ยนที่ดินในอำเภอสวนผึ้ง ส่งผลให้ที่ดินที่เคยอยู่ในการครอบครองของคนท้องถิ่นถูกซื้อขาย เปลี่ยนมือไปอยู่ในมือของนักเก็งกำไร และนายหน้าซื้อขายที่ดิน ที่ดินกรร่างว่างเปล่าถูกจับจองและมีการซื้อขาย ฝ่ายทหารจึงได้เข้ามาควบคุมการใช้พื้นที่ ทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนจากการปรับที่ และขยายพื้นที่เพาะปลูก ฝ่ายทหารอ้างว่าที่ดินอยู่ในเขตห่วงห้าม ตามพระราชกฤษฎีกา พ.ศ.2841 ที่ทหารเป็นผู้ใช้ประโยชน์

ปี พ.ศ. 2535 นาย สงกรานต์ มั่นใจ กำนันตำบลสวนผึ้ง นำชาวบ้านไปร่วมประท้วงเรื่องที่ในพระราชกฤษฎีกา พ.ศ.2481 ที่จังหวัดกาญจนบุรี ในปี พ.ศ.2543 กลุ่มผู้ที่เดือดร้อนจากพระราชกฤษฎีกา 2481 ได้เตรียมร่างคำถวายฎีกาแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เอกสารลงวันที่ 1 มกราคม 2544 เพื่อให้ผู้นำชาวไทยเข้าใจว่าเป็นผู้ยื่นถวาย การดำเนินการดังกล่าวไม่บรรลุผลผู้นำชาวกะเหรี่ยงไม่ได้แสดงความกระตือรือร้นและลงชื่อเพื่อถวายฎีกา²²¹ บรรดาแกนนำได้ประชุมเพื่อกำหนดแนวทางในการเรียกร้องสิทธิเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2545 ที่ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล

²²⁰ เอกสารสำเนาพระราชกฤษฎีกา เอกสารคัดสำเนาถูกต้อง วันที่ 2 เม.ย.39 พ.ท.วิศวัล ภุศลภูษังค์ รับรองเอกสารสำเนา

²²¹ หนังสือคำร่างถวายฎีกาสมเด็จพระเทพฯ ลงวันที่ 1 มกราคม 2544

ส่วนผึ้ง มีผู้เข้าร่วมประชุม 21 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้นำเชื้อสายกะเหรี่ยง 3 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6 คน รวมทั้งนาย สุทัศน์ สารทองแก้ว สมาชิกสภาจังหวัดราชบุรีเขตพื้นที่ กิ่งอำเภอบ้านค่า ²²² จังหวัดราชบุรีเข้าร่วมสมทบด้วย

ในการดำเนินการมี นาย ศก ภู่ กำนันตำบลสวนผึ้ง เป็นแกนนำด้านมวลชนให้ผู้นำชาวบ้านล่ารายชื่อเพื่อคัดค้านการเช่าที่ นาย ชูศักดิ์ ริมธีรกุล เป็นที่ปรึกษาฝ่ายกฎหมาย ในวันที่ 14 พฤษภาคม 2545 ประชาชนชาวสวนผึ้งได้ร่วมตัวกันประมาณ 1,000 คน ณ. ที่ว่าการอำเภอสวนผึ้ง แสดงความจันทร์ไม่ยอมที่จะเช่าพื้นที่ ได้ยื่นหนังสือผ่านทางสมาคมผู้แทนรายภูมิและวุฒิสมาชิกในพื้นที่ กลุ่มผู้คัดค้านที่ลูกบ้านปราศรัยประกอบด้วย สมาชิกสภารังหัวดง เอราวัณ อำเภอสวนผึ้ง กิ่งอำเภอบ้านค่า ตัวแทนชาวบ้านจากบ้านพาก ไม่มีผู้นำชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงลูกบ้านไปพูดคุนเวที

ภาพของการชุมนุมและผู้ที่ลุกขึ้นมาปราศรัยจึงถูกมองว่าการประท้วงในครั้งนี้มีนักการเมือง กลุ่มธุรกิจนายทุนที่คิดเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลัง กลุ่มนักเคลื่อนไหวที่มีความคาดหวังว่าตนเองจะได้ประโยชน์โดยตรงเมื่อมีการเปิดเส้นทางชายแดนในโครงการเส้นทางการค้าไทย–พม่าด้านอุตสาหกรรม ผู้ที่คิดจะส่องฟากถนนสายอุตสาหกรรม ไปยังชายแดนไทย – พม่าระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร อยู่ในมือของกลุ่มนักเคลื่อนไหวที่เป็นนักเคลื่อนอุดมพื้นที่ที่เข้ามาชี้อีกด้วย ที่คิดในส่วนนี้

การช่วงชิงทรัพยากรที่ดินเป็นการต่อสู้เพื่อเข้าถึงทุนที่จะสร้างอำนาจให้แก่ผู้ครอบครองซึ่งมีนายทุน ข้าราชการ นักการเมืองท้องถิ่นฝ่ายหนึ่ง กับฝ่ายรัฐซึ่งมีทหารที่ได้รับมอบภารกิจให้เป็นผู้ดูแลฝ่ายหนึ่ง ชาวบ้านชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่เป็นคนท้องถิ่นดั้งเดิมเปรียบได้ดังเช่น ตัวบึ้ย ตัวเล็กๆ ที่อยู่บนกระดานหมากruk ที่จะถูกนำมาใช้ในการเคลื่อนไหว และต่อรอง จากการประเมินท่าทีแนวคิดของผู้นำชาวกะเหรี่ยงส่วนผึ้งในขณะนั้นแยกได้ 3 แนวคิด กำหนดนั้น จะนุ มองว่าถึงอย่างไรทหารก็ไม่ยึดที่ดินของชาวบ้านที่เป็นคนจน คนไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจากตำแหน่งนาครีจึงมาร่วมชุมนุมกันเพียงจำนวนเล็กน้อย ประชาชนประชากคอมำເກອສວນผึ้งเชื้อสายกะเหรี่ยงมองว่า ปัจจุบันชาวบ้านกะเหรี่ยงโดยส่วนมากนี้ที่ดินของตนเองเหลืออยู่น้อยมาก ทหารจะไม่กระทำการใดๆ ที่จะทำให้คนยากจนต้องเดือดร้อน เมื่อเปิดโอกาสให้มีการเข้าที่ดินครอบครัวละ 15 ไร่ คนไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงก็จะได้รับสิทธิและประโยชน์จากการเข้าที่ดินแต่มีการตั้งคำถามว่ารัฐจะมีที่ดินเหลือให้ประชาชนคนจนได้เข้าอีกหรือ การที่มีชาวบ้านกะเหรี่ยงจำนวนหนึ่งเข้าร่วมคัดค้านจึงมีคำถาม • ว่าชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงร่วมคัดค้านและเรียกร้องสิทธิเพื่อคริเพราทุนที่ดินที่เคยมีอยู่ในมือของคนกะเหรี่ยง ได้หลุดไปอยู่ในมือของอื่นเกือบจะหมดแล้ว คำตอบของกำหนด สด ก้าวผู้กำหนดเชื้อสายกะเหรี่ยงที่เป็นผู้หนึ่งในหัวขบวนในการเคลื่อนไหว ให้เหตุผลว่าทุกคนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในระบบประชาธิปไตย

²²² รายงานการประชุมครั้งที่ 1/2545 เรื่องกรณีปัญหาที่ดินเขตห่วงห้ามตามพระราชบัญญัติการ 2481 เกี่ยวกับกับอําเภอส่วนผึ้งและอําเภอจอมบึง วันที่ 18 ตุลาคม 2545 นายเสน่ห์ กล่อมเกลี้ยงผู้จดบันทึกการประชุม

- 223 นาย วัชระ แย้มอรุณ ประธานบริหาร อ.บ.ต.สวนผึ้ง 20 พฤศจิกายน 2545

ประชาชนมีเสรีภาพในการชุมนุมและแสดงความคิดเห็นภายใต้กฎหมาย
กระบวนการทางศาลปกครอง และเพื่อให้ปัญหาที่ดินทหารในอำเภอสวนผึ้งจะได้มีข้อบุติ ชาวบ้าน
และทหารจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องเสียที กลุ่มตัวแทนผู้ประท้วงได้ยื่นหนังสือถึงศาลปกครองเพื่อดำเนิน
การทางศาลเพื่อให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติ 2481 ฉบับดังกล่าว ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนกระบวนการ
การยุติธรรมทางศาลปกครอง

ความสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนรู้ในพม่า

ความสัมพันธ์ทางด้านความมั่นคง

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกองกำลังกบฏเรียกว่าอิสระ (KNU) เป็นความสัมพันธ์ในการพึ่ง
พำนัชกันและกันเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายไทยและฝ่ายกบฏเรียกว่าอิสระผ่านทาง
ผู้นำกบฏเรียกว่าในท้องถิ่น ไทยให้ความช่วยเหลือกบฏเรียกว่าอิสระในด้านมนุษยธรรมเมื่อประชาชน ทหาร
หรือผู้นำกบฏเรียกน้ำดื่มจากการประท้วง ได้รับอนุญาตให้เข้ามารักษาตัวในโรงพยาบาลราชบุรีผู้นำ
กบฏเรียกว่าอิสระพันเอกจอนุข้อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี รับเด็กกบฏเรียกเข้ามาเรียนหนังสือในประเทศไทย
เพื่อเด็กเหล่านี้จะมีความรู้ภาษาไทย ในอนาคตเด็กเหล่านี้จะได้ช่วยเหลือฝ่ายไทยและฝ่ายกบฏเรียกว่า
เด็กๆ กบฏเรียกเข้ามาเรียนหนังสือได้อาศัยอยู่กับครอบครัวผู้นำกบฏเรียกว่าในท้องถิ่นเมื่อโศกน้ำ ได้ช่วยงาน
การช่วยให้แก่ไทยและฝ่ายกบฏเรียกว่า

ความสัมพันธ์ทางการค้าชายแดน

กบฏเรียกว่าส่วนพื้นที่ทำการค้ากับกบฏเรียกว่าอิสระในพม่า แรกเริ่มจากการนำอาวุธปืนลูกซองไป
แลกกับวัสดุปืนลูกซองของไทย 1 กระบวนการแลกกับวัสดุจำนวน 4 – 5 ตัว²²⁴ กบฏเรียกว่าอิสระนำอาวุธที่ได้มาไปต่อสู้
และป้องกันตนของจากทหารพม่า กบฏเรียกว่าส่วนพื้นที่รับซื้อสินค้าของป่า เช่นน้ำผึ้ง ปีชี่ ชาชัง เนื้อ
แห้ง หนังสัตว์ ใช้สื้นทางจากบ้านค่ายทุเรียนฝั่งประเทศไทยเช่นเดียวกับชาวนาครี ผ่านลำห้วย เมน้ำ
ยะ เข้ามาทางห้วยคอกหมูบ้านบ่อหวี สื้นทางหนึ่ง สื้นทางจากบ้านปากห้วยโป่งริมแม่น้ำตะนาวศรีเข้า
มาทางช่องทางห้วยสุด ตะโภปิดทอง อีกช่องทางหนึ่ง ช่วงฤดูแล้งการเดินทางสะดวกการค้าชายแดน
แนวชายแดนจะคึกคัก พ่อค้าชาวกะเหรี่ยงจะต้อนฝูงวัวจากหมู่บ้านต่างๆ รวมกันที่บ้านค่ายทุเรียน
ฝั่งแม่น้ำตะนาวศรี เพื่อให้พ่อค้าจากฝั่งไทยมาคัดเลือกรับซื้อต้อนกลับเข้ามายังสวนผึ้ง ต้องเสียค่า ก็อก
หรือภัยเดือนให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องถิ่นที่ควบคุมดูแลพื้นที่ชายแดน ในแต่ละปีวัวและควายไม่
น้อยกว่า 1,000 ตัวเข้ามายังเขตสวนผึ้ง พ่อค้าชาวจังหวัดกาญจนบุรีหลักเลี่ยงสื้นทางภัยเดือนด้าน
สวนผึ้ง ใช้สื้นทางช่องบ้านพม่า บ้านห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง กาญจนบุรี ช่องทางด้านนี้ไม่มีด่าน
ตั้มาร์จตรวจสอบชายแดน²²⁵

²²⁴ นาย กะเป็ง คุ้งลึง บ้านบ่อ 7 ม.ย. 2545

²²⁵ สุเย สุวรรณ ท้าวป้าปาง คณะกรรมการสหภาพแห่งชาติ กบฏเรียกว่า มะริด-ทวาย 10 สิงหาคม 2545

สินค้าที่จะเหริ่งในฝั่งพม่านำเข้าจากฝั่งประเทศไทยคือ นำมันเชือเพลิงเพื่อการขนส่งทางน้ำในแม่น้ำ ต้นน้ำครี เวชภัณฑ์ เสื้อผ้า ผงชูรส ทองรูปพรรณ กระสุน อาวุธปืน เครื่องมือจับสัตว์น้ำ รวมทั้ง เครื่องยนต์ เรือหางยาวที่ใช้ในการเดินทางในแม่น้ำต้นน้ำครี

ความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรม

คนจะเหริ่งจากภาคต่างๆ ในประเทศไทยรวมทั้งพ่อค้านักธุรกิจ เจ้าหน้าฝ่ายความมั่นคงของไทย ไปปลดลงวันชาติของ กะเหริ่ง KNU ที่บ้าน แม่สะมึงริมฝั่งแม่น้ำ ต้นน้ำครี จ. แมริค- ทวยในเขตปกรอง ของกะเหริ่งอิสระ เมื่อวันที่ 13-14 กุมภาพันธ์ ปี 2536 เป็นการฉลองวันชาติที่ ยังใหม่เป็นครั้งสุดท้าย ที่ฝ่ายกะเหริ่งจัดขึ้น ก่อนที่ฐานที่มั่นใหม่ของกองพลน้อยที่ 4 จะเสียให้แก่ฝ่ายรัฐบาลพม่าในเดือน กุมภาพันธ์ ปี 2537 กะเหริ่งโผล่จากสวนผึ้ง ราชบุรีนำโดย นาย ปู บุญกร และผู้นำกะเหริ่งสวนผึ้งได้ร่วมทอดผ้าป่ากับ ญาติพี่น้องที่วัดกะเหริ่งบ้านอัมลา ริมฝั่งแม่น้ำต้นน้ำครี กลางเดือน กุมภาพันธ์ปี 2538 ฐานที่มั่นฝ่าย กะเหริ่งอิสระถูกทหารรัฐบาลพม่าเข้ายึดครอง

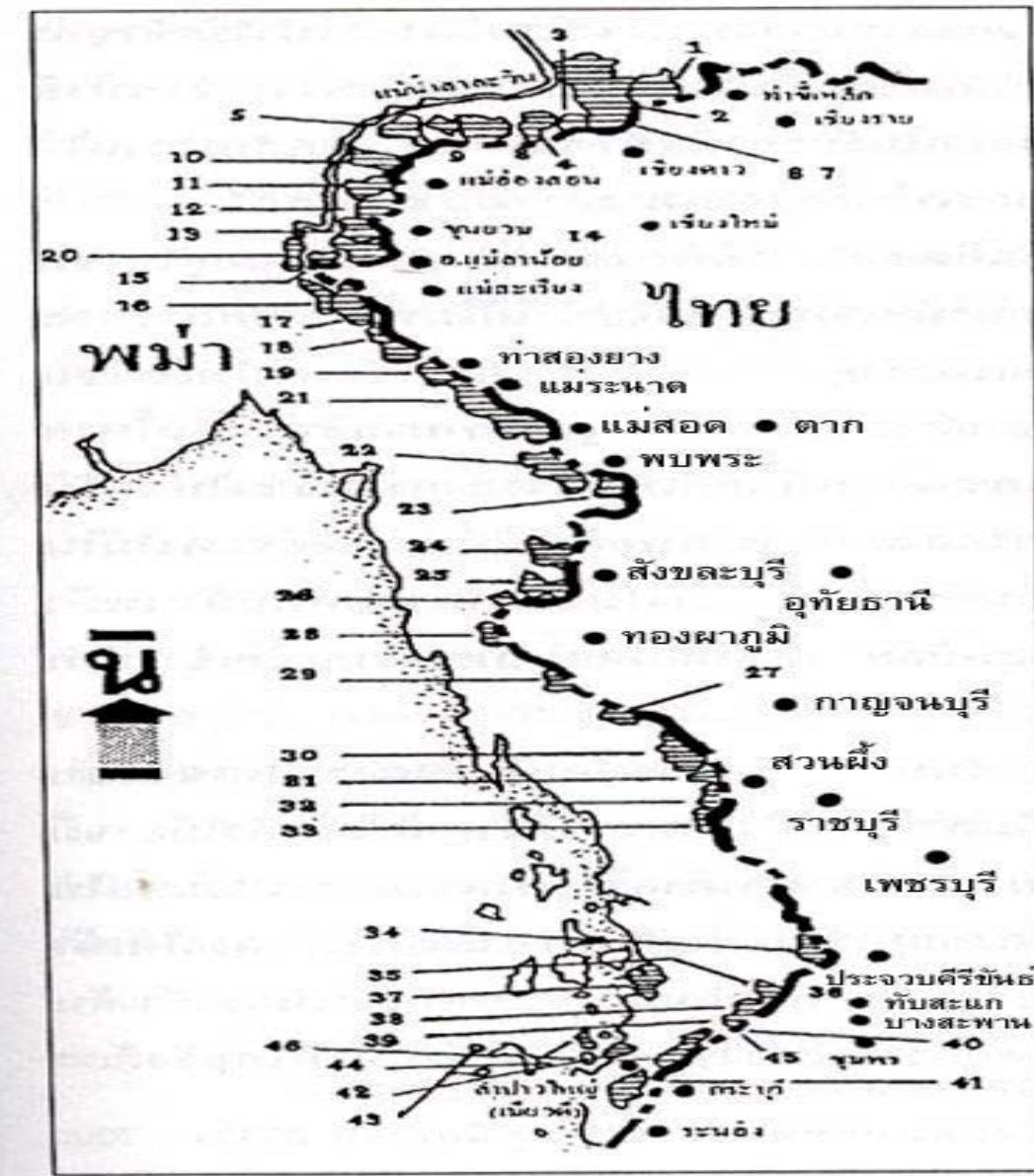

การให้สัมปทานตัดไม้ในพม่า 2535 - 2537

“ในช่วงปี พ.ศ.2520 เป็นต้นมาปัญหาป่าไม้ที่วิความรุนแรงมาก เราตัดไม้บริเวณชายแดนของเรา จนแทนจะเกลี้ยง พากทำไม้ก็ขับเข้าไปเรื่อยๆ ขับเข้าไปหาฝั่งพม่า มีการดำเนินนโยบายผ่านระดับผู้ นำประเทศไทยมีการให้สัมปทานตัดไม้และซักลากไม้จากประเทศพม่า ต่อรัฐบาลพม่า ปัญหาไม้หาย แคนมันเริ่มจากจุดนี้ เพราะช่วงนั้นปัญหาการปราบปรามชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยมีกำลังเป็นไปอย่าง รุนแรง กองกำลังกู้ชาติกะเหริ่งถอยร่นมาอยู่แคว้นที่ชายขอบ และยึดพื้นที่ไว้เป็นที่มั่น กองทัพพม่า ก็เข้ามาไม่ถึง พูดง่ายๆ ก็คือแคว้นนี้กล้ายึดเป็นเขตอิทธิพลกะเหริ่ง แต่ก็เป็นพื้นที่ที่ไทยเราขอสัมปทาน ตัดไม้ไว้ปัญหาจึงเกิดขึ้นกับนักธุรกิจไทยเข้าไปตัดและซักลากกุจลอกมาไม่ได้ถ้าจะทำก็ต้องจ่ายเงินให้ กะเหริ่งด้วยอีกต่างหาก “

นับแต่ปี พ.ศ.2532 ทรัพยากรธรรมชาติไทยลดลง ขณะที่ความต้องการวัตถุคงสำหรับภาคการผลิต มีอัตราสูงขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับเศรษฐกิจไทยในช่วงนั้นอยู่ในช่วงเติบโต ทำให้ขาดแคลนปัจจัยใน

การผลิต นโยบายทางเศรษฐกิจของไทยขณะนี้จำเป็นที่จะต้องหาทรัพยากรหรือวัตถุดินที่มีคุณภาพ

เข้ามาทดแทน รวมไปถึงทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งไม่สักหรือไม่มีค่าอื่นๆที่มีคุณภาพเท่ากับไม้ไทยนั้นคือไม้ฝังพม่าดินแดนแห่งความขัดแย้งนั่นเอง รัฐบาลไทยติดเหตุผลทางด้านความมั่นคง คือนโยบายฟองน้ำ หรือรัฐกันกระ逼 ให้กษะหรี่ยงยืนของเรากับพม่า ฝ่ายความมั่นคงของเราก็ช่วยพากะหรี่ยงอยู่ลับๆ ดังนั้นจะไปกงโตกกระดาษจับมือกับรัฐบาลพม่าช่วยกันปราบกะหรี่ยงก็ไม่ได้ ²²⁶

นโยบายดังกล่าวเป็นไปในทิศทางที่บัดແย়েกับนโยบายความมั่นคงบริเวณชายแดนทางตะวันตกในทางปฏิบัติ เพราะอย่างที่กล่าวมาแล้วว่าผู้คุณพืนที่อันอุดมไปด้วยทรัพยากรในฝั่งพม่าจริงๆแล้วคือรัฐกะเหรี่ยงหรือกองกำลังกู้ชาติกะเหรี่ยง

²²⁶ ป้าไม้ไทย บทสรุปของอำนาจและผลประโยชน์ ศุภศิลป์ นพคุณ 2544 น. 111 รากเหง้าแห่งปัญหาป้าไม้ช้ายแคน บท สัมภาษณ์ ปลดปล่อย สุรัสวดี อธิบดีกรมป้าไม้

การให้สัมปทานไม่ผ่านพนักงานด้านตะวันตกตรงข้ามส่วนผู้ดูงชั้นพุ่งเริ่มขึ้นระหว่างปี 2535 – 2537 พื้นที่ที่ได้รับสัมปทานอุดมสมบูรณ์ด้วยไม้มีค่าจำนวนมากมาก พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตอีดีครองของฝ่าย กะหรี่งอิสระ สภาพแห่งชาติกะหรี่ง เขตปักครองของจังหวัด มะริด – ทราย นับแต่พื้นที่บ้านอี ต่อง ตรงข้ามอำเภอทองผาภูมิจังหวัด กาญจนบุรี ลงมาจัง พื้นที่ตรงข้ามจังหวัด ราชบุรี เพชรบุรี ประจำบ้านชั้นพุ่ง ชุมพร และระนอง ของกองพลน้อยที่ 4 มี พลจตวา โอลิเวอร์ ผู้คุมพื้นที่ทางท่าหาร มี นาย กวยฤทธิ์ เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด

ชายแดนด้านตะวันตกของส่วนผู้ดูงชั้นพุ่งมีพื้นที่ติดต่อกับชายแดนประเทศไทยยาว 53 กิโลเมตร มี ช่องทางผ่านชายแดน 11 ช่องทางที่คนกะหรี่งใช้ข้ามไปมาแต่อดีต ช่องทางทั้ง 13 ช่องมีดังนี้ *

- 1.ช่องคลาโท่ พิกัด NR182125 เป็นเส้นทางเดินเท้า
- 2.ช่องท่ามะพร้าว พิกัด NR189113 เป็นเส้นทางเดินเท้า
- 3.ช่องตะโภน พิกัด NR185116 เป็นเส้นทางเดินเท้า
- 4.ช่องทางตะโภล่าง พิกัด NR187081 เป็นเส้นทางเดินเท้าและรถยนต์ที่บริษัททำไม่เปิดเส้นทาง
- 5.ช่องทางห้วยสุด พิกัด NR186058 เป็นเส้นทางเดินเท้าและรถยนต์ที่บริษัททำไม่เปิดเส้นทาง
- 6.ช่องทางเขากะโจม พิกัด NR193013 (กะมาปโล) ฐานกะหรี่ง กือดารมี เส้นทางเดินเท้า
- 7.ช่องทางหัวยะมะ พิกัด NR 197982 เป็นเส้นทางเดินเท้า
- 8.ช่องทางหัวยอกกหນ พิกัด NQ 220860 เป็นเส้นทางเดินเท้าและรถยนต์ที่บริษัททำไม่เปิดเส้นทาง
- 9.ช่องทางโป่งแหง พิกัด NQ226817 เป็นเส้นทางเดินเท้าและรถยนต์ที่บริษัททำไม่เปิดเส้นทาง
- 10.ช่องทางบ่อหวี พิกัด NQ221893 เป็นเส้นทางเดินเท้าและรถยนต์ที่บริษัททำไม่เปิดเส้นทาง
- 11.ช่องทางพูระกำ พิกัด NQ219732 เป็นเส้นทางเดินเท้าและรถยนต์ที่บริษัททำไม่เปิดเส้นทาง
- 12.ช่องกะชุ่ง พิกัด NQ222655 เป็นเส้นทางเดินเท้า
- 13.ช่องจะเอว พิกัด NQ 228614 เป็นเส้นทางเดินเท้า

รอบรัฐกิจไม่ท่อน จากพม่าเข้ามาทาง ช่อง บ้านบ่อหวี ต.ตะนาวศรี อ.ส่วน ผู้ดูง พ.ศ. 2535-2537

สถิติการนำเข้าไม้ในจุด ผ่านแดนชั่วคราว 5 จุด คือ บ้าน ห้วยสุดบ้านตะโภล่าง บ้านทุ่ง เจดีย์ บ้านบ่อหวี บ้านโป่งแหง ระหว่างปี 2533 - 2535 มีมูลค่า 1,117 ล้านบาทจุดผ่านแดนด้าน

อำเภอสวนผึ้งได้ปิดลงเมื่อปี พ.ศ.2535 พม่าเริ่มถูกโขนตีจากกลุ่มประเทศ ยูโรป อเมริกา ว่ารัฐบาลทหารพม่าร่วมมือกับพ่อค้าไทย ทำลายลิ่งแวงคลื่นโลก บริษัทเอกชนไทยที่เข้าไปทำไม้ในพม่าถูกกล่าวหาว่าลักลอบค้าอาวุธ ไปให้ชนกลุ่มน้อยที่ต่อต้านรัฐบาลพม่า บริษัทคนไทยตัดไม้เกินกว่าจำนวนที่ได้รับอนุญาต การตัดไม้มีขนาดต่ำกว่าเส้นรอบวงต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ ²²⁹ ตามที่ได้รับอนุญาต

รายชื่อบริษัทที่ขอสัมปทานไม้ พื้นที่ มะริด-ทวาย ระหว่างปี พ.ศ2535 – 2537*

ชื่อผู้ขอสัมปทานไม้	ช่องทางนำไม้เข้า	ระยะเวลาสัมปทาน	จำนวนปริมาณไม้
1.บ. โรงเลือยจักรกลยุจนบุรี จำกัด	ด่านเจดีย์สามองค์	20พ.ค.35-18 ก.ย. 37	24,000 ตัน
2.ห.จ.ก โรงเลือยจักรถ.นันท นาณพ	บ้านอี้ปู ทองพากumi	20.พ.ค36 -18 ต.ค.37	20,000 ตัน
3.บ โรงเลือยจักรขุมทอง จำกัด	โปงแหง สวนผึ้ง	20.พ.ค.36-19พ.ค 37	15,000 ตัน
4.บ.เอ็น แอนด์ เอ็น ห้วยสุด	ราชบุรี	20.พ.ค.36-19พ.ค.37	15,000 ตัน
5.ห.จ.ก.ครีเด่นชัย1992 จำกัด		20.พ.ค.36-19พ.ค.37	15,000 ตัน
6.บ.สุวนนีอุตสาหกรรม จำกัด	สวนผึ้ง ราชบุรี	20.พ.ค.36-19พ.ค.37	15,000 ตัน
7.ห.จ.ก.ชัยชนสาร	บ้องตี ไทรโยค วังกระจะ ไทรโยค บ้องตี ไทรโยค		15,000 ตัน
	1.บ่อห่วงสวนผึ้ง ราชบุรี	20 พ.ค36-20พค37	รวมทั้งหมด ของบ.ชัย
	2.ตะ โกล่าง สวนผึ้ง ราชบุรี		ชนสาร 4 จุด นำเข้า
	3.ทุ่งเจดีย์ สวนผึ้ง ราชบุรี		34,503,396
	4.ตะเคียนงาน กลยุจนบุรี		ตัน

²²⁹ “ปิดประตูสู่เมียนมาร์ เส้นทางประวัติศาสตร์ ด่านเจดีย์สามองค์ เมะละแหม่ง ร่างกือง” เอกสารประกอบการสัมมนาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือทางการค้าไทย – เมียนมาร์ น.15 – 16 ธันวาคม2537 โรงเรียนริเวอร์แครฟกลยุจนบุรี จัดโดยส.น.ง.พานิชย์จังหวัดกลยุจนบุรี หอการค้ากลยุจนบุรี สภาอุตสาหกรรมกลยุจนบุรี

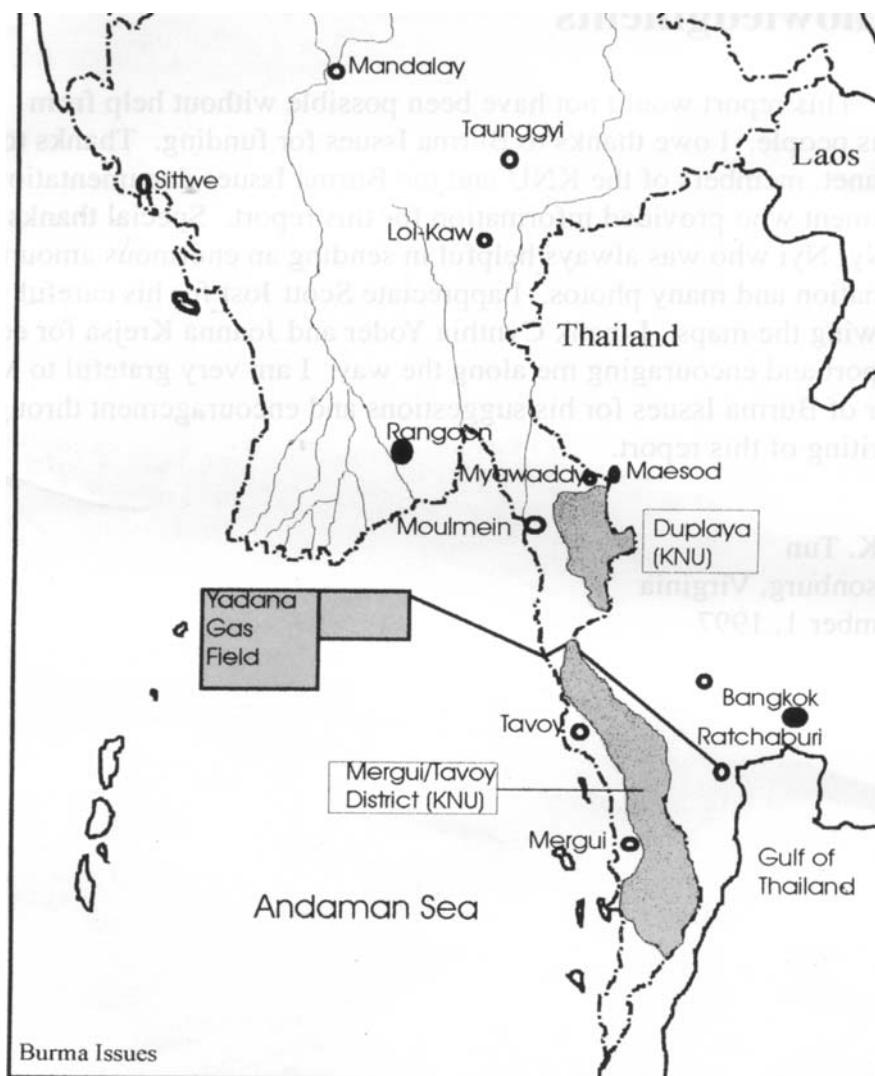
* ²³⁰ ที่มา = กรุงเทพธุรกิจ 25 ตุลาคม, 2535 หน้า 13

ตลาดมีดชายแดนส่วนพื้น

เมื่อไทยและพม่าได้ทำข้อตกลงเพื่อเปิดสัมปทานไม่ในเขตกะเหรี่ยง บริษัททำไม้ได้ตัดเส้นทาง ลำเลียงไม้ ลินคำจากฝั่งกะเหรี่ยงออกจากไม้ชุงซึ่งเป็นของผู้ได้สัมปทาน พ่อค้าไทยยังได้รับชื่อ หวาน ไม้ราก ไม้ไผ่ วัว ควาย สัตว์น้ำ ของป่า นำสิ่งที่ผู้คนนั่งสัตว์ รถขายสินค้าประเภทของใช้ เสื้อผ้า อาหารแห้งและสุดจากฝั่งไทย เข้าออกตลอดเวลาไปกลับได้ภายในวันเดียว โดยใช้เส้นทางสายหลัก สายบ้านพุน้ำร้อน ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี ผ่านเข้าไปทางช่องแม่สะมิ้งซึ่งเป็นฐานบัญชา การใหญ่ของกองพลน้อยที่ 4 ของฝ่ายสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยง ลินคำพิดกูหมายจากฝั่งไทยที่ถูกลัก ลอบนำไปขายในฝั่งพม่า ที่เป็นที่นิยมของชาวฝั่งพม่า่นั่นคือ รถมอเตอร์ไซด์ ถูกลักลอบขนออกไปเป็น จำนวนมาก

โครงการวางท่อก๊าซไทย – พม่า

ด้วยเหตุผล เรื่องปริมาณก๊าซ ธรรมชาติในอ่าวไทย ที่ลดลง ผนวกกับ ความต้องการใช้ไฟฟ้าในประเทศสูงขึ้น ทำให้หน่วยงานที่ทำ หน้าที่เสริมสร้าง ความมั่นคงทางด้าน พลังงาน ให้กับ ประเทศอย่างการปี โടเดี่ยมแห่งประเทศไทย หรือ ป.ต.ท. ยกเป็นเหตุผลสำคัญ ในการเร่งรัดหานพลังงานทั้งในประเทศ ประเทศไทย โดยเฉพาะ จำกัดประเทศเพื่อน บ้านที่มีน้ำมันและ ก๊าซธรรมชาติ จำนวนมากแต่เมื่อการนำมาใช้ประ โยชน์อยอย่างพม่า การจัดทำก๊าซธรรมชาติเริ่มขึ้นเมื่อ วันที่ 30

Map of Burma at time of the Burmese Army's offensive against the KNU in 1997

ตุลาคม 2531 เมื่อรัฐบาลของ พลเอก ชาติชาย ชุมหะวัล มีมติให้การปีโตเลี่ยมแห่งประเทศไทย ไปเจรจา กับ พม่า เพื่อขอเข้าไปลงทุนสำรวจและพัฒนาผลิต ก้าวธรรมชาติ ในอ่าวเมมาะ เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2536* รัฐบาล นาย ชวน หลีกภัย มีมติอนุมัติแผนพัฒนา กำลังผลิต ไฟฟ้า ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เร่งดำเนินการเจรจา กับ รัฐบาล พม่า และ ผู้รับสัมปทาน เพื่อรับซื้อ ก้าวจากแหล่ง ยาดานา เยตา กุน เพื่อนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิง ในการผลิต ไฟฟ้า ที่ โรงไฟฟ้า พลังความร้อนร่วม ของ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ที่ จังหวัด ราชบุรี ซึ่งคาดว่า จะแล้วเสร็จ ประมาณ ปี 2541 – 2542

ในวัตถุประสงค์หลักๆ ของ โครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติไทย-พม่า คือการนำก้าวปีนโกรง งานอุตสาหกรรมในจังหวัด กาญจนบุรี ราชบุรี เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับ โครงการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่ความร่วมมือระหว่างไทยและสหภาพพม่าที่หลีกภัยรัฐบาลของไทยให้ความสนใจด้วยดีตลอดมา รัฐบาล บรรหาร ศิลปอาชา ได้กำหนดให้ โครงการเวสเทิร์น ซี บอร์ด หรือ โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายฝั่งทะเล ไทย-พม่า (Thai-Myanmar

Seaboard Development Zone) เป็นหนึ่งในโครงการยุทธศาสตร์ ที่จะพัฒนาการขนส่งเชื่อมระหว่างโครงการอีสเทิร์นเซิบอร์ดของไทยกับโครงการเชาเทิร์น เซิบอร์ด ของพม่า ที่กำลังมีการก่อสร้างถนนทางรถไฟ และท่าเรือน้ำลึกรองรับการเปิดประตูสู่ อันดามันของกลุ่มทุนจากประเทศไทยและชาติอื่นๆ *ใน การสำรวจและศึกษาเส้นทางการทางท่อของการปีโตเลี่ยมแห่งประเทศไทย ได้ศึกษาเส้นทางໄว้ 3 เส้นทางคือ เส้นทางผ่าน อำเภอส่วนพึ่ง จังหวัด ราชบุรี เส้นทางผ่านเขตีสานองค์ จังหวัด กาญจนบุรี และ เส้นทางผ่านด่านสิงห์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ *

มีเหตุผลหลักๆอยู่ 2 – 3 ข้อ ที่ การปฏิเสิรย์แห่งประเทศไทย (ป.ต.ท) ยกขึ้นมาอ้างเพื่อสนับสนุนการลงทุนซื้อก้าชและสร้างท่อ ก้าชจากพม่าคือ ความจำเป็นที่ต้องหาแหล่งพลังงานสำรองเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจในอนาคต ก้าชธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงราคาถูก โดยจะประหยัดค่าเชื้อเพลิง เมื่อเทียบกับการใช้น้ำมันเตาและน้ำมันดีเซลผลิตกระแสไฟฟ้าได้ปานะประมาณ 7,000 ล้านบาท และก้าชธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงที่สะอาด มีประสิทธิภาพ และไม่มีความเสี่ยงก่อภัยน้ำมันและน้ำมัน *

โครงการที่อุ่นรักธรรมชาติจากเหล่าเยาดานา ถือเป็นโฉมใหม่ของการลงทุนจากต่างชาติ หลังจากที่พม่าก่อให้ชาวต่างด้าวเสียหายอย่างมากในอดีต

* ²³¹ เรื่อง = พม่า ธุรกิจทำไม้ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารกสิกรไทย หนังสือ “เปิดประชุมสู่เมียนมาร์ เส้นทางประวัติศาสตร์ ด่านเจดีย์สามองค์” เมะละแหม่ง ร่างกุ้ง เอกสารประกอบการสัมมนาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือทางการค้าไทย – เมียนมาร์ 15 – 16 ธันวาคม 2537 โรงแรมริเวอร์แคร์ กาญจนบุรี จัดโดยส.น.ส.พานิชย์จังหวัดกาญจนบุรี หอการค้ากาญจนบุรี

- การค้าขายแคนในจังหวัดราชบุรี หน้า 13 เอกสารประกอบการประชุมสัมนาโครงการส่งเสริมและพัฒนาการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน เรื่อง ศักยภาพของจังหวัดราชบุรีในการเปิดเส้นทางขนส่งสินค้าผ่านแคน และการค้าขายแคนกับพม่า 5 ก.พ.2545 โรงเรน โกลเด้นซิตี้ อำเภอเมือง ราชบุรี จัดโดย สำนักงานพานิชย์จังหวัดราชบุรี

* 232 จันตาท่อก๊าซไทย – พม่า กองบรรณาธิการ โลกสีเขียว ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มีนาคม – เมษายน 2541

โครงการนี้ต้องจ่ายให้พม่าเป็นเงิน 400 ล้านเหรียญสหราชอาณาจักรต่อปี นับว่าเป็นเงินก้อนใหญ่ที่สุดที่พม่าจะได้รับจากต่างชาติ เป็นที่เชื่อกันว่ารัฐบาลทหารพม่าจะนำเงินจำนวนนี้ไปใช้ในการซื้ออาวุธ เพื่อปราบปรามชนพื้นเมืองและผู้ต่อต้านรัฐบาล

การซ่าฟันชนกลุ่มน้อยของรัฐบาลทหารพม่านั้น เกิดขึ้นก่อนหน้าที่จะมีการวางแผนท่อก๊าซในฝั่งพม่าด้วยซ้ำไป หลังจากเริ่มการก่อสร้างสะพานผ่านพม่า ทั่วโลกก็ล่วงรู้ถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชนในพม่าการใช้กำลังทหารเข้าภาคล่างชนชาติมอญ กะเหรี่ยง และทวย ที่อยู่ในรัฐมี 5 กิโลเมตรจากแนวท่อก๊าซ พร้อมทั้งประกาศเป็นพื้นที่ควบคุม ชนกลุ่มน้อยจำนวนมาก ที่อยู่ตามแนวท่อก๊าซถูกผลักดันให้ออกจากพื้นที่ด้วยวิธีการที่รุนแรงและเหี้ยมโหด ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนสากล ไม่ว่าจะเป็นการเผาบ้านเรือน ข่มขืน การบังคับประชาชน เด็ก ผู้หญิง และคน ชา拉 ให้สร้างทาง รถไฟฟ้า ย เต่าน้ำศรี เพื่อสำหรับเครื่องมือและอุปกรณ์เข้าไปก่อสร้างแนวท่อก๊าซ ♦

การปีโตเลียมแห่งประเทศไทยได้วางแผนการป้องกันการก่อวินาศกรรมท่อ ก๊าซธรรมชาติ โดย สรุปสถานการณ์ว่า รัฐบาลพม่าจะขยายผลในการลดอิทธิพลและบทบาทของชนกลุ่มน้อย และดำเนินการภาครัฐล่างชนก

ค่ายพักแรงงานสร้างทางรถไฟฟ้า ย – ทวย ปี พ.ศ.2536-37 (ภาพถ่ายจาก ฝ่าย KNU เอื้อเพื่อ) กลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนไทย – พม่า อย่างจริงจัง ส่งผลให้อาจจะมีการก่อวินาศกรรมจากชนกลุ่มน้อยในระหว่างการก่อสร้างในปี 2540 – 2541 จึงต้องให้มีชุดคุ้มครองรักษาความปลอดภัย ประกอบด้วย ชุดคุ้มครองรัตนาวุธ ค่าย สุรหลีห์ กองพล 9 เจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่า กรมป่าไม้ เจ้าหน้าที่ ป.ต.ท. โดยมีงบประมาณ ล้านล้านบาท *

สถานการณ์ชายแดนไทยพม่าผลกระทบต่อชุมชนชาวพื้น

รัฐบาลพม่าได้เปิดภาคโภมตีชนกลุ่มน้อยกะเหรี่ยงอย่างหนักหน่วงและสามารถยึด ฐานที่มั่น ใหญ่ที่สุดของกะเหรี่ยงที่ ค่าย นาเนอร์ปลอ ริมฝั่งแม่น้ำเมย ตรงข้าม อำเภอ สนมเมย จังหวัด

◆ 234 จับตาท่อก๊าซไทย – พม่า กองบรรณาธิการ โกลด์สปริงส์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มีนาคม – เมษายน

* 235 การปีโตเลียมแห่งประเทศไทย แผนปฏิบัติการป้องกัน แก้ไข และพัฒนาสิ่งแวดล้อม โครงการท่อก๊าซธรรมชาติ จากแหล่ง ยาดانا สภาพพม่า น. 50 วันที่ 5 มีนาคม 2540

แม่ส่องสอน เมื่อ วันที่ 27 มกราคม 2538 เวลาเดียวกันททหารพม่าได้รุกเข้าตีกองกำลังกะเหรี่ยงในพื้นที่ของกองพลน้อยที่ 4 ที่ บ้าน กำมะசែ ตรงข้ามบ้านบ่อตី օ. ไทรโยค จังหวัด กาญจนบุรี มีชาวบ้านกะเหรี่ยงกว่า 200 คน อพยพหนีเข้ามาในเขตไทยเป็นชุดแรก

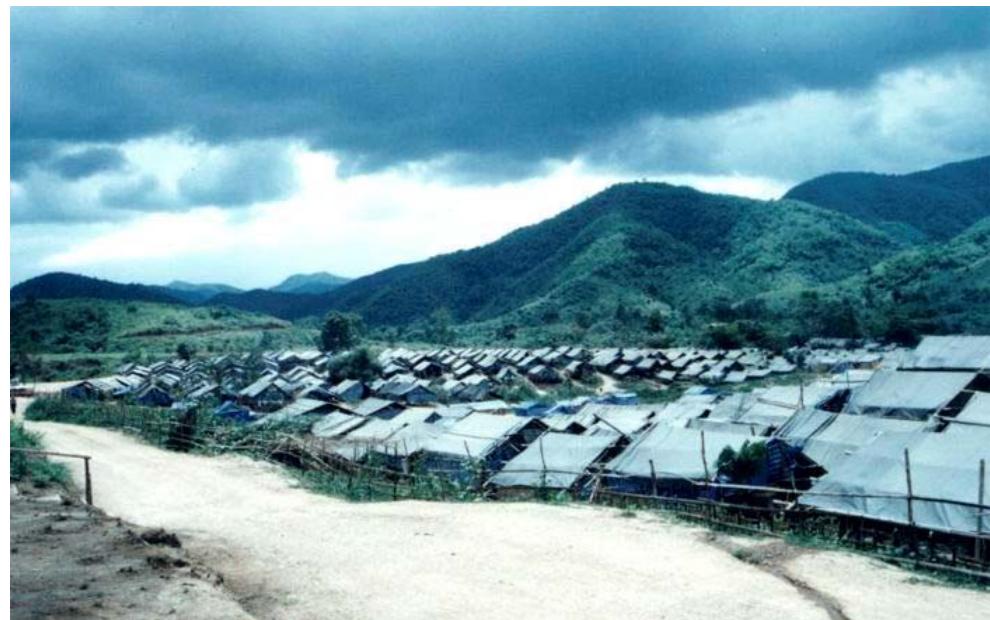

ปลายเดือนกุมภาพันธ์ ทหารพม่าสามารถยึดฐานที่มั่นใหญ่ค่ายแม่สะเมิงกองพลน้อยที่ 4 ของกะเหรี่ยงอิสระได้ ประชาชนชาวกะเหรี่ยงอพยพหนีภัยเข้ามายังบ้านพูน้ำร้อน อำเภอเมือง กาญจนบุรี และลูกน้ำย้ายมายังบ้านพูม่วง อำเภอ ค่านมะขามเตี้ย ผู้ชายกะเหรี่ยงลูกน้ำไปปล่อยในพื้นที่สูรบบ้านท่ามระพีเวทพม่า ตรงข้าม ต.สวนผึ้ง ผู้อพยพชาวกะเหรี่ยงจากบ้านพูม่วงและผู้อพยพที่เข้ามาในเขตสวนผึ้งลูกน้ำมาอยู่ร่วมที่ ศูนย์พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน กว่า 8,200 คน ที่สวนผึ้ง ในเวลาต่อมา

พลจตัว โอลิเวอร์ ผบ.กองพลน้อยที่ 4 เขตมะริด - ทวาย

การเข้าโขมตีของทหารพม่าต่อชนกลุ่มน้อยกะเหรี่ยงเพื่อหวัง"จัดระเบียบชายแดน" ประสบผลสำเร็จสันหนุนนิ่งมาจากการที่ทหารพม่าสามารถรุกเข้าพื้นที่กะเหรี่ยงได้อย่างรวดเร็ว รู้เส้นทางเข้าตีทุกจุด ใช้เส้นทางที่บริยักษ์สันหนานป่าไม้ของไทยได้ตัดเส้นทางไปตามพื้นป่าเพื่อซักลากไม้ ทหารพม่ามีอาวุธที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ใช้ปืนใหญ่โขมตีนำร่องเพื่อเปิด

แนวรบผู้นำ
กะเหรี่ยงในพื้น
ที่ไม่ได้ออกคำ
สั่งที่ชัดเจนให้
ทหารกะเหรี่ยง
ตอบโต้อีกครั้ง
สั่งที่ชัดเจนให้
ทหารกะเหรี่ยง
ตอบโต้อีกครั้ง
แรงไม่ยอมสั่ง
กระสุนปืน ให้

แก่ทหารกะเหรี่ยง วันที่ท้องฟ้าสีหม่นที่ศูนย์พักพิงผู้ลี้ภัยจากการสูรบบ้านถ้ำหิน สวนผึ้ง ที่อยู่ดักซุ่มทหารพม่าในจุดสกัดที่ได้วางไว้ นั่นใจว่าทหารพม่าไม่สามารถยึดฐานที่มั่นของตนได้

เนื่องจากในอดีตทหารพม่าไม่เคยเปิดเผยการทางทหารที่สามารถเข้า ถึงฐานที่มั่นสำคัญของกระหรี่ยง ในพื้นที่มีมนต์-ทวาย ในขณะที่มีชาวลือออกมาว่าผู้นำทหารกระหรี่ยงได้รับเงินจำนวน 50 ล้านบาท จากโครงการดังกล่าว ผู้หลบหนีการสู้รบส่วนมากเข้าไปอยู่ในศูนย์อพยพที่บ้านสำหรับ แต่ยังมี ประชาชนกระหรี่ยงที่ยังหลบภัยอยู่ในป่าตามแนวชายแดนไทย-พม่าคนเหล่านี้เป็นมวลชนแกะติดหน่วย รบของทหารกระหรี่ยงอิสระ(K.N.U)

กองกำลังกันชนที่ชายแดนส่วนผึ้ง

การสู้รบระหว่างชนกลุ่มน้อยกระหรี่ยงกับทหารรัฐบาลพม่าตามแนวชายแดนไทย-พม่า มีอย่างต่อเนื่องและยาวนาน พื้นที่ชายแดนจึงเป็นพื้นที่สู้รบ เป็นช่องทางหลบหลีก และเส้นทางขนส่งเสบียง และยุทธปัจจัย

“ คนไทยบริเวณชายแดนส่วนหนึ่งมีความสัมพันธ์อันดีกับชนกลุ่มน้อยโดยเฉพาะกระหรี่ยง ด้าน อำเภอส่วนผึ้ง จังหวัด ราชบุรี มีญาติพี่น้องเป็นพหุชนของชนกลุ่มน้อย สู้รบในพม่าด้วย ดังนั้น เมื่อเกิดการสู้รบชนกลุ่มน้อยถูกทหารพม่ารุกไล่จนต้องถอยร่นแล้ว มักจะหลบหนีเข้ามาอยู่ในเขตไทย พักพื้นบ้าง หาเสบียงอาหารบ้าง พอเหตุการณ์สงบก็จะออกไปต่อสู้ใหม่จนรัฐบาลพม่าไม่ไว้วางใจ ประเทศไทย หว่า่่ว่าไทยให้การสนับสนุนชนกลุ่มน้อย ซึ่งความเป็นจริงเป็นเรื่องของเครือญาติช่วยเหลือ กันตามแนวชายแดนรัฐบาลไทยไม่มีส่วนรู้เห็น”*

“ การที่กองกำลังชนกลุ่มน้อย ในพม่าจับอาวุธต่อสู้กับรัฐบาลพม่านั้น นับว่าเป็นส่วนดีสำหรับ ประเทศไทย ที่ลดการประท้วงการทางทหารกับพม่าโดยตรง ซึ่งข้อเท็จจริงนั้นชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ถือเป็น รัฐกันชนระหว่างไทยกับพม่านั่นเอง ฝ่ายไทยในระยะแรกๆ หนึ่งจะเอ้าใจพากชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ ด้วยช้าๆ ... หากชนกลุ่มน้อยมีความเข้าใจ และร่วมมือเป็นกำแพงที่ดีต่อทหารรัฐบาลพม่าแล้ว เท่ากับ กันชนระหว่างไทยกับพม่านั้นถลายลง หากจบแค่นั้นคงจะไม่มีผลกระทบต่อประเทศไทย แต่หากคน คุ้นเคยกันเหล่านี้นึกกำลังอย่างแน่นหนาเรียแล้วพร้อมหันปากกระบอกปืนมายังประเทศไทยแล้วจะเกิด อะไรขึ้น ปัญหาชายแดน เส้นเขตแดนยังไม่ชัดเจน ช่องทางผ่านต่างๆ คนสองสัญชาติ การอพยพหนี กัยศูนย์อพยพ แรงงานต่างด้าว คนเดือน ของหนีภัย ยาเสพติด ฯลฯ คิดแล้วเสีย... หอกรหั่นแคร่เล่นนี้ อาจกมกว่าที่คิดก็ได้...”*

คำนั้น ประเทือง ทองประ อดีตคำนั้นเข้าสายกระหรี่ยงจากอวัย คำนั้นบังตี อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี ได้ตั้งข้อสังเกตุเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายไทยกับกระหรี่ยงอิสระว่า

.....กระหรี่ยงอิสระอยู่ได้ก็ เพราะไทยราชช่วยเหลือ ไทยรากือศัยกระหรี่ยงต่างก็พึ่งกันนานมานแล้ว ไทยเราได้ วัว ควาย แร่ธาตุ ไม่ การท่ามชายแดน กระหรี่ยงได้ความสะดวกในการเดินทางของ

*²⁴⁰ “กือดอาร์มี ณัลลอย ปลุกราชบุรี เบย์ล็อก” น. 50ปีชา เรื่องจันทร์ รองผู้ว่าราชการจังหวัด ราชบุรี 2543

*²⁴⁰ เรื่องเดียวกัน

พวกรู้นำ คนเจ็บป่วยเราก็อนุญาตมา รักษาผู้ไทย ทุกอย่างมาจากผู้ไทยของเราทั้งนั้น กะเหรี่ยงอยู่ได้พะราเรา .... ไทยเราช่วยกะเหรี่ยง.....ช่วยไม่ให้ตาย...แต่ก็ไม่ให้โต •

กำเนิดกลุ่ม “ กองทัพพระเจ้า ” God s Army ยั่ว ชี วี โด๊ะ

เริ่มแรกกอง กำลังกือดอาร์มี อยู่ที่บ้านท่าม่วงริวในเขตพม่า เมื่อถูกโจนตีกือพยพดอยร่นมาถึงบ้านกำมะปอตรงข้ามช่องเขากระโจน ตำบล สารพิส อำเภอส่วนพิส ซึ่งเป็นยุทธภูมิทางการรบที่ดีมาก ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่สูงชัน มีพานันเป็นแนวตั้ง การเข้าถึงของทหารพม่าทำได้ยากมากเนินเขาข้างเคียงอยู่ในยุทธภูมิที่ต่ำกว่าทั้งสิ้น

ประมาณเดือนมีนาคม 2540 ได้มีการประชุมกันเพื่อจัดตั้งกองกำลังอย่างเป็นทางการที่บ้านกำมะปอ และเรียกชื่อกองกำลังนี้ว่า “ กองทัพพระเจ้า ” แบ่งการบังคับบัญชาออกเป็น 2 ฝ่ายคือ ฝ่ายปกครองมี ศาสนจารย์ ตาเฝ เป็นผู้นำ ชอ โต เป็น เลขาธิการ ฝ่ายทหารมี ร.อ.ช่วยเบี้ย อดีตทหารกะเหรี่ยง อิสระเป็นผู้นำ ทั้งนี้อยู่ภายใต้การตัดสินใจและอำนวยสูงสุดของ จอนนូ และ ลูเชอร์ สองฝ่ายเฝ้าผู้นำ ทางจิตวิญญาณที่มีอำนาจสูงสุด กองกำลังกือดอาร์มี มีกำลังติดอาวุธประมาณ 150 – 180 คน มีมวลชน เกาะติดกองกำลังประมาณ 300 – 400 คน

กองกำลังกือดอาร์มีเป็นเพียงชาวบ้านธรรมด้า ไม่มีความสนใจทางการเมือง ไม่มีแนวคิดและความรู้ที่จะไปเรียกร้องประชาธิปไตย การตั้งกองกำลังขึ้นมาเพื่อปักป้องตนเองและพวกพ้องให้ปลอดภัย จากการรุกรานของทหารพม่า ซึ่งเป็นการรวมตัวกันเพื่อความอยู่รอดเท่านั้น •

ร.อ.ช่วยเบี้ย ในคำแห่ง รองผู้บังคับบัญชา “ กองทัพพระเจ้า ” กล่าวถึงผู้นำซึ่งเป็นเด็กฝ่าไฟทั้งสอง คนว่า

“ พระเจ้าได้ให้พลังแก่พื่นท้องฝ่าไฟคู่นี้เพื่อช่วยชาวกะเหรี่ยงต่อสู้กับศัตรู และเพื่อเสริมสร้าง กำลังใจแก่พวกราในปีหนึ่งเราสร้างกับพม่ารัว 70 ครั้งและเราชนะเกือบทุกครั้ง ” ♦

ร.อ.ช่วยเบี้ย ยังกล่าวถึงทหารในกองทัพพระเจ้าว่า เป็นนักรบที่ดุดัน เสริมด้วยความกล้าหาญ ถุง และระเบียบวินัยจัด พวกเขายังคงต้องปฏิบัติตามกฎหมายพะရะกัมกีร์ใหม่ที่ว่า ห้ามกินเนื้อหมู ไข่ และแออ กอล索ร์ ห้ามพูดปด สนด ขโนย และประพฤติผิดในการและจะต้องสักคมนต์วันละสามครั้ง ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่น่า

ในเวลาเดียวกันผู้นำทางทหารของสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยง KNU และกองกำลังฝ่ายไทย กี หาระแวงกลุ่มนักศึกษาพม่าที่นำโดย นาย جونนี นายปรีดา โดยเชื่อว่ากลุ่มนักศึกษาพม่าเข้ามาร่วมกับกลุ่มกือดอาร์มี เพื่อสร้างความแตกแยกระหว่างชาวกะเหรี่ยงด้วยกัน รวมทั้งกลุ่มเยาวชนกู้ชาติ ซึ่งเป็นกลุ่มนักนกรชาพุทธกะเหรี่ยง โผล่ตัวที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มกองกำลังกะเหรี่ยงพุทธ (DKBA) พันธ

•²⁴¹ กำนัน ประเทือง ทองเปราะ อดีตกำนัน ต.บ้องตี้ อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี 24 พฤษภาคม 2545

•²⁴² ปรีชา เรืองจันทร์ รองผู้ว่าราชการจังหวัด ราชบุรี “ กือดอาร์มี นผีล้อย ปลุกราชบุรี เขย่าโลก ” 2543 น. 50

♦²⁴³ นกรบกะเหรี่ยง นิตยสารสารคดี เดือน มีนาคม 2543 น. 121

มิตรของกลุ่ม กอศารมี นำโดยร้อยโท คิลา ดูเหมือนว่าการเกิดและการลุกขึ้นสู้หารพม่าของชาวบ้านจะเรียกว่า “กอศารมี” อาจจะไม่ต่างจากชาวบ้านบางระจันที่ลุกขึ้นสู้หารพม่าเมื่อครั้งที่ไทยต้องเสียอยุธยาให้แก่พม่าในปี พ.ศ.2310

นกรบ กอศารมี ในมิติ ทางประวัติศาสตร์ ยะหรี่ยง

การบังเกิดขึ้นมาของนกรบประชานกลุ่ม กอศารมีในพื้นที่ยะหรี่ยงอิสระเขตมะริด-ทวยนัน เปรียบได้ดังการลุกขึ้นสู้ของ “กบผู้มีบุญ” ของผู้คนระดับราษฎร์ ที่มีประเด็นที่สัมพันธ์กับด้าน และประวัติศาสตร์ รวมทั้งความเชื่อในท้องถิ่น ของคนยะหรี่ยง ดังนี้

1. ความเชื่อในด้านท้องถิ่น เกี่ยวกับเรื่อง ภูเขาสักสิทธิ์ ดินแดนของคนมีศีลธรรม คล้ายกับความเชื่อเรื่องเมืองลับแล ชาวบ้านจะเรียกในเขตยีดครองของสหภาพแห่งชาติยะหรี่ยงมะริด-ทวย เชื่อว่า เมื่อทหารและประชานครองตนเป็นผู้มีศีลธรรมเคร่งครัดในข้อห้ามของศาสนา เมื่อถึงยามยกลำบากจะมีคนจากเมืองลับแลออกมาช่วยเหลือ พวากาจึงตั้งชื่อของทัพประชานว่า “ กองทัพพระเจ้าจากภูเขาสักสิทธิ์ เกอะเจอ โด๊ะ ” ความเชื่อในเรื่อง ภูเขาสักสิทธิ์ เกอะเจอ โด๊ะ ตอบสนอง และเปิดช่อง ให้ประชานยะหรี่ยงที่มีความเชื่อแบบดั้งเดิมอาสาเข้ามาเป็นนักด้วยความเต็มใจ

2. ยะหรี่ยงในเขตมะริด-ทวยกลับมาเป็นคริสต์ตียามากว่า 170 ปี องค์กรยะหรี่ยงอิสระมีผู้นำที่มาจากชาวคริสต์ การตีความและใช้ข้อพระคัมภีร์ใบเบิล จึงลุกขึ้นมาเพื่อสร้างสำนักร่วมทางชาติพันธุ์และเพื่อปกป้องผู้นำ กลุ่มผู้นำที่เป็นชาวคริสต์ได้ชูธงรบโดยการตั้งชื่อของทหารว่า “ กอศารมี ” กองทัพพระเจ้า ” ที่ต่อสู้กับกองทัพของชาตาน หรือความชั่ว เป็นภารกิจต่อสู้ระหว่างธรรมกับอธรรม การลุกขึ้นสู้กับรัฐบาลทหารพม่าของกองทัพพระเจ้าจึงมีความชอบธรรม การถือครั่งในกฎระเบียบข้อห้ามทางศาสนา เป็นการควบคุมกองทหารในกองทัพพระเจ้าให้มีระเบียบวินัย การนำข้อพระคัมภีร์มาภานุการอธิษฐานและอดอาหารก่อนอกรบเพื่อขอให้พระเจ้าคุ้มครอง จึงเป็นพลังทางจิตวิญญาณ ที่ผลักดันให้ทหารเดือด และชาวบ้านอกรบด้วยใจหัวหาญ

3. การเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ยะหรี่ยง-พม่า ชาวบ้านและผู้นำกองทัพพระเจ้าจากภูเขาสักสิทธิ์ เกอะเจอ โด๊ะ ” เชื่อว่า นำกลุ่มเด็กลินคำคือพระเจ้าลินคำอดีตกษัตริย์ในชาติก่อนของคนยะหรี่ยงมาบังเกิดเพื่อกอบกู้ชนชาติยะหรี่ยง กษัตริย์ลินคำพระองค์นี้ในประวัติศาสตร์พม่าคือ พระเจ้าตะเบงชะเว ตี * นักประวัติศาสตร์ยะหรี่ยงเชื่อว่าพระเจ้าตะเบงชะเวตีมีเชื้อสายของคนยะหรี่ยง คนยะหรี่ยงจึงรื้อฟื้นตำนานและความทรงจำทางประวัติศาสตร์ นำอดีตมารับใช้ปัจจุบัน การที่เด็กลินคำและเด็กฝาแฝด “ได้บังเกิดขึ้นมาภายในจิตใจ ” ของนกรบและประชานยะหรี่ยงในสถานการณ์ที่มวลชนขาดความเชื่อ นั่นในผลัตัว โอลิเวอร์ ผู้บัญชาการกองพลน้อยที่ 4 ย่อمنเป็นสัญญาณที่บอกกับองค์กรสหภาพแห่ง

* แผนดินสกราม น.42 เคลลิมสกัด แห่งงาน 2537 ยะหรี่ยงเรียกชื่อพระเจ้าตะเบงชะเวตี ว่าพระเจ้า ตะนาตุ ซอ และเชื่อว่าเป็นกษัตริย์พม่าที่มีเชื้อสายยะหรี่ยง

ชาติกะเหรี่ยงว่า สาหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยง KNU ไม่ได้เป็นที่พึงและความหวังของประชาชน ในภาวะคับขัน

4. การที่กองทัพกะเหรี่ยงอิสระ (KNU) เขต มะริด-ทวาย ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขการจัดระเบียบชายแดนของฝ่ายไทยและพม่า เพื่อให้ตลอดแนวท่อแก๊สไทย-พม่า จาก ทวายถึง โง่ไฟราชบูรี มีความปลอดภัย ไร้กองกำลังต่อต้านทหารพม่า ทำให้ผู้นำท้าท่ากระเหรี่ยง ต้องยอมสละพื้นที่เพื่อให้ประชาชนปลอดภัยไว้ก่อน การไม่มีคำสั่งตอบโต้ หรือส่ง เครื่องกระสุน และอาวุธ ให้แก่ทหารกระเหรี่ยงที่อยู่แนวหน้าทำให้ทหารละทิ้งหน้าที่ แตกแตก ไปเข้ากับกองกำลัง กือดอาร์มี

ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกองทัพของพระเจ้ากับแนวร่วม

ความสัมพันธ์กับกลุ่ม Karen Solidarity Organization (K.S.O.) เป็นกลุ่มที่แยกตัวจากกลุ่มสาหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยง (K.N.U.) มีผู้นำคือ พันเอก โรเบอร์ต สัน ลูกชายนาย นาบชาาน อดีตประธานาธิบดี ของสาหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยง เคยเดินทางไปพบกับเด็กฝ่าแฝดเพื่อชักชวนให้กลุ่มกองทัพของพระเจ้า ร่วมกับกลุ่ม (Karen Solidarity Organization) K.S.O. แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะกลุ่มกองทัพของพระเจ้า เป็นเพียงชาวบ้านธรรมชาติ ความสัมพันธ์กับกลุ่มนักศึกษาในศูนย์มีล้อย อำเภอ ปากท่อ จังหวัด ราชบูรี ประมาณเดือน กันยายน 2542 นาย เอ กะ ปอ สามชิกกลุ่มกองทัพพระเจ้า ได้กลับหนีเข้ามาอยู่ในศูนย์นักศึกษานักเรียนมีล้อย ได้รับการติดต่อจากกลุ่มนักศึกษาพม่า กลุ่ม Vigorous Burmese Student Warrier (V.B.S.W) ซึ่งมีสามชิกประกอบด้วย นาย ชัน ไน หรือ เยติ ไน จอ หัน ไน ปรีดา ทั้งหมดได้พบกับ นาย โต โต เลขาธิการกลุ่ม ซึ่งนาย โต โต มีบ้านอยู่ที่บ้านตะโภถ่าง ตำบลสวนผึ้ง มีจุดประสงค์เพื่อของการสนับสนุนอาวุธจากกลุ่มกองทัพพระเจ้า เพื่อนำไปก่อการร้ายในพม่า ปรากฏว่ากลุ่มนักศึกษาพม่าไม่สามารถเดินทางเข้าไปปฏิบัติการได้ จึงได้หันกลับเข้ามาในประเทศไทย ได้ปฏิบัติการยึดสถานทูตพม่าที่กรุงเทพ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2542* ได้สำเร็จ โดยได้ต่อรองกับทางการไทยให้นำเขลิบคอบเตอร์ไปส่งที่ชายแดนด้านอำเภอสวนผึ้ง ฝ่ายไทยได้มีรัฐมนตรีชี้ว่าการกระทำการต่างประเทศ ขอร่วมเป็นตัวประกันในการไปส่งกลุ่มนักศึกษาพม่า

ต่อมาทางการไทยได้ดำเนินการกดดันฝ่ายกะเหรี่ยงกือดอาร์มี เพื่อให้ส่งตัวนักศึกษาพม่าให้ทางการไทย ในเดือน พฤษภาคม ทหารไทยได้เข้าไปยังคริสตจักรตะโภถ่างซึ่งเป็นชุมชนกะเหรี่ยง คริสต์ที่อยู่ติดชายแดนไทย-พม่า กะเหรี่ยงเหล่านี้ถูกทางการเพ่งเล็งว่าเป็นแหล่งข่าว และสนับสนุนด้านเสบียงแก่กลุ่มกือดอาร์มี เข้าทำการลาดต้อนชาวกะเหรี่ยงคริสต์กว่า 100 คน นำไปไว้ที่บ้านต้นยาง อำเภอสังขละบูรี จังหวัดกาญจนบูรี สร้างความไม่พอใจให้แก่กลุ่มกือดอาร์มี วันที่ 12-15 เดือน มกราคม 2543 ทหารพม่า สังกัด กองพันเคลื่อนที่ 119 ประมาณ 1,000 คน เข้าภาคล่างชนกลุ่มน้อย กะเหรี่ยงสามารถยึดพื้นที่บ้านแมเพี้ยะเล็กได้ ทหารกะเหรี่ยง K.N.U. พ่ายหนีไปสมทบกับกลุ่ม กือดอาร์มี มวลชนภาคติด 1,700 คน บาดเจ็บและล้มตายจำนวนหนึ่ง จึงหนีทะลักเข้ามาในเขตไทย ถูกทาง

* 244 ปรีชา เรืองจันทร์ รองผู้ว่าราชการจังหวัด ราชบูรี “กือดอาร์มี นเมล้อย ปลุกราชบูรี เขย่าโลก” 2543n. 50

การไทย ควบคุมตัวไว้ที่หัวยอกห้วยน้ำบ้านบ่อหวี เหตุการณ์ซึ่งไม่ทันสงบดี ในวันที่ 13 มกราคม ทางการไทยได้กอดดันชาวกะเหรี่ยงให้ออกไปนอกเขตไทย ส่วนใหญ่ไม่กล้ากับไปที่บ้านแม่บะยังคงรวมตัวอยู่ตามชายแดน ในที่สุดก็ไม่สามารถหยุดยั้งชาวกะเหรี่ยงที่หนีความตายได้ ต้องยอมให้เข้ามาระดูกลับไปที่บ้านต้นย่างอำเภอสังขละบูรี จังหวัดกาญจนบุรี

การเคลื่อนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบไปยังจังหวัดกาญจนบุรีมีการวิเคราะห์ว่า เป็นการตัดทอน กองกำลังชาวกะเหรี่ยงบริเวณชายแดนไทย-พม่าด้านอำเภอสังขละบูร จังหวัดราชบูรี ซึ่งส่วนใหญ่จะมี ความผูกพันเป็นเครือญาติ อีกกระแสหนึ่งวิเคราะห์ว่า เป็นการเคลื่ยร์พื้นที่เพื่อรองรับกลุ่มกือดาร์มี ที่ ถูกทหารพม่าโจมตีอย่างหนักและส่อเค้าว่าจะแตก ที่มีกำลังทหารประมาณ 150 คน ชาวบ้านกว่า 300 คน รวมทั้งสิ้นประมาณ 500 คน หากกือดาร์มีแตกคาดว่าผู้ลี้ภัยจะเข้ามาระบماณ 300 คนซึ่งส่วนใหญ่ จะเป็นชาวบ้าน*

มีหลักฐานเป็นภาพ จากม้วน V.D.O.* ที่ถูกถ่ายไว้เป็นภาพชาวกะเหรี่ยง ขณะเดินลงมาจากฐาน ที่มั่นของ กลุ่ม กือดาร์มี ที่ถูกพม่าโจมตี มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยเข้าไปควบคุมตัวนำมารวมไว้ที่หัวยอก ห้วย ที่บ้านบ่อหวีในจำนวนผู้หนีความตายเหล่านี้มีทั้ง ผู้ชาย เด็ก ผู้หญิง คนนาดเจ็บ คนเหล่านี้ถูกส่ง ไปไว้ที่บ้านต้นย่าง อำเภอ สังขละบูรี จังหวัดกาญจนบุรี ในเวลากลางคืน ในจำนวนนี้ผู้มีผู้ชาย กะเหรี่ยงจำนวน 53 คน ที่ถูกทางการไทยควบคุมตัวไว้ ไม่ได้ถูกนำตัวส่งไปในครั้งนั้น ได้หาย สาบสูญไป ซึ่งไม่สามารถหาร่องรอย หรือหลักฐานใดๆ ได้ว่าคนเหล่านี้มีชีวิตอยู่ ฝ่ายกะเหรี่ยงเชื่อว่าคน เหล่านี้ถูกฆ่าตายทั้งหมด*

ความขัดแย้งระหว่างทหารไทย กับกือดาร์มี ชนวนเหตุยึดโรงพยาบาลราชบูรี

ระหว่างที่ทหารชุดเฉพาะกิจ (นก.ร 29) เข้าตรึงพื้นที่ตามแนวชายแดนด้านอำเภอสังขละบูร ได้ เกิดการกระทบกระซิบกันเล็กๆน้อยๆระหว่างกือดาร์มี และทหารไทยจำนวน 10 นาย ที่ประจำการที่ ชายแดนฝั่งไทย ลำเข้าไปในเขตกือดาร์มี และถูกควบคุมตัวไว้ จนกระทั่งต้องตรวจสอบเรื่องนี้ จึงได้ร่วมกันให้การอธิบาย ให้เจ้าหน้าที่ต้องการทราบ ต่อมาทหารไทยแก้ไขด้วยการจับกุมกะเหรี่ยงที่เข้ามาตัก น้ำในลำห้วย ในที่สุดกือดาร์มี ก็ได้ออกรั้งหนึ่งโดยต้องตรวจสอบทราบ เนื่องจากความสัมพันธ์อันดีต่อกัน อย่างไรก็ตาม มีการยืนยันจากแหล่งข่าวว่า เรื่องดังกล่าวเป็นความจริง ต้องตรวจสอบเรื่องนี้ให้ถูกต้อง ก่อนที่จะดำเนินการต่อไป

เหตุการณ์ได้บานปลายเมื่อทหารไทยจำนวน 9 นายที่ออกล่าตระเวนไปเหยียบกับระบิดเสียชีวิต 4

* 245 กะเหรี่ยงพลัดถิ่นและสังคมไว้อ่อนตัว เนชั่นสุดสัปดาห์ น. 15 มกราคม – 6 กุมภาพันธ์ 2543

* 246 หลักฐาน ม้วนเทปภาพ การอพยพของชาวกะเหรี่ยง สัมภาษณ์ นาย สุเย กรรมการจังหวัด มะริด-ทวาย ของกลุ่มสหภาพแห่งชาติกะเหรี่ยง K.N.U.

นาย บากเจ็บ 5 นาย เมื่อ วันที่ 17 มกราคม 2543

“ ...ทาง ไทยก็เลยตอบโต้ด้วยการนำปืน ค.120 ไปตั้งไว้แล้วก็ยิงในวิถีโคง ในช่วง 2 วันนั้น ตั้งแต่วันที่ 19 - 20 ยิงหนักมาก วันที่ 3 ก็ยังยิงอยู่ นักข่าวเข้ามาเก็บเห็นนี่ แล้วเผยแพร่ยุจที่ยิงกระสุนปืนไปตกที่ด่านช่องเขากระโขม บ้านกันมาปอ ซึ่งเป็นบ้านเรือนของกระหรี่ยงจริง เขาทั้งตาย ทั้งบาดเจ็บ เยอะมาก แล้วเดี๋ยวนี้ใหญ่ห่างโน้นดังตลาดเลย พม่าก็คงตีไล่หลังเขาตลอด ทางไทยเรามีหนัก มันก็ไม่มีทางออก” *

แหล่งข่าวจากบ้านพาก อ.สวนผึ้ง ให้ข้อมูล และชี้ว่าเหตุการณ์ดังกล่าว่น่าจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้กลุ่มกือดอาร์มี เลือกทางออกสุดท้าย คือ การเข้าไปยังเขตไทย เพื่อจีวอนขอให้หยุดยิงชนกลุ่มน้อย หยุดช่วยเหลือทารพม่าที่เข้ามายใช้พื้นที่แแนวชายแดนไทยในการต่อสู้กับกองกำลังกระหรี่ยงและถ้าเป็นไปได้จะขอหนอ พยานาลกับไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ

ปรากฏว่าวันที่ 24 มกราคม 2543 นาย ปริชา นักศึกษาพม่า นำกำลัง 10 คน เข้ายึด โรงพยาบาลสุนย์ราชบุรี ได้ยื่นหนังสือเรียกร้อง 5 ข้อต่อทางการไทยคือ

1. ขอร้องให้ฝ่ายรัฐบาลไทย ทหารไทยหยุดยิงผู้อพยพชายแดน เช่น กระหรี่ยง มอญ พม่า ซึ่งขณะนี้มีผู้เสียชีวิตประมาณ 200 – 300 คนแล้ว มีทั้งเด็ก ผู้หญิง ไม่ใช่ทหาร
2. ขอร้องให้ทหารไทยหยุดให้ความช่วยเหลือทารพม่า โดยหยุดช่วยเหลือด้านนำกำลังเข้ามาในเขตไทย หยุดยิงจากเขตแดนไทย หยุดม่า ข่มขืนพวกรู้อพยพ
3. ขอร้องให้รัฐบาลไทยทำการช่วยเหลือผู้อพยพ โดยให้นำผู้อพยพเข้ามาอยู่ในเขตไทย เนื่องจากผู้อพยพไม่มีอาหารประทังชีวิต ขอให้ช่วยเหลือด้านอาหาร โดยค่าวันและเต้มที่
4. ขอร้องให้รัฐบาลไทยและสหประชาชาติประชุมปรึกษากัน กดดันรัฐบาลพม่าให้ยอมรับและช่วยเหลือผู้อพยพให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
5. ให้รัฐบาลไทยดำเนินคดีลงโทษ หัวหน้าทหารไทย ซึ่งเป็นผู้สั่งให้ยิงผู้อพยพ *

วันที่ 25 มกราคม 2543 07.00 น. พล.โททวีป สุวรรณสิงห์ แตลงข่าวปิดสถานการณ์ ผู้ก่อการ 10 คน ถูกสังหารจนชีวิตทั้งหมด เป็นของขวัญ วันกองทัพไทย ตัวประกันทุกคนปลอดภัย ฝ่ายเจ้าหน้าที่บากเจ็บ 8 นาย วันที่ 27 มกราคม 2543 เวลา 17.00 น. ทหารพม่ายืด พื้นที่ ประมาณ 10 ไร่ ที่มีน้ำ ของกลุ่มกือดอาร์มีได้สำเร็จ

ผลกระทบจากเหตุการณ์ยึดโรงพยาบาลราชบุรี

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการประชามติให้ทั่วโลกได้รู้จักจังหวัดราชบุรี โดยไม่ต้องเสียบประมาณด้านประชาสัมพันธ์แต่อย่างใด แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นตามมาไม่รู้เท่าไร โรงพยาบาลสุนย์ราชบุรีต้องหางบประมาณซ่อมแซมส่วนที่เสียหายไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท สภาพจิตใจที่เป็นภาพ

*²⁴⁷ คราวเป็นผู้จัดหน่วน เนชั่นสุดสัปดาห์ น. 15 ฉบับที่ 8 วันที่ 31 มกราคม – 6 กุมภาพันธ์ 2543

*²⁴⁸ ปริชา เรืองจันทร์ รองผู้ว่าราชการจังหวัด ราชบุรี “กือดอาร์มี มนีลอย ปลุกราชบุรี เกย่าโลก” 2543

หลอนตลอดชีวิตคิดประเมินไม่ได้ เศรษฐกิจย่อยยับ ไปกับเสียงปืนแตกที่ราชบูรี การท่องเที่ยวแห่งชาติ สนับสนุนเศรษฐกิจพังย่อยยับสถานีผู้โดยสารเงียบเหงา ตลาดน้ำว่างเปล่า ถ้ำเขาช่องพวนเหลือแต่ค้างคาว ไร้คนดู น้ำตกสวยงามพังยังคงรอคนไปเยือน ราชินีตะวันตก ใกล้จะสิ้นชีพ จังหวัดมีงานหนักต้องพื้นฟู นาย โภเมศ แดงทองดี ผู้เป็นเจ้าเมืองปลูกราชบูรีให้นำกิริมย์อีกรั้ง โครงการต่างๆพังรูจากสมอง แลรลี่ส่ายน้ำ ให้กลับรับวันวานเดินไห้ที่ชาญแคนข้าวกลาดวนพัง วันนี้มีสำคอบน, ผู้ว่า/ทหารพบชาวบ้าน ปลอบขวัญประชาชนทุกคุ้มความ โดยเฉพาะแนวชายแคนและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลศูนย์ราชบูรี ทำบุญสะเดาะห์ วันที่ 9 - 21 กุมภาพันธ์ 2543 ปลูกวิญญาณคนราชบูรีให้ลูกขี้นสู้ภัยก่อการร้ายกี อดาร์มีได้เห็นอย่างผลัดเงิน ผู้คนในจังหวัด ต่างจังหวัด ต่างประเทศมาเที่ยวชมของดีเมืองราชบูรี เที่ยวราชบูรีปี 2000 อย่างอบอุ่นจนเนื่องແน่น ภาคบริษัทลับมานเป็นเสนอดัว *

สถานการณ์ชายแคนไทย-พม่าผลกระทบต่อมุชนสวนผึ้ง

ผลกระทบโดยตรงที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชาวบ้านที่นับถือศาสนาคริสต์ลูกพេកเล็กๆ วันที่ 9 - 21 กุมภาพันธ์ 2543 ปลูกวิญญาณคนราชบูรีให้ลูกขี้นสู้ภัยก่อการร้ายกี อดาร์มีได้เห็นอย่างผลัดเงิน ผู้คนในจังหวัด ต่างจังหวัด ต่างประเทศมาเที่ยวชมของดีเมืองราชบูรี เที่ยวราชบูรีปี 2000 อย่างอบอุ่นจนเนื่องແน่น ภาคบริษัทลับมานเป็นเสนอดัว *

ชาวยะหรี่ยงสวนผึ้งที่เป็นคนท้องถิ่นมาแต่เดิม ไม่กล้าที่จะเปิดเผยตนเองว่าเป็นคนเชื้อสายยะหรี่ยง เพราะลูกสังคมมองว่าคนยะหรี่ยงเป็นผู้สร้างปัญหาตามแนวชายแคน เริ่มมีจตุคติกับชาวยะหรี่ยงในศูนย์อพยพว่าเป็นผู้สร้างปัญหาแก่ประเทศไทย

ยะหรี่ยงสวนผึ้งรู้สึกไม่ปลอดภัยในการหาของป่าตามแนวชายแคน เพราะมีทหารพม่าตั้งฐานอยู่ตลอดแนวชายแคน ช่องทางที่เคยใช้เดินทางเข้าออกระหว่างฝั่งไทยกับฝั่งพม่าลูกปิด ไม่สามารถเดินทางกลับไปเยี่ยมญาติพื้นเมือง หรือทำการค้าเหมือนดังแต่ก่อน

ชาวยะหรี่ยงสวนผึ้งที่มีบัตรบุคคลบันทึกที่สูง (บัตรสีฟ้า) และบัตรชุมชนบันทึกที่สูง(บัตรสีเขียวขอบแดง) ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทยได้ชั่วคราว ลูกเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งค่าเดือน จับกุมและรีดໄอดี้ตั้งข้อหาเป็นคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ไม่สามารถออกใบทำงานทำงานออกพื้นที่ได้ ธุรกิจท่องเที่ยวในอำเภอสวนผึ้ง หยุดชะงัก เพราะนักท่องเที่ยว มีหวาดกลัว รู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่กล้าเข้ามาท่องเที่ยวในอำเภอสวนผึ้ง เศรษฐกิจ การค้า และการบริการ ชบด.

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในสวนผึ้ง ศูนย์พักพิงชั่วคราวผู้หนี้กัยจากการสู้รบบ้านถ้ำหินอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทย โดยฝ่ายกิจการพิเศษของอำเภอสวนผึ้ง ให้อาสาสมัคร รายภูร (อ.ส.) เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ดูแล มีนัยอำเภอและปลัดอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชา ผู้อพยพได้รับความช่วยเหลืองบประมาณ ในด้านอาหาร การรักษาพยาบาล การศึกษา การส่งเสริมอาชีพ และการสร้างเพิงพักอาศัยชั่วคราวจากกองค์กรภาครกษาฯ ผลกระทบในด้านสิ่งแวดล้อมนั้นเกิดจากการใช้วัสดุ

* 249 ปรีชา เรืองจันทร์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบูรี “ก้อดาร์มี မณีลอย ปลูกราชบูรี เยี่ยมโลก” 2543

* 250 เที่ยวพูดคุย บ้านหัวยังแห้ง วันที่ 25 มกราคม 2545

จำพวกไม้มีรากไม้ไผ่ เพื่อสร้างที่อาศัยให้แก่ผู้อพยพ ไม่เหล่านี้องค์กรภาคราชเอกชนเป็นผู้สั่งซื้อจากผู้ที่รับประมูล การที่ผู้ประมูลไม่เพื่อนำเข้าไปสร้างสิ่งปลูกสร้างในศูนย์นั้นจะต้องถูกหักค่าเบอร์เซ็นต์จากเจ้าหน้าที่ ถ้าไม่ยอมก็จะไม่ได้รับความสะดวกในการนำไม้เข้าไปในศูนย์อพยพ ผู้ประมูลคือสมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชน ไม่ส่วนหนึ่งซึ่งจากการร้านค้าเป็นไม้ประเภทโตกว่าคือไม้ยูคาลิปตัส ไม้อีกจำนวนหนึ่งได้จากลักษณะตัดไม้ในป่าสวนผึ้ง ไปขาย และซึ่งได้ลักษณะนำผู้อพยพในศูนย์ออกไปตัดไม้อีกด้วย การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นภายใต้ผลประโยชน์ร่วมของผู้มีอิทธิพล ในท้องถิ่นกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรมของคนกะเหรี่ยง ในท้องถิ่น ภายหลังจากมีชาวกะเหรี่ยงอพยพเข้ามาอยู่ในท้องถิ่นสวนผึ้ง คนกะเหรี่ยงเหล่านี้เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกรักน้ำดื่มน้ำดี ต้องการที่จะรักษาสืบทอดอัตลักษณ์ของคนกะเหรี่ยง โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนกู้ชาติซึ่งเป็นกะเหรี่ยงโภคภัณฑ์อีกส่วน พุทธที่มีผู้นำคือ ร.ท.คิล่าเป็นผู้นำ กะเหรี่ยงกลุ่มนี้ได้ฝึกการรำกระหรี่ยงที่เรียกว่า “รำดง” ให้แก่ชาวนักเรียนในโรงเรียนที่ โรงเรียนบ้านบ่อหวี โรงเรียนสินแร่ส Yam และโรงเรียนตะโภถ่าง เด็กนักเรียนในโรงเรียนเหล่านี้ได้มีโอกาสเผยแพร่และแสดงในงานต่างๆ ในท้องถิ่น บางครั้งก็ถูกเชิญให้ไปแสดงนอกพื้นที่ และให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามายังสวนผึ้งได้ชม ทำให้เด็กๆ มีรายได้พิเศษ ชุด “รำดง” ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกะเหรี่ยง จึงเป็นที่รักและเป็นที่ยอมรับในท้องถิ่นสวนผึ้ง

บทที่ 6

อนาคตจะเรียกสวนผึ้ง

ผู้นำและเครือข่ายจะเรียกสวนผึ้งในยุคไทยต้นครรชี

ในอดีตผู้นำในชุมชนจะเรียกสวนผึ้ง ประกอบด้วยกลุ่มบุคคล 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มผู้นำที่รู้เป็นผู้แต่งตั้งเรียกว่าผู้นำทางการ คือกำนันและผู้ใหญ่บ้าน การเข้ามามีเป็นผู้นำของคนกลุ่มนี้จากการเลือกของชาวบ้าน กำนันเป็นผู้นำท้องถิ่นที่มีตำแหน่งสูงสุดในท้องถิ่น การเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม มีความรู้ และประสบการณ์ เป็นสิ่งที่นำมาซึ่งการยอมรับนับถือ ผู้นำอีกกลุ่มนี้คือผู้นำธรรมชาติ คนกลุ่มนี้ประกอบด้วย ผู้นำเหมืองฝาย ผู้นำทางด้านกิจกรรมทางศาสนา ในอดีตภายใต้เงื่อนไขความสัมพันธ์ทางสังคมที่ต่างต้องพึ่งพาแรงงานซึ่งกันและกันในระบบการผลิตเพื่อยังชีพ ผู้คนในชุมชนจึงหลีกเลี่ยงที่จะสร้างความขัดแย้งภายในชุมชน สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ไม่แตกต่างกัน ทำให้ต่างฝ่ายเข้าใจและยอมรับสถานะของกันและกัน กิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ภายในชุมชนถูกกำหนดขึ้นจากคนในชุมชน เป็นกิจกรรมที่สอดรับกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อำนาจจัดการอยู่ห่างไกลจากท้องถิ่นไม่ได้ก้าวล่วงเข้ามาในพื้นที่ ผู้นำท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทที่จะให้คุณและให้โทษต่อประชาชนและแผ่นดิน ขึ้นอยู่กับการมีคุณธรรมที่จะคำชูจิตใจของผู้นำแต่ละคน ภายหลังจากที่รู้สึกเข้ามาตั้งที่ว่าการอำเภอในตำบลสวนผึ้ง พื้นที่ที่เคยเป็นศูนย์กลางการปกครองของคนในท้องถิ่น และเมื่อประชาชนออกพื้นที่อพยพเข้ามาเพิ่มขึ้น เมื่อการแยกหมู่บ้านใหม่ ผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้นำคือคนไทยจากนอกพื้นที่ที่เข้ามาอาศัยอยู่ในชุมชน บทบาทและพื้นที่ของผู้นำชุมชนจะเรียกว่าเริ่มหดแคบลง

ปัจจุบันจากการเฝ้าสังเกตบทบาทของผู้นำทางการ พบว่าท่าทีพฤติกรรมของผู้นำท้องถิ่นที่เป็นผู้นำทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือ สมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลที่เป็นคนไทยเชื้อสายจะเรียกว่าได้ปรับเปลี่ยนต่างไปจากผู้นำในรุ่นก่อนๆ มาจากวิถีและค่านิยมของสังคมที่เปลี่ยนไป และด้วยกระแสวัฒนธรรมในสังคมที่มุ่งดึง ทำให้ผู้นำเหล่านี้ต้องมีค่าใช้จ่ายเพื่อกิจกรรมทางสังคม แผ่นดินที่เดียวการที่จะต้องจ่าย “ภาษีสังคม” ย่อมเป็นภาระที่หนักในขณะที่รายได้จำกัด การนำบดทุกข์และนำรุ่งสุข ต่อลูกบ้านจึงต้องมีสิ่งตอบแทน เช่น การทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยและต่อรองราษฎร์ของการกระทำความผิดของชาวบ้านต่อเจ้าหน้าที่ การเรียกรับเงินจากชาวบ้านในการเขียนทะเบียนลงรายการสถานะบุคคลเพื่อขึ้นทะเบียนต่างด้าว การรับผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ตัดไม้ทำลายป่า เป็นค่านิยมที่ผู้นำท้องถิ่นเรียนรู้และได้ประสบการณ์จากการสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และคนนอกเพ่าพันธุ์

ในการปรับตัวเพื่อยกสถานะตนของทางสังคม เพื่อการเข้าถึงพื้นที่อำนาจการเมืองท้องถิ่นของผู้นำชุมชนชาวจะเรียกบ้างคน เริ่มด้วยการทำตัวเป็นผู้ไกล่เกลี่ย และเป็นฐานเสียงของนักการเมือง และผู้มีเงินทุนในท้องถิ่น ปัจจุบันผู้นำชุมชนที่เป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านสมาชิกองค์กรบริหารส่วน

ห้องถินและคณะกรรมการในชุมชนต่างๆที่เป็นคนไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงซึ่งเป็นคนดั้งเดิม มีสัดส่วนการเป็นผู้นำและเป็นกรรมการต่างๆในชุมชนน้อยกว่าคนไทยที่ขยາมจากที่อื่น ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่ามาจากสาเหตุดังนี้

1. การเข้าสู่การเป็นผู้นำชุมชนและการดำรงอยู่ในตำแหน่ง ของผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่มีฐานะทางการเงิน คนกะเหรี่ยงซึ่งฐานะทางด้านการเงินต้องมากกว่า เพราะพื้นฐานทางเศรษฐกิจในสังคมกะเหรี่ยงมาจากระบบไร่หมุนเวียน ที่อาชีวการพึ่งพาธรรมชาติ และการแลกเปลี่ยน ไม่มีฐานมาจาก การค้าขายและธุรกิจ

2. ความรู้การศึกษาและประสบการณ์ของคนเชื้อสายกะเหรี่ยงยังด้อยกว่าคนไทย ผู้ใหญ่บ้านกะเหรี่ยงที่มีความรู้ระดับปริญญาตรี มีเพียง 1 คน กือใหญ่ ชุศิลป์ ซีช่วง บ้านโปงกระทิงกิ่ง อำเภอบ้านคา นอกนั้นมีความรู้ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจในครอบครัว ทำให้ผู้นำเหล่านี้ขาด “ความรู้ที่จะทำให้อาจ”

3. ลักษณะนิสัยของคนกะเหรี่ยง เป็น คนชอบเกรงใจผู้อื่น ชื่อ ชอบอยู่อย่างสงบ ไม่ชอบความขัดแย้ง ชาวกะเหรี่ยงโดยส่วนมากมักจะ ไม่เปิดเผยหรือแสดงความคิดเห็นในเชิงบัดແเบงต่อที่ประชุม ซึ่งต่างจากคนลาวยวนหรือคนไทย ที่เปิดเผยกล้าแสดงความคิดเห็น ในทางกลับกันในที่ประชุมที่เป็นกิจกรรมทางศาสนาวัฒนธรรม งานวัด งานบุญ งานประเพณีท้องถิ่น คนไทยจะให้ความสนใจและเข้าร่วมประชุมน้อยกว่าคนกะเหรี่ยง ดังตัวอย่างในชุมชนบ้านบ่อ ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลสวนผึ้ง

ในเวทีพูดคุยที่มีนาคม จีบ จัน กำนันตำบลตะนาวศรี นาย ศกล คุณพิทักษ์(นามสกุลเดิม กัวพู) กำนัน ตำบลสวนผึ้ง ทั้งคู่เป็นคนกะเหรี่ยง* ต่างยอมรับว่าต่อไปในอนาคตคนเชื้อสายกะเหรี่ยงที่จะขึ้นมาเป็นผู้นำห้องถิน หรือเข้าไปเป็นสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิน จะมีจำนวนน้อยลง การปกครองลูกบ้านในปัจจุบันต่างจากสมัยก่อน ที่มีแต่คนกะเหรี่ยงซึ่งปกครองง่ายและพูดจากันรู้เรื่อง แต่เดี๋ยวนี้มีลูกบ้านเป็นคนหลายสัญชาติปกครองลำบากไม่ค่อยเชื่อฟังกัน ในเวลาเดียวกันชาวบ้านกะเหรี่ยงก็เริ่มเห็นความเปลี่ยนแปลงในตัวของผู้นำชุมชนที่เป็นคนเชื้อสายกะเหรี่ยงบางคนที่มีพฤติกรรมอย่างคนไทย (ดูชนต่างชาติในทศนะของกะเหรี่ยงในบทที่ 1)

ผู้นำชุมชนกะเหรี่ยงสวนผึ้งในปัจจุบัน (2546)

ตำบลสวนผึ้ง	เชื้อสายผู้นำ	เชื้อสายลูกบ้าน
บ้านบ่อ	หมู่บ้านดั้งเดิม ผู้ใหญ่บ้าน กะเหรี่ยง	กะเหรี่ยง / ลาวยวน / ไทย
บ้านทุ่งแฟก	หมู่บ้านดั้งเดิม กำนัน / กะเหรี่ยง	กะเหรี่ยง / ไทย
บ้านพาปก	หมู่บ้านเกิดใหม่ ผู้ใหญ่บ้าน / คนไทย	ไทย / มอญ / กะเหรี่ยง/พม่า
บ้านนาทุนแสตน	หมู่บ้านดั้งเดิม ผู้ใหญ่บ้าน / คน/ลาวยวน	ลาวยวน

* เวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มกราคม 2546 บ้านกำนัน ศกล กัวพู บ้านทุ่งแฟก ต.สวนผึ้ง

ม.5 บ้านหัวคลุน	หมู่บ้านดั้งเดิม	ผู้ใหญ่บ้าน / คนไทย	กะเหรี่ยง/ไทย
ม.6 บ้านถ้ำหิน	หมู่บ้านเกิดใหม่	ผู้ใหญ่บ้าน / คนไทย	ไทย/กะเหรี่ยง
ม.7 บ้านหัวยพาก	หมู่บ้านเกิดใหม่	ผู้ใหญ่บ้าน / คนไทย	กะเหรี่ยง/ไทย
ม.8 บ้านตะโกลล่าง	หมู่บ้านเกิดใหม่	ผู้ใหญ่บ้าน / คนไทย	ไทย / กะเหรี่ยง/มอญ
รวมกะเหรี่ยง 2 คน			คนไทย 6 คน
ตำบลต้นน้ำศรี	เชื้อสายผู้นำ	เชื้อสายลูกบ้าน	
ม.1 บ้าน สวนผึ้ง/บ่อเก่าล่าง	หมู่บ้านดั้งเดิม	กำนัน กะเหรี่ยง	กะเหรี่ยง /ไทย
ม.2 บ้าน ท่ามะขาม	หมู่บ้านดั้งเดิม	ผู้ใหญ่บ้าน / กะเหรี่ยง	กะเหรี่ยง/ไทย
ม.3 บ้าน บ่อหัว	หมู่บ้านดั้งเดิม	ผู้ใหญ่บ้าน / กะเหรี่ยง	กะเหรี่ยง /ไทย
ม.4 บ้าน หัวยม่วง เกิดใหม่	จากการทำเหมืองแร่	ผู้ใหญ่บ้าน / คนไทย	ไทย/กะเหรี่ยง/ลาวยวน
ม.5 บ้าน หัวยแห้ง	หมู่บ้านดั้งเดิม	ผู้ใหญ่บ้าน / กะเหรี่ยง	กะเหรี่ยง/ไทย
ม.6 บ้าน หัวยน้ำหนัก	หมู่บ้านดั้งเดิม	ผู้ใหญ่บ้าน / กะเหรี่ยง	กะเหรี่ยง /ไทย
ม.7 บ้านบ่อเก่า	หมู่บ้านดั้งเดิม	ผู้ใหญ่บ้าน/ กะเหรี่ยง	กะเหรี่ยง
รวม กะเหรี่ยง 7 คน			คนไทย 1 คน

หมายเหตุ หมู่บ้านเกิดใหม่ เป็นหมู่บ้านที่เกิดขึ้นจากชุมชนคนทำเหมืองแร่ คนภายนอกชุมชน อยู่ร่วมกันอย่างหลวมๆ มีการแบ่งก็อกแบ่งพวກ กลุ่มชน มอญ กะเหรี่ยง เป็นคนขายขบวนภายนอกชุมชน เพราะคนกลุ่มนี้ไม่มีที่ดินเพื่อประกอบอาชีพ

กิ่ง อ.บ้านคา มี 24 หมู่บ้าน มีคนกะเหรี่ยงอาศัยอยู่ 7 หมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้านเชื้อสายกะเหรี่ยง 5 หมู่บ้าน คือบ้านคงคา บ้านโป่งกระทิง บ้านคา บ้านบึง บ้านพูนหลีก บ้านโป่งกระทิง อำเภอปากท่อ ในตำบลลยางหัก มีนาย สัมพันธ์ ทองกี้ยะเป็นกำนัน และนาย กาฝาก ปลิ ดอ ก ทึ้งคู่เป็นคนเชื้อสายกะเหรี่ยง

เครือข่ายและองค์กรในชุมชนกะเหรี่ยงสวนผึ้ง *

เครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์

กลุ่มออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินในท้องถิ่นเกิดขึ้นจากชาวบ้านที่ต้องการออมเงินที่มีอยู่ นำเงินจากการออมของสมาชิกภายในกลุ่มมาให้สมาชิกกู้ไปใช้เพื่อแก้ปัญหาในยามฉุกเฉิน โดยมีดีลีความไว้วางใจ การเสียสละ การช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม นำเงินออมที่เหลือจากการกู้ของสมาชิกไปฝากธนาคารนำดอกเบี้ยจากเงินกู้ของสมาชิกและจากธนาคารมาปันผลให้แก่สมาชิกภายในกลุ่ม

* รายงานผลการดำเนินงานของทีมวิจัยภาคสนาม ระยะที่ 2 ตามโครงการสนับสนุนเครือข่ายองค์กรชุมชนตำบลต้นน้ำศรี อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี ระยะที่ 2 พฤศจิกายน 2545-พฤษภาคม 2546 เสนอต่อ โครงการสนับสนุนเครือข่ายองค์กรชุมชน(สค.อช.) กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มออมทรัพย์บ้านบ่อ

เกิดขึ้นและเติบโตจากการเริ่มต้นโดยชาวบ้าน โดยไม่ได้พึงความช่วยเหลือจากสถาบันการเงินของเอกชนและจากรัฐบาล การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านบ่อ เกิดขึ้นจากการแนะนำและสนับสนุนจากหน่วยงานสังคมพัฒนาขององค์กรภาครัฐลิขิริเมื่อตั้งในปี 2542 - 2546 จากสมาชิกเริ่มต้น 10 คน ปัจจุบันมีสมาชิก 98 คน จากรายงานความก้าวหน้ากลุ่มออมทรัพย์บ้านบ่อ ปี 2545 มียอดจำนวนผู้กู้เงิน 48 คนจำนวนการกู้เงิน 72 ครั้ง ยอดเงินกู้กลุ่มออมทรัพย์มี.ค.2546 จำนวน 389,760 บาทการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ที่ผ่านมา พบว่าสตรีที่เป็นคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ มีความสัตย์ซื่อ ตั้งใจช่วยเหลืองานของกลุ่มออมทรัพย์ กิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์จึงเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้สตรีทั้งคนไทยและกะเหรี่ยงได้มีพื้นที่ทางสังคมได้เข้ามาแสดงบทบาทและความสามารถเพื่อชุมชน เป็นพื้นที่ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆที่อยู่ร่วมกันในชุมชน

ชุมชนเพื่อนรักเพื่อน

เป็นชุมชนที่ก่อตั้งโดยชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง มีนายสมจิตร เพิ่มพูนนิติธรรม(คุ้งลึง) อาชีพห้าร้าน เป็นประธาน ชุมชน ก่อตั้งเมื่อวันที่ 7 ก.พ. 2545 มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมคนในท้องถิ่นทั้งไทยและกะเหรี่ยงให้เกิดความสามัคคี ช่วยเหลือ บำเพ็ญประโยชน์เพื่อท้องถิ่น กิจกรรมของชุมชนที่ผ่านมาคือการหาทุนเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนให้โรงเรียนในท้องถิ่น ชุมชนเพื่อนรักเพื่อน มีสมาชิกชุมชน 71 คนร้อยละ 90 ของสมาชิกเป็นคนเชื้อสายกะเหรี่ยงในท้องถิ่น มีที่ปรึกษา 7 คน ที่มาของที่ปรึกษาชุมชน มาจากผู้นำชุมชน ประธานบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลต้นน้ำ และตัวแทนนักการเมือง ชุมชน “เพื่อนรักเพื่อน” ดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ในชุมชน ในทำนองเดียวกันชุมชนเพื่อนรักเพื่อนของกะเหรี่ยงส่วนผู้ดูแลชั้นพูดและเป็นแนวร่วมกับกลุ่มนบุคคลอื่นๆ ที่มาจากการนักธุรกิจและฐานนักการเมืองซึ่งมองได้จากจะที่ปรึกษาที่มีตัวแทนของนักการเมือง ในทางกลับกันนักการเมืองก็ย่อมคาดหวังที่จะได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มต่างๆในท้องถิ่น

การเกิดขึ้นมาของชุมชนเพื่อนรักเพื่อนที่มีคนเชื้อสายกะเหรี่ยงเป็นแก่นนำนั้น มองได้ว่าในขณะที่พื้นที่ทางด้านการปกครองท้องถิ่นที่ชาวกะเหรี่ยงเคยมีบทบาทกำลังหมดลง เพราะคนต่างชาติพันธุ์ที่เป็นคนนอกพื้นที่ได้เข้ามาเบี่ยงเบนแทนที่ ทำให้คนกะเหรี่ยงส่วนผู้ดูแลชั้นพูดรวมตัวกัน เป็นการสร้างตัวตนทางสังคม แสรวงหาพื้นที่ที่จะยืนอยู่ท่ามกลางพื้นที่ที่กำลังสูญเสียไป

เครือข่ายกะหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม*

ความเป็นมาของเครือข่ายกะหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เกิดขึ้นเมื่อผู้นำชาวไทยเชื้อสายกะหรี่ยงจากจังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี ตาก เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ได้ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเมื่อปี 2542 ที่ประชุมครั้งนั้นได้มีการทบทวนวิเคราะห์ถึงสภาพชุมชนและสังคมของชาวไทยกะหรี่ยง พบว่าในระยะเวลา 30 ปีที่ผ่านมาการพัฒนาได้หลงไหลเข้าไปบังชุมชนกะหรี่ยง ส่งผลกระทบต่อชุมชนมากมาย ทั้งเป็นการเสริมสร้างและเข้าไปทำลายชุมชน จึงมีความเห็นร่วมกันในการที่จะสืบทอดเจตนาرمย์ของบรรพบุรุษ เพื่อการพัฒนาของชุมชน ให้ชาวกะหรี่ยงมีคุณธรรม

พื้นที่เครือข่ายกะหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ภาคเหนือ มีจังหวัด เชียงใหม่ ลำพูน แพร่ แม่ฮ่องสอน จังหวัดตาก ในภาคกลางมี จังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี อุทัยธานี ราชบุรี เพชรบุรี ประจำวันศุกร์ขันธ์

กิจกรรมของเครือข่ายกะหรี่ยงฯ ได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกะหรี่ยงในภาคเหนือและภาคกลาง เป็นเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้นำในแต่ละพื้นที่

กิจกรรมเครือข่ายกะหรี่ยงฯ

เสริมสร้างผู้นำทั้งผู้นำชาวบ้าน คนรุ่นใหม่ เพื่อให้มีศักยภาพในการบริหารกลุ่มและองค์กร ส่งเสริมฟื้นฟูสืบทอดความเชื่อมทางวัฒนธรรม ส่งเสริมสนับสนุนให้มีคุณธรรมในการเคารพจิตวิญญาณ ของธรรมชาติ การจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อม

เครือข่ายฯ ได้ประชุมผู้นำชุมชนชาวกะหรี่ยง ที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อ.บ.ต อบรมแกนนำเครือข่ายระดับประเทศ ที่เชียงใหม่ อบรมเยาวชนจากหมู่บ้านต่างๆ ในอำเภอสวนผึ้ง กิ่งอำเภอบ้านค่า แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้นำเยาวชนและแกนนำระดับเขต ที่ วัดป่าสะมะแก๊ก ต.นาสวน อำเภอ ศรีสวัสดิ์ และที่ หมู่บ้าน บ้องตี อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ที่บ้านห้วยเกยม ตำบลย่างน้ำกัดเห็นอ อำเภอ หนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

กิจกรรมด้านสิทธิ ร่วมจัดเวทีศึกษาปัญหาระลอกสิทธิในพื้นที่ส่วนผึ้งกับเครือข่ายด้านสิทธิคือคณะกรรมการอาชญากรรมเพื่อกลุ่มชาติพันธ์ ศูนย์นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยประสานงานกับองค์กรและกลุ่มนบุคคลต่างๆ อาทิ วุฒิสมาชิก เตือนใจ ดีแทค อนุกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนด้านชนชาติ สภาทนายความ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สื่อมวลชน จากส่วนกลางและท้องถิ่น

การสำรวจพื้นที่และการเก็บข้อมูลในพื้นที่ เป็นการเก็บข้อมูลของหมู่บ้าน ข้อมูลเรื่องไร่หมุนเวียน จำนวน 11 หมู่บ้าน ในพื้นที่ อำเภอสวนผึ้ง และหมู่บ้านกะหรี่ยงผ่างกอร์ ในปีต้นนำ เพชรบุรี โดยประสานงานกับผู้นำหมู่บ้านและอาสาสมัครแกนนำของเครือข่าย

* แผ่นพับ เครือข่ายกะหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ตู้ ป.น.121 ป.ล.เชียงใหม่ 50000

กิจกรรมด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเครือข่ายฯ

เพื่อให้ชาวบ้านเกิดจิตสำนึกในการ ดูแลรักษา และใช้ อย่าง ทรัพยากรป่าไม้ อย่างรู้คุณค่า เป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และสร้างความเข้าใจระหว่าง ชาวบ้าน ฝ่ายราชการในการ อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้อายุ่งสืบ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและเครือข่ายด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่

เครือข่ายฯ ได้ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายประชาชนในหมู่บ้านจะเรียบร่วมกันจัดเวที ชาวบ้าน เรื่องการอนุรักษ์ป่าที่สำนักสงสัยบ้านจะเรียบ บังกะม่า กิ่งอำเภอบ้านค่า จังหวัดราชบุรี และที่วัดท่ามะตาม ตำบลตลาดน้ำศรี อำเภอสวนผึ้ง มีเครือข่ายจากที่ต่างๆ ประกอบด้วย กลุ่มเยาวชน อนุรักษ์ป่า สวนผึ้ง กลุ่มรายภูร่องานสามัคคีพิทักษ์ป่า ชมรมเพื่อนรักเพื่อน ประชาชนอนุรักษ์ จังหวัดราชบุรี กลุ่มเยาวชนจะเรียบจากอำเภอ ปากท่อ กิ่งอำเภอบ้านค่า จังหวัดราชบุรี เยาวชน จาก อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ได้สร้างและขยายเครือข่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใน ท้องถิ่นในชื่อ “เครือข่ายคนรักษ์ป่าสวนผึ้ง” มีกำหนด จีบ จนเป็นประ不然

จากการศึกษาองค์กรชุมชนที่ภาครัฐ ให้การสนับสนุนและส่งเสริมในหมู่บ้าน 7 หมู่บ้าน ของตำบลตลาดน้ำศรี คือ เครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์ เครือข่ายสตรีอาสาพัฒนา เครือข่ายอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นชุมชนที่มีชาวไทยเชื้อสายกะหรี่ยงอาศัยอยู่ปะปันด้วยคนไทย คนชาวบ้าน สมาชิกส่วนมากเป็นชาวกะหรี่ยงมีปัญหาในการสื่อสารในการร่วมกิจกรรม

ข้อจำกัดและปัญหาของเครือข่ายองค์กรชุมชน

- ผู้นำส่วนใหญ่ขาดความรู้ในการจัดการชุมชน ไม่มีเวลาที่จะทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- สมาชิกที่สนใจขาดทุนทรัพย์ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม บางคนอยู่ไกล พื้นที่เป็นเขต ป่าเขา บ้างต้องเดินทางมา_r่วมกิจกรรม
- การอยู่ในพื้นที่ชายแคนที่มีหน่วยงานต่างๆ เข้ามานับสนับสนุนงบประมาณในการช่วยเหลือ แบบให้เปล่า ทำให้สมาชิกรอคอยแต่การช่วยเหลือ ไม่ค่อยเกิดความคิดในการพึ่งตนเอง
- แกนนำยังไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมชาวบ้านส่วนหนึ่งไม่สามารถอ่าน เขียนหนังสือได้
- ยังขาดการประสานงานกับหน่วยงานองค์กรเอกชนในพื้นที่
- สมาชิกส่วนมากเป็นชาวกะหรี่ยงมีปัญหาในการสื่อสารในการร่วมกิจกรรม

ข้อเสนอแนะการแก้ไข

- สร้างผู้นำรุ่นใหม่ในระดับหมู่บ้าน ตำบล ให้การอบรม ศึกษาดูงาน
- ในการอบรมควรสนับสนุนงบประมาณให้ แก่ผู้ข้าอบรมเป็นค่าพาหนะหรือเบี้ยเลี้ยง
- สร้างจิตสำนึกให้ชาวบ้านพึงตื่นตัว
- ควรมีการนำแกนนำที่พูดภาษากะหรี่ยงเป็นกรรมการ

จะเรียนรู้ส่วนผู้นำก่อนความเป็นไทย

อาจารย์ ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม “การธำรงชาติพันธุ์กับความเป็นชาติในสังคมไทย” กล่าวว่า กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย ได้มีส่วนร่วมในการถือชาติ ในกองทัพไทยจึงมี จีน ไทย ละว้า ลาว ญวน มอง กะเหรี่ยง เมื่อเสร็จสิ้นสงคราม ก็ได้พระราชทานรางวัลแก่แม่ทัพนายกองและทหารที่มารจากกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านั้น พระราชทานยศตำแหน่งบรรดาศักดิ์ และพระราชทานนามให้กับแม่ทัพนายกองให้กล้ายเป็นทุนนางข้าราชการไทย หรือนัยหนึ่งก็คือให้ความเป็นคนไทยแก่

บุคคลที่เป็นหัวหน้าและผู้นำของเหล่าบรรดาชาติพันธุ์เหล่านั้น • อาจารย์กล่าว ได้ว่าการยอมรับความเป็นพลเมืองไทยของรัฐไทยต่อชาวกะเหรี่ยงส่วนผู้นำนั้น เริ่มขึ้น เมื่อทางการไทยได้มอบตำแหน่ง หลวงพิทักษ์คีริมาศย์ ให้แก่นายกองค่านชาญเด่น และในรัชสมัยพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 3 ทรงอุปถัมภ์ให้เป็นผู้ดูแลรักษาแนวชายแดน ตั้งแต่ทางเหนือจากจังหวัดตาก ถึง ราชบุรี ตำแหน่งนี้ได้ถูกยกเลิกไป เพราะมีการปฏิรูปการปกครองในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อหลวงพิทักษ์คีริมาศย์คนสุดท้ายถูกเลือกให้เป็นกำนันตำบลสวนผึ้ง พร้อมกับผู้ใหญ่บ้านคนอื่นๆ ทำให้ผู้นำห้องดินเข้าไปมีบทบาทและสัมพันธ์กับโครง

สร้างของอำนาจรัฐมากยิ่งขึ้น เมื่อรัฐได้ตั้งโรงเรียนในหมู่บ้านกะเหรี่ยงส่วนผู้นำปี พ.ศ.2474 พร้อมกับที่คุณท่องถินได้เป็นครูใหญ่ สำนักในความเป็นพลเมืองไทยได้รับการตอบรับอย่าง普遍 การศึกษา พุทธศาสนาที่รัฐประกาศเป็นศาสนาประจำชาติได้หลอมรวมชาวพุทธกะเหรี่ยงให้เป็นส่วนหนึ่งในความเป็นพลเมืองไทย การที่สถาบันพระมหากษัตริย์ ได้เสด็จเยี่ยมเยียนพสกนิกรในตำบลสวนผึ้ง ระหว่างปี พ.ศ.2509 – 2518 จึงเป็นการ “เข้าใกล้” สถาบันสูงสุด ที่คนกะเหรี่ยงมีโอกาสเท่าเทียมกับคนไทยหมู่อื่นๆ กิจกรรมลูกเสือชาวบ้านในพื้นที่สวนผึ้งหลังปี พ.ศ.2519 • เป็นกิจกรรมที่สังคมเปิดพื้นที่ให้คนกะเหรี่ยงได้แสดงออกถึงความเป็นคนไทย ที่มี

• “การธำรงชาติพันธุ์กับความเป็นชาติในสังคมไทย” 13 อาจารย์ ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม ศิลปวัฒนธรรม ตุลาคม 2542

• ค่ายฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน รร.บ้านบ่อ กิ่ง อ.สวนผึ้ง รุ่นที่ 123/3 วันที่ 2-6 สิงหาคม 2519

ความรักชาติ รักแผ่นดินไทย มีจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธ์ต่างๆ ได้หลอมละลายความสำนึกรักของกลุ่มชาติพันธ์ในท้องถิ่น ให้มีความเป็นคนไทยมากยิ่งขึ้น ดังเช่นคนจะเรียkingจากพม่าที่เข้ามาอยู่ในสวนผึ้งนานาแ特ไม่มีหลักฐานที่เบี่ยงบ้านไม่มีประจำตัวบัตรประชาชน คนกลุ่มนี้ได้สมควรเข้าฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน เพื่อรับบัตรประจำตัวลูกเสือชาวบ้านพกติดตัวแทนบัตรประชาชน

ปัจจุบันเกือบทุกสายศิริภูมิของกระเพรี่ยงส่วนผึ้งล้วนมีลูกเบย หรือสะไภ เป็นคนต่างด้าวพันธุ คู่แต่งงานระหว่างคนกะเพรี่ยงด้วยกัน มีจำนวนลดลง เพราะการที่หนุ่มสาวออกไปทำงานนอกพื้นที่ห่างไกลครอบครัว ทำให้หนุ่มสาวมีอิสระในการเลือกคู่ครอง หนุ่มสาวบางคนมีโอกาสเรียนสูงขึ้นในระดับ อุดมศึกษา กว่า ร้อยละ 90 ของหนุ่มสาวกะเพรี่ยงที่ออกไปศึกษา นอกชุมชนแต่งงานกับคนต่างชาติพันธุ การแต่งงานกับกลุ่มคนนอกชาติพันธุ เริ่มต้นจากการแต่งงานกับ คนชาวบ้าน คนจีน และกลุ่มข้าราชการครู โดยบทบาทและหน้าที่ของผู้นำชุมชนต้อง สัมพันธ์กับคนทุกชาติพันธุ คนในครอบครัวต้องให้การต้อนรับแรกหรือข้าราชการที่มาพักในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวของผู้นำชุมชนยังเป็นคนกลุ่มแรกๆที่ได้ออกไปศึกษานอกชุมชน โดยพักตามบ้านข้าราชการ หรือไปอาศัยกับผู้อื่นที่เป็นคนไทย จึงไม่ใช่เรื่องน่าแปลกเลยที่คนกลุ่มนี้คือคนกลุ่มแรกๆที่ได้แต่งงานกับคนชาติพันธุอื่นๆ เมื่อเห็นว่าครอบครัวผู้นำทำเป็นตัวอย่างลูกบ้านจึงเห็นดีเห็นงามและเอาเป็นเยี่ยงอย่าง

ยังพบอีกว่าจะเรียกว่า “ส่วนผู้เริ่มมีค่านิยมในการเปลี่ยนนามสกุล” จากนามสกุลที่เป็นภาษาไทยอีกชื่อหนึ่ง เช่น นามสกุล “จ่า” เป็น “สมรถชัย” จาก “สมรถชัย” มาเป็น “ทศพลอุดมพงษ์” “จันໂປຣຍ” เป็น “แท็งປຽນกິຈ” “瓦努” เป็น “อมราตรี” วงศ์กิจเกนม “ช่อง” เป็น ชาน ชื่อสุวรรณ, เทิดสกุลธรรม คุ้งลึง เป็น เพิ่มพูนนิติธรรม กัวพู่ เป็น คุณพิทักษ์ และมีแนวโน้มที่จะมีการเปลี่ยนนามสกุลเพิ่มขึ้น กลุ่มผู้ที่เปลี่ยนนามสกุลมาจากครอบครัวกลุ่มผู้นำในชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล เยาวชนหนุ่มสาวที่เรียนในระดับปริญญาตรี ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานราชการ หนุ่มสาวหาดใหญ่คนอัมอายที่ถูกเพื่อนร่วมชั้นเรียนล้อนามสกุลของตน เหตุผลส่วนหนึ่งของบางคนที่เปลี่ยนนามสกุล เพราะไม่ต้องการให้ ผู้อื่นรู้ว่าคนเองเป็นคน哪 ในการประชุมผู้นำเครือข่ายจะเรียกว่า “มีผู้นำชุมชนเชือสายจะเรียกว่าจากอำเภอ ปากท่อ กิ่งอำเภอบ้านค่า เข้าร่วมประชุมด้วยที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลนาวศรี ผู้ใหญ่เล็ก คังพุ จากบ้านหัวยแหนง ได้กล่าวต่อที่ประชุมว่า อีกไม่นานคนจะเรียกว่า “สานสูญ” เพราะคนจะเรียก “โผล่” ส่วนผู้ไม่มีตัวหนังสือ และยังอีกว่าคนที่ชอบเปลี่ยนนามสกุลเป็นกลุ่มที่ลืมแพ้พันธุ์จะเรียกว่า “ใน การเปลี่ยนนามสกุลของจะเรียกว่า “ส่วนผู้เริ่มเป็นพัฒนา” ให้เห็นถึงการปร้าฯ เลื่อน หลอมรวม สำนึกห้องคุณจะเรียกว่า “สานสูญ” มาก เนื่องจากชื่อทางสังคมไทย

บทสรุปจากการศึกษา

จะเห็นว่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมกลุ่มนี้ที่อยู่ร่วมกับคนละวัยในคืนที่เรียกว่าสยาม เมื่อกลุ่มคนสยามได้แพร่อำนาจสร้างอาณาจักร จะเห็นว่าต้องเสียพื้นที่และอยู่ร่วงไปอยู่ตามภูเขา ทางทิศตะวันออก กับทิศตะวันตกตั้งถิ่นฐานอยู่จนทุกวันนี้ เมื่อครั้งที่พระเจ้าอนรชายกหัพรุกรานมอญในรัชกาลพระเจ้ามุนุหะ จะเห็นว่ามีภูมิประเทศที่อยู่ภายนอกให้การปักกรองของมอญที่รอดพ้นจากการภาคต้อนไปเมืองพุกามของพม่าได้อย่างมีความต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ครั้นพระเจ้าอลองพญา พระเจ้ามังระ กษัตริย์พม่ามีอำนาจได้ปราบปรามชนชาติมอญที่ต้องการเอกสารช์ นอญและสายกษัตริย์ได้อพยพเข้าสู่อยุธยาอีกครั้งหนึ่ง จะเห็นว่ามีความสัมพันธ์กับราชธานีไทยนับแต่สมัยอยุธยา ต้นรัตนโกสินทร์จนถึงกาลปัจจุบัน

จะเห็นว่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต เป็นแบบแผนของตนเอง จะเห็นว่ามีความตั้งใจกันสองฝ่าย คือ โผล่ และ จกอร์ ตั้งถิ่นฐานตลอดคลุ่มน้ำภาคชี บริเวณที่รับเชิงเขาตะนาวศรีติดชายแดนไทย พม่า ครอบคลุมพื้นที่ อำเภอสวนผึ้ง อำเภอปักท่อ และกิ่งอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี

ยุคคนชาญของ 2325 -2444

ระหว่างปี พุทธศักราช 2317-2336 เป็นช่วงระยะเวลาที่ไทยและพม่าเป็นคู่ศึกสงคราม ด้านเจ้าขัวเป็นด้านชาญแคนด้านตะวันตกของเมืองราชบุรี ที่กองทัพทั้งสองฝ่ายใช้ปืนเส้นทางเดินทัพในการรุกราน จะเห็นว่าสวนผึ้งมีหน้าที่ปักป้องผืนแผ่นดินมาตุภูมิ พากษาภูมิภาคทบทวนให้เป็นผู้ตระเวน ไฟร์สืบเข้าชาญแคนด้านตะวันตก

เมื่ออังกฤษเข้าครอบครองพม่าตอนได้ได้ทั้งหมด ความสงบสุขได้หวนกลับมาสู่ชาวจะเห็นว่าในเขตเมืองทวายและชาญแคน ไทยอีกครั้งหนึ่ง จะเห็นว่าสวนผึ้งยังคงใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย สันโดษ และสม lokale มีรายได้จากการค้าของป่าที่มีอยู่ในพื้นป่าตะนาวศรี ด้านเจ้าขัวเป็นเส้นทางการค้าของพื้นที่ชาวสยามและพม่า ระหว่าง ทวาย ราชบุรี คันพม่า ต่องสู่ เดินทางไปบุคคลอยลังเมืองจันทบุรี

ยุคครอบสังคมไทย พ.ศ.2444 - 2510

เมื่อรัฐไทยปฏิรูประระบบราชการเบ่งการปักกรองออกเป็นมณฑล บทบาทของผู้นำจะเห็นว่าที่เคยเป็นนายกองด้านได้เปลี่ยนหน้าที่มาเป็นกำนัลผู้ใหญ่บ้าน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 พระองค์ได้แสดงออกถึงความสนใจที่จะรักษาและเอาพระทัยใส่ชาวจะเห็นว่าความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างจะเห็นว่าสวนผึ้งกับราชบุรีไทยเกิดขึ้นโดยผ่านผู้นำห้องถิ่นและตัวแทนอำนาจที่มีศูนย์อำนาจจากการปักกรองอยู่ที่เมืองราชบุรี เป็นความสัมพันธ์เชิงอุปถัมป์ การค้าขายและแลกเปลี่ยนบุกในสวนผึ้งเปิดประตูให้คนจีนเข้ามาทำเหมืองแร่ ชุมชนจะเห็นว่าสวนผึ้งชุมชนชาญขบกเริ่มเปิดตัวและถูกดึงเข้ามาใกล้อำนาจราชบุรี

จะเห็นได้ว่ามีความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน คือคนลาวยวนจากเมืองราชบูรี กลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกกดดันมาจากการเชิงแสลง ได้เข้ามาติดต่อกันข่ายเป็นสะพานเชื่อมความสัมพันธ์ทางสังคม และวัฒนธรรมระหว่างคนจะเห็นได้กับสังคมไทย

ในปี 2474 ที่การศึกษาเริ่มต้นโดยคนจะเห็นได้ในห้องเรียน ได้สร้างสำนักความเป็นพลเมืองไทยให้เกิดจะเห็นได้สังคมผัง สังคมจะเห็นเริ่มปรับเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างช้าๆ

ช่วงสังคมโลกครั้งที่ 2 ความขัดแย้งทางด้านการเมืองระหว่างจะเห็นกับพม่าในเขตมาริดทวายที่ความรุนแรงจะเห็นจากพม่าต้องอพยพ เข้ามายังส่วนผัง เมื่อพระรัตนมิวนิสต์ชง แดงของพม่าและกลุ่มสหภาพแห่งชาติจะเห็น (K.N.U.) ถูกรัฐบาลปราบปรามได้โดยรั่นมาตั้งฐานที่มั่นใกล้ชายแดนไทย รัฐไทยตระหนักถึงปัญหาความมั่นคงได้กลับมาให้ความสำคัญกับพื้นที่ส่วนผังจึงส่งกำลังสำรวจตรวจสอบชายแดนเข้ามาอยู่ประจำที่ส่วนผังเพื่อปกป้องชายแดน ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐไทยกับจะเห็นจึงได้เกิดขึ้นเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพแห่งชาติจะเห็น (KNU) กับรัฐไทยที่สองฝ่ายต่างพึ่งพา ฝ่ายไทยได้ประโยชน์เมื่อจะเห็นทำหน้าที่เป็นรัฐกันชน ฝ่ายจะเห็นได้ประโยชน์มีที่พึ่งพิง

ยุคไทยตะนาวศรี พ.ศ.2510 -ปัจจุบัน

สังคมแย่งชิงประชาชนระหว่างพระรัตนมิวนิสต์แห่งประเทศไทยกับรัฐบาลเกิดขึ้นหลังปี 2508 กองทัพปลดแอกแห่งประเทศไทยประกาศแนวทางการต่อสู้อำนาจรัฐโดยใช้ชื่อ โยนา ป้าล้อมเมืองและจับอาวุธขึ้นสู้ ผู้นำป้าตะวันตกที่ตั้งของชุมชนจะเห็นส่วนผัง คือป้อมปราการและบ้านหลังใหม่ในผืนป่าของสมาชิกพระรัตนมิวนิสต์ รัฐได้ส่งหน่วยพัฒนาการ เคลื่อนที่ได้เข้ามาเพื่อแย่งชิงมวลชน โดยอาศัยการพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง รัฐได้บัญญัติศัพท์ใหม่เรียกจะเห็นส่วนผังว่า “ไทยตะนาวศรี” เพื่อหลอมละลายจิตวิญญาณและสำนึกของคนชนเผ่า ให้มีความเป็น “ไทย”

ผลของการแย่งชิงมวลชนระหว่างรัฐบาลกับพระรัตนมิวนิสต์ ทำให้ชุมชนส่วนผังเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งรีบและรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ส่วนผังชุมชนชายขอบที่มีชาวจะเห็นเคยดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ได้เปิดรับผู้คนหลากหลายจากนอกพื้นที่ที่ถังโภมเข้ามายกเบิกพื้นที่ทำกินในตำบลส่วนผัง พืชเศรษฐกิจเพื่อการส่งออกได้รับการส่งเสริม การขยายพื้นที่สัมปทานใหม่อีกด้วยการสนับสนุนจากรัฐ ผู้นำป้าตะนาวศรีเริ่มทรุดโทรม สภาพแวดล้อมเริ่มเปลี่ยนแปลง รัฐได้ควบคุมและจัดการป้าตะวายการประกาศเขตกรุงยาพันธ์สัตว์ป่าภาคี ไว้หมุนเวียนของชาวจะเห็นถูกควบคุม จะเห็นจกอว่าที่อาศัยอยู่ต้นน้ำถูกโยกย้ายลงมาอยู่ในพื้นที่ที่ทางการกำหนดไว้เพื่อความมั่นคง จักความไม่แน่นอนของราคายังคงต่อค้าเป็นผู้กำหนดราคา ความไม่คุ้นเคยกับระบบการผลิตพืชเกษตรเพื่อการส่งออก และด้วยสภาพแวดล้อมที่ถูกเปลี่ยนแปลง ธรรมชาติเริ่มเปลี่ยนไป ที่สุดจะเห็นส่วนผังเริ่มเป็นหนึ่งเดียวที่คืนคือทุนที่ตอกทอดมาจากการบุรุษเริ่มหลุดมือตกไปอยู่ในอุ่นนือของคนนอกเผ่า ไว้หมุนเวียนเริ่มหดหาย แม่โพสพถูก

ลงทะเบียน ข้าวเริ่มนี่จากคนจะเหรี้ยง

ผลเอกสารชาวลิต ยงใจยุทธ ขึ้นมาเป็นผู้นำรัฐบาลได้สร้างสัมพันธ์กับ ผู้นำรัฐบาลท่ามทารพม่า เปิดช่องให้เอกชนไทยเข้าไปทำสัมปทานป่าไม้ในเขตยีดครองของสหภาพชาติยะเหรี้ยง(K.N.U) การตัดไม้ในเขตพม่าทำให้สภาพป่าลุ่มน้ำต้นน้ำวารีเริ่มเปลี่ยนแปลง ปริมาณน้ำฝนที่ตกบริเวณพื้นที่ชายแดนไทยพม่าด้านข้างอำเภอส่วนผึ้งมีปริมาณลดลง เมื่อรัฐบาลไทยและพม่าร่วมลงนามในโครงการซื้อขายเพื่อผลิตกระเสไฟฟ้าป้อนโรงงานไฟฟ้าราชบุรี ท่ามทารพม่าเข้าภาคล่างชาวจะเหรี้ยง เพื่อจัดระเบียบตามแนวชายแดนที่แนวหอ ก้าวพัฒนา กองกำลังทหารพม่าเข้ารุกรานบดขี้ชนก ลุ่มน้ำอยุธยาเหรี้ยงจนยึดพื้นที่ได้ทั้งหมด ตลอดแนวสันเขากะตองวารีซึ่งเคยเป็นพื้นที่ได้เปรียบทางการรับที่ฝ่ายจะเหรี้ยงเคยยึดครองเป็นฐานที่มั่น ทหารจากย่างกุ้งได้เข้ามาตั้งฐานที่มั่นทุกจุด ในขณะที่การกำหนดเส้นเขตแดนไทยพมายังไม่สามารถตกลงกันได้ วันนี้ฝ่ายไทยเริ่มเสียเปรียบในพื้นที่ยุทธศาสตร์ แรงกระแทกจากรัฐพม่าและแรงนีบอัดจากรัฐไทยทำให้ชาวจะเหรี้ยงสัญชาติพม่าต้องหลบหนีภัยสังคมเข้ามาพักพิงในศูนย์พักพิงชั่วคราวบ้านคำหิน กว่า 8,200 คน แรงอัดและแรงกระแทกส่งผลสะเทือนมาถึงคนจะเหรี้ยงส่วนผึ้งเมื่อนักศึกษาพม่าที่เข้ามายังสถานทูตพม่าในกรุงเทพฯถูกส่งตัวมาอยู่ที่ชายแดนส่วนผึ้งและกองกำลัง" กือดอร์มี" ที่ถูกนีบและอัดทั้งฝ่ายไทยและพม่า ได้ตัดสินใจเข้ามายึดโรงงานยาลาสูนย์ราชบุรีในเดือนมกราคม 2543

ในวันนี้ชายแดนไทย-พม่าและชุมชนส่วนผึ้ง ดูเหมือนจะสงบนิ่งเปรียบดังทะเลที่ปราศจากคลื่นลมแต่ในความสงบนั้น เปลวไฟแห่งความขัดแย้งระหว่างชนกลุ่มน้ำอยุธยาเหรี้ยง กับรัฐบาลพม่ายังดับไม่สนิท รอเวลาโอกาสและเงื่อนไขที่ไฟใต้น้ำจะระเบิดปะทุขึ้นมา ทราบได้ที่ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลพม่ากับชนกลุ่มน้ำอยุธยาเหรี้ยงยังไม่มีข้อยุติ คนจะเหรี้ยงและชุมชนส่วนผึ้งก็ได้รับความสูญเสียอย่างมาก

เมื่ออำนาจรัฐได้เข้าครอบครองพื้นที่โดยประกาศเป็นอาเภอส่วนผึ้ง เป็นช่วงเวลาที่ชุมชนจะเหรี้ยงส่วนผึ้งได้รับผลกระทบ ต้องปรับตัวและยอมรับความเปลี่ยนแปลงซึ่งรัฐเป็นผู้กำหนด ในด้านน้ำกรดได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างทั่วถึง การบริการจากรัฐเข้าถึงทุกพื้นที่ เยาวชนได้รับการศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา ข่าวสารสิ่งบันเทิงผ่านทางสื่อโทรทัศน์เข้าถึงทุกครัวเรือน โรคประจำถิ่นลดลงสุขภาพดีขึ้น ในด้านลบ คนไทยเชื้อสายจะเหรี้ยงส่วนผึ้งต้องทำงานหนักและดื่นรนหาเงินและมีหนี้สิน ทุนที่ดินเสื่อมสภาพ และถูกเปลี่ยนเมือง หนุ่มสาวเข้าเมืองเพื่อขายแรงงาน จิตวิญญาณจะเหรี้ยงเริ่มสานสัญญาเมื่อภูมิปัญญาและวิถีท้องถิ่นที่มีฐานรากมาจากวัฒนธรรมไร่หมุนเวียนถูกยึดกิ่งและตัดแบนง

ชุมชนคนจะเหรี้ยงส่วนผึ้งได้ผ่านเหตุการณ์ต่างๆ มากมาย เป็นเหตุการณ์ที่เป็นนาฏินี และระทมทุกข์ อันเนื่องมาจากการปัจจัยต่างๆอาทิ ทางด้านภูมิศาสตร์ ที่ชุมชนจะเหรี้ยงส่วนผึ้งต้องอยู่ในเส้นทางเดินทัพของไทยและพม่า ที่เปรียบเหมือนทางเลือกผ่าน เส้นทางติดต่อค้าขายทางบกจากทวาย เข้าสู่เมืองราชบุรี ชุมชนส่วนผึ้งมีฐานทรัพยากร ป่าไม้ แร่ธาตุ สัตว์ป่า เป็นแหล่งป้อนวัตถุ

ดินเพื่อการค้าและอุดสาหกรรมที่ต่อเนื่อง เช่นอุตสาหกรรม ปืนโล่ ปูนขาว จักรานเช่น ตะกร้า และ ประมงน้ำดื่น ฯลฯ ชุมชนจะเรียกสวนผึ้งอยู่ใกล้เมืองหลวงศูนย์กลางของอำนาจราชสุพิยงปลาย จนถูก อำนาจราชสามารถเข้ามารับการผลักดันนี้โดยนายได้อย่างต่อเนื่อง เกิดผล ด้านความ สัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างชนกลุ่มน้อยจะเรียกสวนผึ้งเป็นความสัมพันธ์เชิงขัดแย้งทางด้าน เศรษฐกิจได้ส่งผลกระทบมาอย่างพื้นที่ขยายแคน ปัญหาความขัดแย้งนี้จะรุนแรงและผ่อนเบาหรือสงบ นั่ง ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่าง ไทย – พม่า – กะเหรี่ยง และ มหาอำนาจ ในยุคสังคมเมียน ปัญหาภายในระหว่างพระคocom มีวนิสต์แห่งประเทศไทยและรัฐบาล รัฐได้เข้ามาร่วมกันพื้นที่ พัฒนาและสร้างสำนักความเป็น ชาวีไทยต้นแบบ ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจระหว่างรัฐไทย กับพม่าในกรณีการให้สัมปทานป่าไม้และแก่ธรรมชาติ ได้เร่งกระตุ้นให้เกิดความไม่สงบตามแนว ขยายแคน

ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและการสูญเสียพื้นที่ทางวัฒนธรรม พื้นที่การเมืองการปกครอง ท้องถิ่น กะเหรี่ยงสวนผึ้งได้สร้างและหาพื้นที่ใหม่ในสังคมเพื่อจะดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของ ตน ด้วยการหาความหมาย การตีความและ อธิบายตัวตน โดยการรื้อฟื้น กิจกรรมทางด้านประเพณี ท้องถิ่น การสร้างเครือข่ายทางวัฒนธรรม และ เครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และนำ เสนอกิจกรรมผ่านทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภาคผนวก

ลำดับ เหตุการณ์ ชายแดนด้านตะวันตก และ ท้องถิ่น ส่วนผึ้ง

รัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

- 2310 ศึกบางกุ้ง พระยาทวยยกมาราชบุรี สมุทรสงคราม ถูกตีพ่ายกลับไปทาง ด้านเจ้าขัววัว ด้านตะวันตกrim ลำน้ำภาชี ด้านส่วนผึ้ง
- 2317 ศึกบางแก้ว ท้องที่ โพธาราม ทหารพม่าหาสนบึงและตามจับชาวด้านเจ้าขัววัว ด้าน ประตุ สามบานด้านส่วนผึ้ง

ลำดับเหตุการณ์ ยุคคนชาญขอน (พ.ศ.2325 - 2444)

รัชสมัยรัชกาลที่ 1

- 2325 สร้างกรุงเทพฯ
- 2328 เกิดศึก 9 ท้าพ กองทัพพม่าจากทวยยกมาราชบุรี ถูกตีพ่ายกลับไปอีกรังทางด้านเจ้าขัววัว ด้าน ส่วนผึ้ง
- 2329 ไทยรับพม่า ที่ท่าดินแดง พื้นที่ สังขละบุรี – ทองพากูมิ
- 2330 ไทยรับพม่าที่ทวย ครั้งที่ 1
- 2334 ครั้งที่ 2 เจ้าเมืองทวยขอเป็นเมืองขึ้นกับไทย
- 2335 ครั้งที่ 3 ร.1 ยกท้าพไปตีทวย
- 2336 ครั้งที่ 4 ไทยเสียทวยให้พม่าเพรระ เจ้าเมืองทวยกบด
- 2340 ชาวด้านชายแดนราชบุรีนำหนังสือที่พม่านำมาแพร่ ไว้ที่ชายแดนแจ้งให้แก่ฝ่ายไทยทราบ
- 2347 คาดต้อนลาวยวน จากเมืองเชียงแสนมาราชบุรี มาอยู่ริมน้ำแม่กลอง
- 2358 ครัวมอญนำโดยสมิงสอดเบาเข้ามาทางเจดีย์สามองค์ ให้อาศัยยู่ในเขตชายแดน กาญจนบุรี โดยมากรองมาอยู่ริมน้ำแม่กลอง บ้านโนปิง โพธาราม

รัชสมัยรัชกาลที่ 2

- 2360 โปรดให้ยาเมืองราชบุรีไปอยู่ฝั่งตรงข้ามทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำแม่กลองและสร้างเมืองใหม่
- 2363 ขัดตาทพที่ราชบุรีพม่ายกเลิกท้าพเพระมีปัญหาด้านตะวันตกกับอังกฤษ
- 2365 ขุนสุวรรณ กะเหรี้ยงเมืองสังขละบุรี นายด่านเจดีย์สามองค์จับพม่า ได้ 36 คน
- 2366 กะเหรี้ยงชาวด้านเมืองอุทัยธานี จับพม่าได้ 9 คน

รัชสมัยรัชกาลที่ 3

- 2367 รัชกาลที่ 3 ขึ้นครองราช อังกฤษยึด มะริด ทวย ตันนาวศรี ของพม่า กองทัพไทยไปช่วย อังกฤษรับพม่า
- 2374 ร.3 ยาเมืองกาญจนบุรีจากตลาดหญ้ามาอยู่ที่ปากแพรก สร้างกำแพงเมืองใหม่ ป้องกัน อังกฤษ

พม่า

2375 (1832) โจนาธานเวด มิชชั่นนารีในพม่า กิตอักษรจะเห็นโดยดัดแปลงจาก พม่า มอง เพื่อ
แปลพระคัมภีร์ เป็นภาษาจะเห็น

2384 สุนทรภู่ไปหาแร่ปorphot ที่ชายแดนเมืองสุพรรณ-กาญจนบุรี พบจะเห็น ละว้า ได้บันทึก
เหตุการณ์ในการเดินทางโดยแต่งเป็นนิราศสุพรรณ

2388 รัชกาลที่ 3 มองหมายให้กองกำลังจะเห็นเป็นผู้ดูแลรักษาแนวชายแดนตั้งแต่ทางเหนือ
จากจังหวัด ตาก ลงมาถึง ราชบุรี

2390 คนจีนก่อการจลาจลที่ สมุทรสาคร คนจีนวางแผนที่จะหนีไปพม่าทางด้านเจ้าขัว พื้นที่
สวนผึ้ง

รัชสมัยรัชกาลที่ 4

2403 กะเห็นรับเสด็จและรำถายหน้าพระที่นั่งรัชกาลที่ 4 ที่เสด็จทอดกฐินวัดมหาธาตุ
ราชบุรี

2407 ปักปันเขตแดนไทย-อังกฤษ มีกะเห็น ละว้า อญ่าตามชายแดน ต้นน้ำ เพชรบุรี

2409 บุคคลองดำเนินสะดวก โดยสมเด็จเจ้าพระยามหาครีสุริยะวงศ์(ช่วงบุนนาค) ร.5 ขึ้นกรองราช
เมื่อพระชนมพรรษา 15 พรรษา

รัชสมัยรัชกาลที่ 5

2416 ผู้นำกะเห็นเฝ้ารับเสด็จรัชกาลที่ 5 ที่ด้านทับตะ โกริมนำภาชีเมื่อครั้งเสด็จประพาสไทรโยค
ครั้งที่ 1 โดยเสด็จผ่านราชบุรี

2431 ร.5 เสด็จไทรโยคครั้งที่ 3 คนจีนถ่ายแร่ดินบุกที่นำมาจากลำนำภาชี

2434 ธันวาคม สถาปนากรรมเหมืองแร่ เริ่มให้สัมปทานเหมืองแร่ที่ ทุ่งเจดีย์ (สวนผึ้ง) ราชบุรี

2437 ตั้งมณฑลราชบุรี ยกเลิกหัวเมือง 7 เมืองมองรวมทั้งเมือง สังขละบุรีที่มีพระศรี
สุวรรณศรีเชื้อสายกะเห็นเจ้าเมือง

2438 พระนະจะเห็นเข้าเฝ้า ร.5 ครั้งเสด็จถ้ำjomพล อ.จอมบึง

มร.เชอร์เบริท วาริคตันสมิธ รองเจ้ากรมโอลاهกิ สำราญแร่ดินบุก ที่สวนผึ้ง

ลำดับเหตุการณ์ในยุครอบสังคมไทย (พ.ศ.2444-2510)

รัชสมัยรัชกาลที่ 5

2444 วันที่ 10 มกราคม พระยารเดชคักดาวุช ตั้งหลวงพิทักษ์คิริมาตย์ นายกองค่าเป็นกำนัณคน
แรกและตั้งผู้ใหญ่บ้านกำนัณจะเห็น 7 คน มี พ.รบ.เหมืองแร่

2446 มีการสำราญประชากรจะเห็น ในมณฑลราชบุรีครั้งแรกมี ชาวจะเห็น จำนวน 6,288 คน

2448 ออก พ.ร.บ. เลิกทาส

2449 สำราญประชากรจะเห็นมณฑล ราชบุรี ครั้งที่ 2 มีประชากรจะเห็น 6,023 คน

2450 สำรวจ กะเหรี้ยงมณฑล ราชบุรี ครั้งที่ 3 มีประชากรกะเหรี้ยง 6,437 คน

2453 รัชกาลที่ 5 เสด็จสำรวจ ร.6 ขึ้นกรองราช

รัชสมัยรัชกาลที่ 6

2456 ให้สัมปทานเหมืองแร่ดินบุก บริษัท เอมาแกล แก่คนสัญชาติเยอรมันและพระศรีทิพย์ โภชน์ คณไวยที่ เจดีย์สามองค์ได้ สวนผึ้ง

2462 บุนพิพิมณฑีย์ นาย เนย ชาญอุไร ขอสัมปทานเหมืองแร่ดินบุกที่ผาปากค้างค้างคา ที่สวนผึ้ง

2467 พระศรีสุวรรณคีรี นาย คำเกอสังขะลับบุรี เชื้อสายกะเหรี้ยง เกษี่ยณอาญาชการ

รัชสมัยรัชกาลที่ 7

2474 ตั้งโรงเรียนแห่งแรกในสวนผึ้ง กะเหรี้ยงสวนผึ้งเป็นครูใหญ่

2475 ครรษณ์เปลี่ยนแปลงการปกครอง ในประเทศไทยมีเกิดกบบผู้มีบุญ อาจารย์ ชาน ต่อต้าน อังกฤษ

2476 เดือนตุลาคม เกิดขบดีพระยาบวรเดช พระยาสุรพันธ์ เสนีย สมุหเทศบาลมณฑล ราชบุรี หลบหนีมาทางสวนผึ้ง ครู ระเอิน และชาวบ้านพานหื่นออกอกราชการ กำนันตาไม้ลูกตั้งข้อหาภกบดหนีต่างบังคับให้ไปติดตามตัวพระยาสุรพันธ์

2481 พระราชกุญแจกาพื้นที่ฟั่งตะวันตกของแม่น้ำกาชีเป็นที่ส่วนไว้เพื่อเอาไว้ไ่ป้อม โรงงาน กระดายที่จังหวัดกาญจนบุรี ทำให้ราษฎรสวนผึ้งไม่สามารถมีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน จนถึงปัจจุบัน

2483 ทรงรามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นบุกไทย ทหารญี่ปุ่นเข้าสวนผึ้ง กะเหรี้ยงถูกบังคับให้เป็นผู้นำ ทางพานาไปทวาย กะเหรี้ยงหลอกทหารญี่ปุ่นให้หลงทาง

2485-86 ระหว่างทรงรามโลกครั้งที่ 2 กะเหรี้ยงในเขตมะริด-ทวาย อพยพเข้ามาในสวนผึ้ง กว่า 400 คน

2491 พม่าเข่นฆ่ากะเหรี้ยง ที่ปะเลาในเขตจังหวัดมะริด กะเหรี้ยงอพยพหนีเข้าสวนผึ้ง ครั้งที่ 2 และนำช้าง 2 เชือก มากายให้กะเหรี้ยงสวนผึ้ง ได้เงินไปซื้ออาวุธต่อ สู้กับฝ่ายพม่า

2439 พระนະกะเหรี้ยงสวนผึ้งล่า แรดตัวสุดท้ายในป่าต้นน้ำกาชี รอยต่อเพชรบุรี – ราชบุรี นำชาก ไปขายให้ร้านขายยาจีน(ร้านยาไทยสมบูรณ์) ของบุนพรคพานิช สี่แยกสะพานแಡง ที่ราชบุรี

2498 ออกเอกสาร ส.ค.1 ให้แก่กะเหรี้ยงสวนผึ้ง เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับผู้ที่มีคืนที่ใช้ประโยชน์ ในการทำนา 1 มิถุนายน พระเจ้าอยู่หัว พระราชนิ สมเด็จฯ เสด็จฯ จำอนพล จอมบึง ครู ระเอิน ครูกะเหรี้ยง ลาออกจากราชการครูหลังจากที่สอนได้ 25 ปี

2500 สำรวจตะวันชายแคนเข้ามาตั้งค่ายที่ บ้านทุ่งเจดีย์ ตำบลสวนผึ้ง กะเหรี้ยงอิสระ K.N.U เริ่มติดต่อกับไทย เหมืองแร่เริ่มปล่อยนำเสียงลงลำหัวยบ่อ

- 2501 ยกกิ่งobaeko จอมบึง บีนเป็นobaeko
- 2506 ตั้งสถานีอนามัยแห่งแรก ที่หมู่บ้านกะเหรี้ยง บ้านบ่อ
- 2507 ครู ระเอิน ได้รับการแต่งตั้งเป็นกำนัน ตำบลสวนผึ้ง ตำบลที่ 5
พล.ต.อ.ประเสริฐ รุจิรพัฒน์ อธิบดีกรมตำรวจนัดเมืองแร่ บนาดใหญ่ที่สุดในสวนผึ้งที่
ห้วยม่วง
- 2508 พรรคคอมมิวนิสต์จับปืน ต่อสู้อำนาจรัฐ เริ่มเคลื่อนไหวในภาคตะวันตก
- 2509 เปิดเขื่อนแก่งกระจาด กะเหรี้ยงเพชรบูรี อพยพหนีจาก การสร้างเขื่อนแก่งกระจาด
25 เมษายน สมเด็จฯ เสด็จ สวนผึ้งครั้งแรก เปิดโรงเรียน ต.ช.ด. พรรคคอมมิวนิสต์
เริ่มเคลื่อนไหวในชุมชนกะเหรี้ยง พื้นที่obaeko ปากท่อ จ.ราชบูรี

ยุคไทยตะนาวศรี (พ.ศ.2511-ปัจจุบัน)

- 2511 รัฐบาลส่งหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่เข้าดึงมวลชนกะเหรี้ยงกะเหรี้ยงสวนผึ้งถูกเรียกชื่อ^{ให้ม่าว"}ไทยตะนาวศรี" น.ท.สันต์ อัจฉินมาธร รน.เป็น พ.บ. น.พ.ค.ที่ 20.ก.ร.ป กลาง
- 2512 สมเด็จฯ เสด็จเยี่ยมกะเหรี้ยง ปีกกลาง
สะพานข้ามลำน้ำแม่ภาชีสร้างเสร็จ การคมนาคมสะดวก
โรงเรียน บ้านบ่อ (ก.ร.ป.กลางอุปถัมป์) เปิดเรียนถึง ป.7
ครุนิกร มนีโชติ เป็นครูใหญ่แทน ครู ขอบ มอง มองสายที่เสียชีวิต
เกิดน้ำป่าท่วมใหญ่
- 2513 จอมพล ถนน กิตติขจร นายกามาเปิดหมู่บ้านชัยป่าหวยพัฒนา ข้ายปะชาณจากด้าน^{ทัพตะโภ} mAoyบ้านชัยป่าหวยพัฒนา
- 2514 สมเด็จฯ เสด็จเยี่ยม พื้นที่ สวนผึ้ง
กะเหรี้ยงสวนผึ้งตั้งวงศ์ตระกูลทุ่ง
- 2515 พระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชนิฯ เสด็จเยี่ยมรายภูร ที่สวนผึ้ง-เดิน ต.สวนผึ้ง มี 16หมู่บ้าน^{แยกตำบล} ป่าหวย ตำบล บ้านบึง
- 2517 ผู้นำกะเหรี้ยงเตรียมความภัย ต่อพระเจ้าอยู่หัวเพื่อขอ กันพื้นที่ทำกินแก่ชาวกะเหรี้ยง
ตั้งกิ่งobaeko สวนผึ้ง 21 ตุลาคม
- 2518 พั้งสองพระองค์ เสด็จสวนผึ้ง ผู้นำกะเหรี้ยงความภัย กากข้อที่ 10,000 ไร่ เพื่อเป็นที่ทำกินให้
แก่คนกะเหรี้ยง
- 2519 กรมสามัญศึกษาได้ตั้ง โรงเรียนมัธยมศึกษาสวนผึ้งวิทยาเริ่มเปิดชั้นเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
- 2520 ประกาศเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าภาคี ไว้หมูนเวียนของคนกะเหรี้ยงถูกจำกัดพื้นที่
- 2521 อพยพกะเหรี้ยงต้นน้ำลงมาอยู่ในพื้นที่จัดสรร
ยกฐานะสวนผึ้งเป็นobaeko สวนผึ้ง

- พฤษภาคม ทั้งสองพระองค์เสด็จมาดูคุ้มครองหมู่บ้านกะเหรียง โป่งกระทิงล่าง ตำบล ว.ส. ปะทะคอมฯที่ โป่งกระทิงบัน
- 2522 พฤษภาคมก่อตั้งคริสตจักรสวนผึ้ง
- 2523 เปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็นโรงเรียนชุมชนบ้านบ่อ(ก.ร.ป.กกลางอุปถัมป์)
- 2524-26 ยุคทองของเหมืองแร่ดีบุก
- 2526-27 เกิดฝนทึ่งช่วง เกิดไฟป่า บ่อยครั้ง
- 2528 น้ำท่วมครั้งใหญ่ น้ำป่าทำลายพื้นที่เพาะปลูก บ้านเรือนเสียหายคนตาย ป่าถูกทำลาย
- 2535 ปีดป่าทั่วประเทศ เปิดสัมปทานป่าไม้ในพม่าตั้งข้ามสวนผึ้ง แรงงานจากพม่าเริ่มเข้ามารับจ้างในไทยมากขึ้น ไทย-พม่า ทำสัญญาซื้อ แก๊ส กะเหรียงเริ่มหนี การถูกบังคับแรงงานสร้างทางรถไฟสาย เย ทวย ในพม่าเข้ามาสวนผึ้ง กะเหรียงสวนผึ้ง ไปร่วมประท้วงที่ 2481 ครั้งที่ 1 26 เม.ย.2535 ที่กາญจนบุรี
- 2537 กะเหรียงสวนผึ้ง ไปทอผ้าป่าที่วัดอัมลา แม่น้ำทะนาวศรี เขตกะเหรียง K N U จ.ทวยในพม่า
- 2538 มีนาคม พม่าเริ่มรุกโจมตีกะเหรียง ตรงข้ามสวนผึ้งผู้อพยพหนี เข้ามาที่ ห้วยสุด และห้วยคอก หมู่
- 2540 กะเหรียงมากกว่า 8,000 คนเข้าไปอยู่ในสุนย์อพยพถ้ำหิน
- 2542 ตุลาคม นักศึกษาพม่าบี้ดสถานทูตพม่าที่กรุงเทพฯกลับมาอยู่ชัย แคนตรอง ข้าม สวนผึ้ง สำรวจบุคคลไม่มีบัตร และออกบัตรบุคคลบันพื้นที่สูง (สี เขียวขอบแดง)
- 2543 15มกราคม พม่าเข้าตีกะเหรียง การสู้รบ/runแรง กะเหรียง 1,000 คนหนีเข้ามาทาง ช่องเมพีชี 17 มกราคม ทหารไทยเหยียบกับระเบิดที่ชัยแคน ตาย 4 บาดเจ็บ 5 และยิงปืนใหญ่ใส่ฐาน ที่มั่น กลุ่มกือดอาร์มีที่ ฐาน กระมาปลอ ตรงข้ามเขากะ โจม 24 มกราคม นักศึกษาพม่าและแนวร่วมกือดอาร์มีบุกบี้ด โรงพยาบาลสุนย์ราชบุรี 27 มกราคม ทหารพม่าบี้ดที่มั่นฐานกระมาปลอ ของกลุ่มกือดอาร์มี เวลา 5 โมง เย็น คนไทยสวนผึ้งขับไล่สุนย์อพยพถ้ำหินอวสาน กือดอาร์มี
- 2544 กะเหรียงสวนผึ้งประท้วงตำราที่ทำร้ายชาวบ้านทุ่งแทกในงานเรียกข้าวัญเดือนสิงหาคม
- 2545 รถนักเรียนบ้านคากูกิยัง น.ร.ต้าย-นาดเจ็บ นายจอนบี คนกะเหรียงถูกกล่าวหาว่าเป็นคนร้าย ต่อมาศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด ทุจริตบัตรประชาชนคนต่าง ด้าวที่สวนผึ้ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และสภาพน้ำดื่ม ลงพื้นที่สวนผึ้ง 15 ธ.ค. ชาวสวนผึ้ง เรียกร้องให้ศาลปกครอง ตีความ กฤษฎีกา 2481 เรื่องที่ทหาร

กรรมการสิทธิมนุษยชน มาหัวใจกลุ่ม หัวใจแห่ง

- 2546 กำนันจึ้ง จันุ พากลุ่มชาวบ้านจับผู้ลักลอบตัดไม้รากที่เขตกัน้ำ บ้านทุ่งแฟก ต.สวนผึ้ง ผู้นำท้องถิ่น (อบต.) กับเจ้าหน้าที่รัฐตัดไม้ราก ในตำบลสวนผึ้ง ส่งศูนย์อพยพบ้านถ้ำหิน 2547 สมเด็จพระเทพฯ เสด็จเปิดโครงการอุทิศานธรรมชาติวิทยา หยุงกะหรี่ยงร่องทุกชีร่องถูก ละเมิดสิทธิ์และเรื่องบัตรประชาชน

ความสัมพันธ์ระหว่างกะหรี่ยงกับพม่า

2369 (ค.ศ 1826) อังกฤษทำสังคมกับพม่าครั้งแรก ชาวกะหรี่ยงเป็นผู้นำทางพาทหารอังกฤษเข้าตีเมืองอังวะจนได้รับชัยชนะ ร.3

2372 (ค.ศ 1829) มีชั่นนารีได้ถือตัว ซอว์ โคงาบิว กะหรี่ยงจกอว์จากความเป็นทาสของชาวพม่า ให้เป็นอิสระ ซอว์ โคงาบิว เป็นคริสต์เตียนกะหรี่ยงคนแรก

2375 โจนานานเวด กิตอักษรกะหรี่ยง ร.3

2396 (ค.ศ.1854) พระคริสตธรรมคัมภีร์ภาษากะหรี่ยง ได้ถูกนำมาใช้กับกะหรี่ยงจากอว์ไนพม่า

2395 (ค.ศ.1852) สองครามครั้งที่ 2 ชาวกะหรี่ยงเป็นผู้นำพาทหารอังกฤษเข้าโจมตีย่างกุ้ง ร.3

2428 (ค.ศ.1885) สองครามครั้งที่ 3 ที่อังกฤษบุนนาคพม่าได้ทึ่งประเทศ สมัย ร.5

2431 จัดตั้งสมาคมกะหรี่ยงในพม่า ร. 5

2470 เชอร์ชานซีโพ ปัญญาชนชาวกะหรี่ยงพินพ์ เรื่อง พม่าและกะหรี่ยง

2475 เกิดกบดผู้มีบุญนำโดย อาจารย์ชาน อังกฤษใช้กะหรี่ยงปราบกกลุ่มกบด

2484 สองครามโอลครั้งที่ 2 ระเบิดขึ้น

2485 กองทัพกู้ชาติพม่า โจมตีหมู่บ้านกะหรี่ยง พากูน เยชิน เมียวเมียะ มอ宾 เอ็นชาดะ

2486 กะหรี่ยงร่วมต่อต้านญี่ปุ่น เมื่อสองคราบุติ กะหรี่ยงถูกกองทัพ เพื่อเอกสารของพม่าลังหาร จำนวนมาก ญี่ปุ่นบุกพม่า (2485) B.I.A โจมตีหมู่บ้านกะหรี่ยง กะหรี่ยงอพยพเข้าสวนผึ้ง

2489 สองครามโอลบุติอังกฤษกลับเข้ามายังในพม่า สิงหาคม กะหรี่ยงส่งผู้แทนไปอังกฤษเจรจา ขอรัฐ กะหรี่ยง

2490 ญี่ปุ่นเป็นนายกแทน ญี่ปุ่น 19 กรกฎาคม ญี่ปุ่น ออกชาน ถูกกลบดังหาร

2491 ธันวาคม กะหรี่ยงที่ปะเตาะ ถูกพาทารพม่ามากกว่า 80 คน รัฐบาลจับกุมผู้นำกะหรี่ยง ที่มาริด ทวย ทัวปะเตาะ ไว้ที่ค่ายอินส่ง กะหรี่ยง ทวย-มาริด หนึ่การเป็นผู้นำจากชาวพม่า เข้ามายังสวนผึ้งและได้ ขายช้าง ให้กะหรี่ยงสวนผึ้งนำเงินไปซื้ออาวุธสู้กับพม่า มีกะหรี่ยง อพยพ รุ่นที่ 2 หลังสองครามโอลครั้งที่ 2

2492 มกราคม พม่าโจมตีอิงส่ง 1 กุ่มภาพันธ์ นายพล สมิท ดัน ผู้บัญชาการพาทารเป็นชาวกะหรี่ยง ถูกพักราชการ เนวิน ขึ้นแทน ผู้นำกะหรี่ยงหลายคนถูกจับคุมขัง

2493 รัฐบาลพม่ามีด็อกต่องอุคินจากกะหรี่ยง สิงหาคม ขอบาอูจี เสียชีวิตในที่รับ ตั้งรัฐกะหรี่ยง

- KNU ກະເທົ່ານີ້ເຂົ້າມາຫຼືອາວຸນດ້ານສວນພື້ນ
2494 ພມ່າເຮັມຈັບຄຸນຜູ້ນຳກະເທົ່ານ ເກື່ອງມ່າຈາວບ້ານ
- 2497** ກະເທົ່ານີ້ປະກາດເປັນຮູ້ອີສະຣະ ກະເທົ່ານີ້ເຮັມ ເສີຍພື້ນທີ່ໃຫ້ພມ່າ
 ເສີຍເມືວັດໃຫ້ພມ່າ ພມ່າຕັ້ງຮູ້ກະເທົ່ານ 4 ມັງກຸນ-ມັນທາເລ ຕກຮາງ ດາວໂຫຼາມ 17 ນາດເຈັນ 100 ຈັບ
2503 ກະເທົ່ານີ້ກ່ອວິນາສກຽມທາງຮດໄຟ ສາຍ ຢ່າງກຸ່ງ-ມັນທາເລ ຕກຮາງ ດາວໂຫຼາມ 17 ນາດເຈັນ 100 ຈັບ
 ເປັນຕົວປະກັນ 80 ກະເທົ່ານີ້ນຸກ ອິນເສັ່ງ
- 2505** 2 ມີນາຄມ ແນວີນ ຍືດອຳນາຈາ ກະເທົ່ານີ້ເພົາທີ່ວ່າການອໍາເກອແມ່ສອດ ແຄ້ນໃຈໄທຍ້ຫັກຫລັງເຮື່ອງອາວຸນ
2505- 2530 ເປັນຍຸດ ກາຍັນກັນຮະຫວ່າງ ຮັບອາລັກບັນຫນກລຸ່ມນ້ອຍເປັນຍຸດສົງຄຣາມເຢັ້ນຮະຫວ່າງ
 ດ້າຍຄອມມິວັນສົດ ກັບອາເມຣິກາ ໄທຍໃຊ້ກະເທົ່ານີ້ເປັນຮູ້ກັນຫນ ກະເທົ່ານີ້ໄດ້ອາວຸນຈາກ ປລອອງ
 ສົງຄຣາມອິນໂດຈິນ
- 2527-2535** ຍຸດສັນປາຫານໄມ້ ປະມົງ ແກ້ສ ໃນພມ່າ ເປັນໂອກາສທອງຂອງພມ່າໜານ ກລຸ່ມນ້ອຍ
 ກະເທົ່ານີ້ເຮັມເສີຍຮູ້ນີ້ທີ່ມັ້ນໃຫ້ພມ່າ ຮັບອາລັກໄທຍ້ຕິດຕ່ອກບັນຮັບອາລັກພມ່າ
- 2538** ມກຣາຄມ ມາແນອົບປົວ ດ້າຍໃຫຍ່ຂອງກະເທົ່ານີ້ເຕັກ ກະເທົ່ານີ້ມະວິດ-ທວາຍອພຍພເຂົ້າມາຢັງສວນ
 ພື້ນ
- 2547** ນາຍພລ ໂບນເມື່ຍະ ຜູ້ນຳກະເທົ່ານ KNU ພຣົມຄມະ 21 ດາວ ໄປ ພມ່າ ເຮັມເປີດເຈົ້າ ໄທຍຈັດ
 ເຄື່ອງບິນຮັບ-ສັງ
 ປລອອງ 150 ປີ ທີ່ແປລພະຄົມກົງຮອກມາເປັນກາຍາກະເທົ່ານໃນພມ່າທີ່ເມືອງພະສິມ ກະເທົ່ານີ້ໃນ
 ໄທຍ 42 ດາວ ໄປພມ່າຮ່ວມປລອອງດ້ວຍ

รายงาน กำนัน ตำบลสวนผึ้ง ปี พ.ศ.2507 – 2546

<u>รายงาน กำนัน ตำบลสวนผึ้ง</u>	<u>ปีที่ดำรง ตำแหน่ง</u>	<u>เหตุการณ์และสถานการณ์</u>
1.นายระอิน บุญเดิค กะเหรี่ยง 7 ปี ครบอายุ 60 ปี กำนันลำดับที่ 5 (เสียชีวิต)	2507-2514	<p>2509 เมษายน สมเด็จย่าเสด็จเยี่ยมกะเหรี่ยง สวนผึ้งครั้งแรกเปิดโรงเรียนต่างๆ ตรวจตราเรื่อง ชายเด่นอื้อobaพีญ</p> <p>2511 รัฐบาลส่งหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่เข้า ดึงมวลชนกะเหรี่ยง ในสวนผึ้ง</p> <p>2512 มิถุนายน สมเด็จย่าเสด็จเยี่ยมราษฎร กะเหรี่ยงไปปั้งกระทิงและทรงเปิดโรงเรียน -สร้างถนนและสะพานข้ามลำน้ำภาชีสำเร็จ -นำป่าท่อม สร้างหมู่บ้านป่าหาวยพัฒนา</p> <p>-2513 ขอนพล ณอนอม กิตติบูร นายกรัฐ มนตรี มาเปิดหมู่บ้านชัยป่าหาวยพัฒนา</p> <p>-2514 สมเด็จย่า เสด็จเยี่ยมราษฎร พื้นที่ สวน ผึ้งเปิดโรงเรียนวังน้ำเขียว บ้านลาวยวน สมเด็จย่าเสด็จเยี่ยมราษฎรทุ่งแผลมนบ้านลา ยวน เปิดทรงโรงเรียน ต.ช.ด. สมเด็จย่าเสด็จเยี่ยมราษฎรกะเหรี่ยง บ้านค่า</p> <p>- ถนนยกเริ่มอพยพเข้ามาบุกเบิกที่ทำกิน ในตำบล</p> <p>- กะเหรี่ยงตั้งวงศุนทรี ไทยตะนาวศรี</p> <p>- เมืองแร่ดีบุกเริ่มขยายพื้นที่</p> <p>- กะเหรี่ยงเริ่มต้นปลูกพืชเศรษฐกิจ ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์</p> <p>2516 นักเรียนในสวนผึ้ง จบชั้น ป.7 รุ่นแรก ไปเรียนที่อ.จอมบึง อาศัยอยู่กับวัดจอมบึง</p> <p>2517 อำเภอจารัสูดพื้นที่เข้ามาตั้งกิจกรรมสอน ผึ้ง</p> <p>2518 กะเหรี่ยงถวายถวายภัยการที่ทำกินแด่พระเจ้า อยู่หัว</p>
2.นาย สงค์ บุญเดิค กำนัน ลำดับที่ 6 กะเหรี่ยง	2514 –2523	

นาย ประกิต ใจบำเพ็ญ 13 ปี กำนันลำดับที่ 7 เป็นคนจีนเมือง กะหรี่ยง	<p>สมเด็จย่าเสด็จเยี่ยมราชนครแห่งบริเวณบ้านบ่อ หัว ทรงเปิดโรงเรียน ต.ช.ด บ้านบ่อหัว</p> <p>2520 พระบรมโถรสาธิราชเปิดโรงพยาบาล ยุพราช อ.จอมบึง กะหรี่ยงไม่ต้องไปรักษา ตัวที่ ร.พ.ราชบูรี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประกาศเบตอนธุรกษ์พันธุ์สัตว์ป่าภาคี <p>2521 พฤหัสบดีที่ 23 พฤษภาคม ทั้งสองพระองค์เสด็จชุดคุณ ครองหมู่บ้านกะหรี่ยง ไปปั้งกระทิ่งล่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระแสงลูกสีอ่อนขาวบ้านครอบคลุมพื้นที่ - คริสเตียนก่อตั้งคริสตจักรกะหรี่ยงสวนผึ้ง - นำประป้าไหล-ไฟฟ้าสว่าง -ทางดี - ที.วี.มีดู - ตั้งโรงเรียนมัธยมสวนผึ้งเปิดเรียน ม.1 – ม.3 - พื้นที่ไร่หมุนเวียนเริ่มถูกจำกัดพื้นที่ - อพยพคนกะหรี่ยงจากวัดตันน้ำภาชีลงมาจัด ที่ทำกิน <p>ให้ครอบครัวละ 14 ไร่</p> <p>2522 วันที่ 23 พฤษภาคม ทั้งสองพระองค์ เสด็จเยี่ยมชุดคุณครองที่หมู่บ้านกะหรี่ยง ไปปั้งกระทิ่งล่างเป็นปีที่มีการประทักษิณ ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจนักสืบสามชิกพรรค คอมมิวนิสต์</p> <p>2524 – ตั้งอำเภอสวนผึ้ง</p> <p>2525 – 2526 ฝนแล้ง น้ำแห้ง ทิ่งช่วง มีไฟป่า</p> <p>2526 เข้าสู่ยุคทองของเหมืองแร่ดีนูก ดินเริ่มจีด ปลูก พืชเศรษฐกิจเริ่มขาดทุน มี หนี้สิน</p> <p>2528 เกิดน้ำป่า นาล่ม ข้าวหนีน่า ปลาหนี น้ำนายทุนเหมืองแร่รุ่งบังคับกะหรี่ยงขายที่ บ้านพูน้ำร้อน</p> <p>2530 คนจนขายที่เศรษฐีเล่นหุ้นที่ดินเริ่มหลุด มือ</p>
---	--

<p>4.นาย สงกรานต์ มั่นใจ 9 ปี กำนันลำดับที่ 8 คนไทยเมียกะหรี่ยง เสียชีวิต</p>	<p>2535 –2543</p>	<p>2531 แยกตัวกล ตะนาวศรี ตั้งกำนัน จิบ จัน 2533 10 สิงหา เปิดโครงการสวนป่าสิริกิติ์ 2535 – 2537 เปิดสัมปทานป่าไม้ในผังพม่า^จ ตรงข้าม อำเภอสวนผึ้ง ไทย-พม่าตกลง เชื่อมสัญญาชื่อ^จ ก้าช ไทย-พม่า^จ ไทย-พม่า จัดระเบียบชายแดน เพื่อรักษาแนว^จ ท่อแก๊ส 2538 กุมภาพันธ์ ค่ายกะหรี่ยงแม่สะเมิงแตก^จ เริ่มอพยพ อยู่คูนึ่งชั่วคราวที่ห้วยคอกหมู ห้วยสุด พม่า^จ โขนตี ยืดพื้นที่ตลอดชายแดน 2540 กะหรี่ยงอพยพเข้าคูนึ่งอพยพที่ถ้ำหิน^จ แยกกิ่งบ้านค่า ออกจากสวนผึ้ง^จ 2542 เดือนสิงหาคม สำรวจชุมชนบนพื้นที่^จ ถูก</p> <p>5. นาย สกอล กัวพู กะหรี่ยง เป็นกำนัน โดยไม่มีผู้ดูแลสมัครเปลี่ยน ขัน กำนันลำดับที่ 9</p>
		<p>2543 ปัจจุบัน</p>
		<p>2543 ตุลาคมนักศึกษาพม่าบี้ดสถานทูตพม่า^จ กรุงเทพฯ กือดอาร์มีบี้ด โรงพยาบาลราชบูรี^จ รถยนต์ ส.จ.แมวคูกชุ่มยิง สันนิษฐานว่าเป็น^จ กลุ่มกะหรี่ยง กือดอาร์มี คนไทยสวนผึ้งขับ^จ ไล่กะหรี่ยงในคูนึ่งอพยพ กะหรี่ยงประท้วง^จ สำรวจที่ทำร้ายชาวบ้านทุ่งแฟก</p>
		<p>2544 ทุจริตการลงรายการสัญชาติ/คนต่าง^จ</p>
		<p>ด้าว</p>
		<p>2545 ประท้วงเรื่องที่ทหาร ที่หน้าอำเภอสวน^จ</p>
		<p>ผึ้ง</p>
		<p>- เริ่มรือพื้นประเพณี ส่งทะเบิง แท็คตร ใน</p>
		<p>วันออกพรรษา ครั้งแรก</p>
		<p>2546 –47 นายทุนตัด ไม้ราก เจ้าหน้าที่รับ^จ</p>
		<p>ส่วยไม้</p>

รายงานข้าราชการที่รับตำแหน่งปลัดสำนักหัวหน้ากิจและนายอำเภอสำนัก

<u>ผู้นำท้องถิ่น</u>	<u>ปลัด - นายอำเภอ</u>	<u>สำนักหัวหน้ากิจและนายอำเภอสำนัก</u>
กำหนดตำแหน่ง	ระหว่างปี	ปลัดและนายอำเภอสำนัก
1.นาย ระอิน บุญเลิศ 2507 – 2514	1.นายอำเภอจอมบึง นาย ประกิต พิณเจริญ 2509 - 2514	ดำรงตำแหน่งปี
2.นาย วงศ์ บุญเลิศ 2514 - 2523	2.ปลัดสำนักหัวหน้ากิจ นาย อุทัย ใจหงษ์ 2514 - 2516	
	3.ปลัด นาย เกษม กิตติบารุงสุข พ.ย.2517 - พ.ค.2521	
	4. ปลัด นาย สถาพร วารีศร พ.ค.2521 พ.ย.2523	
3.นาย ประกิต ใจบันเพ็ญ 2523 –2535	5.ปลัด ร.ต. ลิข แพ่งสกุล พ.ย.2523 พ.ค.2524	
5.นาย สงกรานต์ มั่นใจ 2535 -2543	6.นายอำเภอ นาย สม ทองคำดี เม.ย 2524 6 ต.ค 2529	
6. นาย สกอล ก้าวพู 2543- ปัจจุบัน	7.นาย พีระศักดิ์ พุนเดช 6 ธ.ค.2531-13 ม.ค2533	
	8.นาย ปราโมทย์ ไพรนนท์ 13 ม.ค 2533 - 8 พ.ย.2536	
	9.นาย บุญสีบ เกตุพิชัย 8 พ.ย 2536 -17 มิ.ย.2539	
	10.นาย มงคล สัมรัตติวิทูรย์ 17 มิ.ย 2539 - 2 พ.ย.2541	
	11.นาย สมดี คชาบั้งยืน 2 พ.ย.2541 -22 พ.ย.2542	
	12.นาย พยัคฆ์พันธุ์ โพธิ์แก้ว 22 พ.ย.2542 - 15 ธ.ค.2545	
	13.นาย อรรถนนท์ โบสุวรรณ 15 ธ.ค. 2545 - 3 ต.ค.2547	

การเผยแพร่ / ประชาสัมพันธ์ และใช้ข้อมูลจากการศึกษาวิจัย

จัดการแสดง “ภาพเก่าเล่าอดีต” คณะผู้วิจัยจึงได้นำภาพถ่ายเก่าที่ได้มำจัดแสดง ให้คนในท้องถิ่นได้ศึกษา ในงานประเพณีสำคัญของท้องถิ่น เช่นในงานวันสงกรานต์ งานประเพณีเรียกขวัญเดือน อ.ส่วนพื้น บ้านค่า อำเภอ ปากท่อ จ.ราชบุรี ระหว่างปี 2544 – 2546 จำนวน 6 ครั้ง วัตถุประสงค์ในการจัดแสดงภาพเก่าก็เพื่อให้ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงและคนในท้องถิ่นรู้จักประวัติศาสตร์ความเป็นมาของกะเหรี่ยงส่วนพื้น และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในท้องถิ่น ภาพถ่ายและเนื้อหาที่นำมาแสดงยังเป็นที่สนใจของฝ่ายความมั่นคงคือทหารจากชุด ฉก.ร.29 ค่ายทับพะยะเสือ

ซึ่งอยู่ในพื้นที่ได้มำข้อใช้ข้อมูลจากงานวิจัยและจัดทำสำเนาภาพเก่าและภาพอื่นๆ เพื่อกิจการฝ่ายความมั่นคง

การเสนองานวิจัย ต่อองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ได้ร่วมประชุมกับสภากองค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนพื้นในการพิจารณาแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพิจารณาโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจที่รัฐบาลอุดหนุนงบประมาณแก่ท้องถิ่นเพื่อจัดทำโครงการในงบประมาณ 1,000,000 บาท ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจากการศึกษารถีการทำเหมืองแร่ดีบุกในตำบลส่วนพื้น ต่อที่ประชุมประชาชนตำบลส่วนพื้นเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2545 มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 28 คน ที่ประชุมได้จัดทำโครงการ “ท่องเที่ยวแบบครบวงจรอย่างยั่งยืน” โดยจัดทำโครงการ สร้างเหมืองแร่จำลอง และสร้างเจดีย์สามองค์ให้จำลองเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว และนำเสนอเนื้อหางานวิจัย ต่อองค์กรบริหารส่วนตำบล ส่วนพื้น เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2546 ในการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น ในปีงบประมาณ 2547 งบประมาณ 1,400,000 ซึ่ง ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างกระบวนการเรียนรู้ และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงในพื้นที่

การเดินทางลีนและบริการข้อมูลงานวิจัย

1. ทหารจากชุด ฉก.ร.29 ค่ายทับพะยะเสือ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ได้มำข้อใช้ข้อมูลจากงานวิจัย และถ่ายสำเนาภาพเก่าและภาพอื่นๆ เพื่อกิจการฝ่ายความมั่นคง

2. เจ้าหน้าที่ โครงการอุทายานธรรมชาติวิทยา อ.ส่วนพื้น ได้มำข้อใช้ข้อมูลจากงานวิจัยเพื่อเป็น

ฐานข้อมูลงานเพื่องานในโครงการ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการ

ครั้งที่ 1 ผู้ศึกษาวิจัยได้เข้าร่วมเวทีสัมมนาวิชาการ การวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่น กรณีศึกษาชุมชนกะเหรี่ยงส่วนผู้ดูแล โดยสมาคมประวัติศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมป์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสูค那人.ตึก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2545 เป็นการนำเสนอรูปแบบและวิธีศึกษาวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในปัจจุบันที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ที่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ให้การสนับสนุน

ครั้งที่ 2 เข้าร่วมเวทีสัมมนาวิชาการ ในการสัมมนาวิชาการเรื่อง “ ชายแดนศึกษาภาคตะวันตก ” วันที่ 14 สิงหาคม 2545 ณ. หอราชพฤกษ์ ประชุมสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี ได้นำเสนอต่อเวทีสัมมนาถึงงานการศึกษาวิจัยประวัติศาสตร์วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและข้อค้นพบเบื้องต้นในการศึกษาต่อเวทีสัมนา

ครั้งที่ 3 ผู้วิจัยได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรในโครงการการฝึกอบรม การจัดทำคู่มือ การพากย์ภาษาที่เริ่งสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ปฏิบัติงานในเขตชายแดนไทย-พม่า ซึ่งมีที่มาจากการที่มีคนร้ายซุ่มยิงรถนักเรียนโรงเรียนบ้านคำวิทยา กิ่ง อำเภอบ้านคำ จังหวัด ราชบุรี จมนักเรียนบาดเจ็บและเสียชีวิต เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชายแดนจังหวัดราชบุรี เจ้าหน้าที่จากหน่วยราชการต่างๆ ในพื้นที่ชายแดนไม่มีความรู้ด้านภาษาท้องถิ่นของชาวกะเหรี่ยง และไม่มีความเข้าใจในประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและวิถีสังคมของชาวกะเหรี่ยง นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยจึงได้เสนอให้มีการอบรมให้ความรู้ด้านภาษาแก่เจ้าหน้าที่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางจึงได้จัดการอบรมการให้ความรู้ด้านภาษา วิถีสังคม ของชาวกะเหรี่ยงแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดนด้านตะวันตก ในการอบรมครั้งนี้ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางได้จัด ระหว่างวันที่ 10 - 13 กันยายน 2545 ผู้วิจัย จึงได้นำองค์ความรู้จากการศึกษาข้อค้นพบมาเผยแพร่และนำเสนอต่อกลุ่มผู้เข้าอบรม ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติราชการตามแนวชายแดน เนื้อหาในที่ผู้วิจัยนำเสนอในการอบรมสัมมนา

ที่ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี กำเหรี่ยงในประวัติศาสตร์ กำเหรี่ยงในภาคตะวันตก ประเพณี ความเชื่อ ลักษณะอุปนิสัย ของกำเหรี่ยงภาษากำเหรี่ยง โพล่วง และกำเหรี่ยงจากวิถี การทำงานในพื้นที่กับกลุ่มชนชาวกำเหรี่ยง

จัดเวทีเสวนา ”คนกับป้าออยู่ย่องไร ให้ยังยืน” ในขณะที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาในพื้นที่ ได้พบปัญหาการซ่วงชิงทรัพยากรในท้องถิ่น โดยเฉพาะไม้รากที่ชาวบ้านกลุ่มจักسانเพ่ง และกลุ่มทำไร่พุตรา ใช้ ทรัพยากรร่วมกัน แต่ไม้รากอยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนและป่าอนุรักษ์ มีการนำไม้รากออกไปขายนอกพื้นที่ ปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่อชุมชน องค์กรปัก ครอบครัวส่วนท้องถิ่น ประสงม รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ของรัฐ คณวิจัยจึงได้จัดเวที ร่วมกับประชาคมหมู่บ้าน และเครือข่ายประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชาวบ้านรอบๆพื้นป่าฯ เข้าอกน้ำ และพื้นป่าใกล้เคียง เกิดจิตสำนึกในการ ดูแลรักษา และใช้ soy ทรัพยากรป่าไม้อย่างรู้คุณค่า เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยน องค์ความรู้ เป็นการสร้างจิตสำนึกสำนึกรักษาป่าและความเข้าใจระหว่าง ชาวบ้าน วัด และฝ่ายราชการในการ อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน เพื่อความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่ายชาวบ้านด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอําเภอส่วนพัง ลดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ จึงได้จัดเวทีเสวนา ”คนกับป้าออยู่ย่องไร ให้ยังยืน” ร่วมกับเครือข่ายประชาคมหมู่บ้าน 4 หมู่บ้านทุ่งแทก บ้านท่ามะขาม บ้าน หัวยแห้ง บ้านบ่อเก่า เครือข่ายกะหรี่ยงเพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เขตราชบูรี กลุ่มเยาวชนอนุรักษ์ป่า อําเภอ ส่วนพัง กลุ่มรายภูรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า อําเภอ ส่วนพัง ชุมชนเพื่อนรักเพื่อน วันที่ 23 มีนาคม 2546 ที่ สำนักส่งม ท่ามะขาม หมู่ 2 ตำบล ตะนาวศรีผู้เข้าร่วมเวทีเสวนา จำนวน 80 คน ประกอบด้วย ประสงม สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน กลุ่มอาชีพ จักسان ไร่พุตรา อันตา เครือข่ายประชาคมอนุรักษ์ จังหวัดราชบูรี มูลนิธิกระต่ายในดวงจันทร์ เยาวชนอนุรักษ์ป่า บ้านโนปิงกระทิง กิ่งอําเภอบ้านคา เยาวชนบ้าน ยางหักอําเภอปากท่อ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ทหารพวน ตำรวจภูธร เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ครู โดยนักวิจัยได้จัดทำเอกสารเรื่อง เรื่อง “ จาก อดีต สู่ ปัจจุบัน การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และป่าไม้ ในอําเภอ ส่วนพัง ” เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการศึกษาวิจัยต่อชุมชน ผลของการจัดเวที เกิดความเข้าใจกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ดูแลทรัพยากรป่าไม้กับชาวบ้าน ทั้งสองฝ่ายมีท่าทียอมรับบทบาทของกันและกัน ระหว่างนักในปัญหาที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังเป็นการส่งสัญญาณให้ผู้ลักลอบตัดไม้ส่งออกนอกพื้นที่ และเจ้าหน้าที่บังคับต้องหยุดการกระทำ และเปิดพื้นที่ให้ประสงมได้แสดงบทบาทในการมีส่วนร่วมในการดูแลทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่น

ภายหลังการจัดเวทีเสวนา “คนกับป้าอยู่อย่างไรให้ยั่งยืน” กลุ่มผู้เข้าร่วมเวทีเสวนา ได้จัดตั้งกลุ่ม “คนรักษ์ป้าสวนผึ้ง” เพื่อการจัดการป้องรักษาป่าโดยมี กำนัน จัน จะนุ เป็นประธานกลุ่ม

จัดเวที “คนอยู่รอด ป้าอยู่ได้ อย่างยั่งยืน” จากปัญหาพื้นที่ป่าไม้ในประเทศไทยมีจำนวนลดลง ทำให้รัฐบาลต้องการเพิ่มพื้นที่ป่า โดยการประกาศเขตอุทยานไทยประจำฯ ในพื้นที่รอยต่ออำเภอปักท่อ และกิ่งอำเภอบ้านค่า จังหวัดราชบุรี ในระหว่างการกำหนดแนวเขตเพื่อจะประกาศเป็นเขตอุทยานได้เกิดปัญหารื่องความไม่ชัดเจนของแนวเขต ที่มีผลกระทบกับพื้นที่ทำกินของชาวบ้านรอบๆเขตอุทยาน กลุ่มเครือข่ายชาวบ้านประกอบด้วย ประชาคมราชบุรี เครือข่ายกะหรี่ยง เพื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม กลุ่มเยาวชนต้นกล้า ตะนาวศรี ประชาคมหมู่บ้านตากแคน อ.ปักท่อ องค์การบริหารส่วนตำบลยางหัก จึงได้ร่วมกันจัดเวทีชาวบ้านโดยมี ผู้นำชาวบ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่ป่าไม้ เจ้าหน้าที่เขตอุทยานไทยประจำฯ ทหารในพื้นที่ เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อนำผลสรุปในเวทีพูดคุยเสนอต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้จัดเวทีพูดคุยเมื่อวันที่ 28-28 ตุลาคม 2546 ที่หมู่บ้าน ตากแคน ต.ยางหัก อ.ปักท่อ จ.ราชบุรี บทสรุปและข้อเสนอจากชาวบ้านคือ การเรียกร้องสิทธิของชุมชนในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกำหนดแนวเขตอุทยานร่วมกับฝ่ายอุทยานไทยประจำฯ

การสืบสานกิจกรรมด้านประเพณีท้องถิ่น

การสืบสานกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่นในชุมชนกะหรี่ยงสวนผึ้ง เริ่มเกิดขึ้นภายในปี 2543 – 2545 ในช่วงเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย ที่คนกะหรี่ยงได้มีการพูดคุยกันในเวทีพูดคุย ระหว่างผู้เฒ่าและผู้นำรุ่นใหม่ ชาวกะหรี่ยงในชุมชน เริ่มเข้าใจ ภาคภูมิใจ มีสำนึกรักและเห็นคุณค่าของประเพณีท้องถิ่น จึงเสนอให้มีการรื้อฟื้นประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมดังกล่าวได้สร้างความสัมพันธ์ สามัคคีระหว่างชาวกะหรี่ยง และกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆในชุมชน โดยมีความเชื่อศรัทธาในพุทธศาสนาเป็นศูนย์กลางที่นำคนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม

การเริ่มต้นสืบสาน กิจกรรมด้านประเพณีท้องถิ่นในชุมชนกะหรี่ยงสวนผึ้งนั้น

การละเล่น กะบ้า หรือ ทอยสะบ้า

เกิดขึ้นในหมู่บ้านบ่อหมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลสวนผึ้ง เป็น

หมู่บ้านนำร่อง อยู่ในพื้นที่ศึกษางานวิจัย บ้านบ่อเป็นหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงที่ผ่านมามากที่สุด กำลังเริ่มต้นรื้อฟื้นประเพณีท้องถิ่นของชุมชนตนเอง ประเพณีที่มีการรื้อฟื้นของท้องถิ่นนี้ คือ การเล่น กะบ้า หรือ ทอยสะบ้า เป็นการละเล่นท้องถิ่นของชาวกะเหรี่ยงที่เล่นในงานประเพณีของสงกรานต์ เริ่มมีการรื้อฟื้น ในปี 2544-2545 โดยเริ่มต้นจาก ชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้าน บ้านบ่อ หมู่ที่ 1 ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลสวนผึ้ง

การสร้างเจดีย์ทราย

การสร้างเจดีย์ทราย มาจากความเชื่อของชาวกะเหรี่ยงที่ครัวทนาในพระพุทธศาสนา ในอดีตชาวกะเหรี่ยงจะมีประเพณีลักษณะบูชาเจดีย์ ในวันสำคัญทางศาสนาในวันที่พุคุญได้นำเสนอให้มีการรื้อฟื้นการอพระเจดีย์ทรายในหมู่บ้านขึ้นมาอีกครั้ง กิจกรรมต่อเนื่องจากการก่อพระเจดีย์ทรายคือการแห่นัตตระในเทศบาลออกพรรษา ซึ่งได้เริ่มต้นอีกครั้งหนึ่ง ในวันออกพรรษาปี 2545 และ 2546 ที่ผ่านมา

การถวายฉัตร ในเทศบาลออกพรรษา เป็นประเพณี ดั้งเดิมในชุมชนกะเหรี่ยงสวนผึ้งที่เคยปฏิบัติกันมาในอดีตแต่ได้ถูกละทิ้งมากว่า 50 ปี เป็นพิธีที่จัดขึ้นมาเพื่อต้อนรับการเสด็จลงมาจากสวรรค์ของพระพุทธเจ้า ในวัน “ เปิดโลกไตรภูมิ ” คนกะเหรี่ยงเชื่อว่า วันออกพรรษาพระพุทธเจ้าและบรรดาเทวตาพระอินทร์ เสด็จลงมาบนโลกมนุษย์ จึงสร้างฉัตร ขึ้นมาแห่นำไปปักไว้ที่เจดีย์ทราย ซึ่งพระเจดีย์คือสัญลักษณ์และตัวแทนของพระพุทธเจ้า ฉัตร (ทะเดิง) ทำด้วยไม้ไผ่สานเป็นฉัตร ช้อนกัน 7 ชั้น พิธีดังกล่าวยัง เป็นโอกาสที่จะได้ขอมาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ที่ตนเองได้ลักษณะและขอห้ามต่างๆ ในช่วงเทศบาลเข้าพรรษา เป็นการชำระจิตใจให้ผ่องใส่เพื่อจะมีความบริสุทธิ์สมควรแก่การที่จะได้รับเสด็จพระพุทธเจ้า

กิจกรรมดังกล่าวได้จัดขึ้น 2 ครั้ง ในวันออกพรรษาปี 2545 และ 2546 ที่ วัดบ้านบ่อ หมู่ที่ 1 ตำบลสวนผึ้ง โดยมีชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จาก 7 หมู่บ้าน อ.สวนผึ้ง และ กิ่งอำเภอ บ้านค้า จังหวัดราชบุรี มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน ประมาณ 900 คน วัดถูประดังค์ของการสืบสานงานประเพณีส่งทะเดิง

- เพื่อพัฒนาจิตใจของพุทธศาสนิกชนในท้องถิ่น ให้ปฏิบัติธรรมในเทศบาลออกพรรษา

2. เพื่อสร้างพื้นที่ทางสังคม ให้คนหลากหลายชาติพันธุ์ในท้องถิ่นได้เข้าร่วมกิจกรรมและมีความสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์
3. เพื่อเป็นการรื้อฟื้น สืบสาน ประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่นให้ดำรงอยู่สืบไป
4. เพื่อให้ชาวไทยเชื่อจะเห็นมีสำนึกรักในและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ได้แสดงออกถึงจิตถักรักษาทางวัฒนธรรมของตนเอง

การใช้ชุมทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมท้องถิ่นในการคลี่คลายความขัดแย้งในชุมชน

ในเทศบาลประเพณีเรียกขวัญเดือน 9 ตรงกับเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2544 ของชาวกะเหรี้ยงส่วนผู้ดูแลชุมชนที่ผู้คนต่างกันจะเรียกกำลังประกอบพิธีเรียกขวัญของหมู่บ้านกะเหรี้ยงบ้านทุ่ง

แฟก ภัยในงานมีแขกรับเชิญ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายอำเภอส่วนผู้ดูแลชุมชน และข้าราชการจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาล อำเภอส่วนผู้ดูแลชุมชน ได้เข้ามาในงาน ได้เกิดการทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกายชาวบ้านกะเหรี้ยงทุ่ง แฟก ชาวบ้านไม่พอใจ

จึงพากันประท้วง จนเป็นเหตุให้เกิดข้อขัดแย้งกันระหว่างชาวบ้านกับตำรวจ ผู้นำชาวบ้านและผู้อพยพในหมู่บ้าน ได้ประเมินสถานการณ์และสรุปว่า ถ้ามีการฟ้องร้องต่อสู้เป็นคดีความกัน จนต้องขึ้นโรงขึ้นศาล ชาวบ้านอาจจะเสียเปรียบ เพราะไม่มีความรู้ด้านกฎหมาย ชาวบ้านไม่มีเงินพอที่จะเป็นค่าใช้จ่าย การต่อสู้จะยืดเยื้อ ชาวบ้านจะอ่อนล้า เป็นการต่อสู้นองพื้นที่ ชาวบ้านจะขาดความมั่นใจ และชาวบ้านไม่ต้องการให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับชาวบ้าน จึงได้ปรึกษากัน และตกลงกันว่า ต้องใช้มิติทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรม โดยใช้กฎหมายจารีต

เจ้าหน้าที่ตำรวจขอมาพูดคุยกับเจ้าหน้าที่บ้านกะเหรี้ยง ทุ่งแฟก

ประเพณีซึ่งเป็นกฎหมายท้องถิ่น ต้องต่อสู้ในฐานที่ตั้งภายในหมู่บ้าน โดยนำคู่กรณีคือเจ้าหน้าที่ตำรวจมาขอมาพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ในหมู่บ้าน ชาวบ้านได้เชิญสื่อมวลชนมาทำข่าว มีการนิมนต์พระมาเทศนาและประกอบพิธี ในการขอมาศาลเจ้าที่ ชาวบ้านจัดพิธีดื่มน้ำมิตรระหว่างชาวบ้านกับ

เจ้าหน้าที่สำรวจพร้อมทั้งหัวหน้าส่วนราชการที่ถูกเชิญมาร่วมพิธีเพื่อเป็นสักขีพยาน ในพิธีดังกล่าวชาวบ้านได้เปิดประดีนและนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นนำเสนอ โดยอ่านประวัติหมู่บ้าน ความหมายของพิธีเรียกขวัญ ความสำคัญของพื้นที่ที่ชาวบ้านเชื่อว่าศักดิ์สิทธิ์ให้ผู้มาร่วมงานพิธีได้เข้าใจประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นของคนในชุมชนจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อถึงวันนี้ปัญหาต่างๆ ได้คลี่คลาย วันนี้กะเหรี้ยงส่วนผู้หลักขึ้นปุดได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่สำรวจดีขึ้นกว่าในอดีต

บรรณานุกรม

1. กฤตยา อชวินกุล ปัญหาการจัดการผู้อพยพจากพม่า ไทยกับพม่า-ข้อควรทำและไม่ควรทำ , น.136 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ค. 2544
2. ครอบแผนงาน โครงการ ADP ต้นนาครี หมายเลขอ 11-168031 File:SP1.DOC ADP ต้นนาครี บุณนิธิศุภานิมิตแห่งประเทศไทย
3. การบินไทยเดิมแห่งประเทศไทย แผนปฏิบัติการป้องกัน แก้ไข และพัฒนาสิ่งแวดล้อม โครงการท่อ ก๊าซธรรมชาติจากแหล่ง ยานนา หนองพม่า น. 50 วันที่ 5 มีนาคม 2540
3. กัญญา ลีลาลัย ประวัติศาสตร์ชนชาติไทย น.150 2544
5. กินพอื่น นุ่งพอื่น ชีวิตบนเส้นด้ายของ 13 เมืองไทย" น.51 มี.ค 2537
6. กรุงเทพธุรกิจ 25 ตุลาคม, 2535 หน้า 13
7. ขัดกัย บุรุษพัฒนา ชาวเขา น. 69 แพร์พิทยา 2538
8. ข้อมูล ที่ทำการปักครอง อำเภอสวนผึ้ง การดำเนินการพิจารณาให้สถานะบุคคลนพีนที่สูง อ. สวนผึ้ง จ.ราชบุรี
9. คณึงนิตย์ จันทรบุตร ชนกุล วัฒนธรรมกับการพัฒนา ทางเลือกของสังคมไทย น.28-31 สำนัก งานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มิ.ย.2541
10. โครงการหมู่บ้านตัวอย่างไปรษณีย์ หนังสือ ที่ระลึก เปิดป้ายที่ว่าการอำเภอ กิ่งอำเภอ สวนผึ้ง จังหวัด ราชบุรี 9 สิงหาคม 2523
11. จดหมายเหตุ(BANGKOK RECORDER) กรกฏาคม ปี ค.ศ.1844
12. จิตรา ภูมิศักดิ์ ความเป็นมาของ คำ สยาม ไทย ลาว และขอม น.318 ส.น.พ.สยาม 2535
13. เอิมศักดิ์ ปั่นทอง วิวัฒนาการของการบุกเบิกที่ทำกินในเขตป่า น.58 สถาบันชุมชนท้องถิ่น พัฒนา 2535 ส.น.พ.บริษัท พิมพ์ตุลฯ จำกัด กรุงเทพฯ
14. ลวีวรรณ ประจวนเหมาะ ว่าด้วยการศึกษาภูมิชาติพันธุ์ น.7 ศูนย์มานุษยวิทยา 2547 ,
15. ฉลอง สุนทราราษฎร์ พม่า กับการต่อต้านจักรวรรดินิยมอังกฤษ น.258 2546 แปล
16. เคลิมศักดิ์ แห่งงาม แผ่นดินสังคม น.42 พ.ศ.2537
17. ชีวิตและงานของสุนทรภู่ น. 220 กรมศิลปากร 2538 โรงพิมพ์ครุสภาก ลาดพร้าว กรุงเทพฯ
18. ชัยน์ ขอiso สภาพเศรษฐกิจภูมิทรายราชบุรี พ.ศ.2437-2453 น.107 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร 2526
19. ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์ เมื่อพระพุทธเจ้าหลวอนิยมไพร น.162 –163 ส.น.พ.ต้นไม้ ช.ค.2538
20. ชาญวิทย์ เกษตรศิริ บันทึกการเดินทางสำรวจพืชพรรณเด่น ไทย-พม่า-ลาว กัมพูชา ส.น.พ.ม.ธรรม ศาสตร์ 2540 น.37n.38 , ผ่าแก่งต้นนำแม่กลองที่ ตาก ศิลปวัฒนธรรม น.125 ตุลาคม 2546
21. เชย เทพยสุวรรณ หนังสือในงานพระราชทานเพลิงศพ น.2430 มิถุนายน 2533

22. ซอว์อ่องละ SAW AUNG HLA The Karen History ฉบับภาษากระเพรียง พฤหัสกานต์ 1939 (2482) ย่างกุ้ง
23. ชาบทีโพ พม่าและกะเหรี่ยง ตีพิมพ์ในปี 2471
24. ตฤตลัย นพคุณ ป้าไม่ไทย บทสรุปของอำนาจและผลประโยชน์ 2544 น. 111 รากรแห่งแห่งปัญหาป้าไม้ชายแดน บท สัมภาษณ์ ปลดปล่อยสัมภาระ สร้างสรรค์ อบรมป้าไม้
25. ตะนานาศรีรำลึก น10 อนุสาวรีย์วีรชน ภาคกลางด้านตะวันตก
26. ทุ่งใหญ่ บันเส็นทางมรกตโลก น. 3 หนังสือประกอบงาน ทุ่งใหญ่ บันเส็นทางมรกตโลก 27-28 มีนาคม 2535,
27. ทวีศักดิ์ เพือกสม คนแปลกหน้านานาชาติของกรุงสยาม น.32 ศิลปวัฒนธรรม ฉบับพิเศษ 2546
28. เที่ยวทั่วไทยไปกับนายนารอบรู้ ศาลเจ้าพ่อพะວອ น. 82 นิตยสารในเครือ สารคดี 2542
29. ทะเบียนประวัตินักเรียนโรงเรียนประชานาลวัดบ้านบ่อ23กันยายน2499บันทึกครูระเอน บุญเลิศ,
30. ทำเนียบรายชื่อผู้ประกอบการทำเหมืองแร่2525กรมทรัพยากรธรรมีสมาคมเหมืองแร่ไทยจัดพิมพ์
31. ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัด ราชบุรี ปี 2535 ส.น.ง.อุตสาหกรรมจังหวัด ราชบุรี
32. ทำเนียบหมู่บ้านชุมชนบันพื้นที่สูง ปี 2536
33. ทำเนียบชุมชนบันพื้นที่สูง ปี 2540 กองสังเคราะห์ ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์
34. ธรรมชาติ ประภาศิริส. ครูนาครีวิชัย จอมทัพธรรมแห่งล้านนาไทย" น.18 – 45 ศ.น.พ.สารบัญ แก้ว มิถุนายน 2543 ,
35. นaben งานสม คู่มือ ท่องเที่ยว อุทยานนี น.4 อนุสาร อ.ส.อ. 2545
36. นันทนา ตันติเวสสแปลเมืองประเทศาชของสยามในสมัยรัตนโกสินทร์.66กรมศิลปากร 2542
37. นิตยสารสารคดี นกรบกงกระเพรียง เดือน มีนาคม 2543
38. นคร พันธุ์ณรงค์ ปัญหาชายแดนไทย-พม่า น. 23 โครงการหนังสือชุด “ประเทศไทยเพื่อนบ้าน ของไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย 2540
39. นิชิ เอียวศรีวงศ์ ปากໄก่และใบเรือ น.174 2527
40. นิชิ เอียวศรีวงศ์ นิพพานวังหน้า ศิลปวัฒนธรรม มีนาคม 2545
41. เนชั่นสุดสัปดาห์ ไกรเป็นผู้ชุดชั่ววน น. 15 ฉบับที่ 8 วันที่ 31 มกราคม – 6 กุมภาพันธ์ 2543
42. บุญเทอด อรุณุต เพลงกระเพรียง คำกล่าวพูด คำสอนผึ้ง คำสอนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 2540 น.49
43. บุญช่วย ศรีสวัสดิ์ ชาวเขา ในไทย
44. บุญช่วย ศรีสวัสดิ์ 30 ชาติในเชียงราย น.190 ส.น.พ. ศ.ป. 2547
45. ประวัติศาสตร์ชนเผ่าชูน น. 71
46. ประวัติวัดแจ้งเจริญ หนังสือ งานปิดทองฝังลูกนิมิต วัดแจ้งเจริญ ต.จอม ประทัด อ.วัดเพลิง จ.

ราชบุรี มกราคม 2538

47. ปราณี ศิริชร ณ.พักถุง เพชรล้านนา 2538 หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ภาคเหนือ
48. ปราณี ศิริชร เหนือแคว้นแคนสยาม น.450-454 พ.ศ.2528
49. ประวิตร โพธิอาศน์ กะหรี่งสะกอว์ชาวเขา ความเข้าใจกับชนเผ่าต่างวัฒนธรรม น.32 สถาบันวิจัยชาวเขา เชียงใหม่ 2541
50. ปรีชา เรืองจันทร์ รองผู้ว่าราชการจังหวัด ราชบุรี “ก้าวต่อไป มนต์เสน่ห์ ปลูกราชบุรี เที่ยวโลก” น. 50 พ.ศ.2543
51. พรพิมล ตรีโชติ ชนกลุ่มน้อยกับรัฐบาลพม่า น.97 2542
52. พรพิมล ตรีโชติ มิติชาติพันธุ์ในความสัมพันธ์ไทย-พม่า เอกสารประกอบการสัมมนา โอกาสวัดน้ำกับปัญหาสังคม
53. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493 แพร่พิทยา กรุงเทพ 2522
54. พิมณุ อรรอมกิญญู เริ่มที่ “เพชรบุรี” น.24-25 พิมพ์ที่ เบลล์สซิงค์การพิมพ์ กรุงเทพ 2001,.
55. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนาเวศรี อ.ส่วนพัง จ.ราชบุรี น.6 พ.ศ.2545-2549
56. แผนปฏิบัติงานประจำปี 2544 โรงเรียนชุมชนบ้านบ่อ อำเภอ ส่วนพัง จังหวัด ราชบุรี
57. เพื่อนไร้พรมแดน เพลงในถ้ำ “ภarenนี เพื่อนบ้านฝั่งตะวันตก” บทความ น. 1-12 อัมรินทร์บุค เชีญเตอร์ จำกัด กรุงเทพฯ 2545
58. เพื่อนไร้พรมแดน ข้อมูลจาก Burmese Border Consortium ธันวาคม 2546 ระหว่าง ระหว่าง ยี่สิบ ปีค่าผู้ลี้ภัยชนเผ่าจากพม่าในประเทศไทย
59. พยองค์ ศรีทอง คน鄱ล่ กะหรี่งเมืองสุพรรณ น.107 ศิลปวัฒนธรรม กุมภาพันธ์ 2537
60. พระบรมราชจักรริวงศ์กับเมืองราชบุรี กล่อง 200 ปี น.82 กรุงเทพฯ
61. พระคริสตธรรมคัมภีร์ พระธรรมมาลาคี บทที่ 3 ข้อ 10
62. พระครุวิโรจน์ธรรมมาราย จดหมาย ถึงผู้นำกะหรี่งส่วนพังกรกุมภาพันธ์ 2517 วัดป่าพระธาตุเขาน้อย บ้านค่า.
63. พระยาวรเดชศักดาธุช บันทึกการตรวจราชการ มนตรล ราชบุรี พ.ศ.2443 น.10 ห้องคหมายเหตุฯ
64. พงคาวด้ารกรุงศรีอยุธยาฉบับวันวศิต พ.ศ.2182 น.91 ศิลปวัฒนธรรมฉบับพิเศษ พ.ศ.2546
65. พระราชนพคาวด้ารฉบับพระราหทตถเลขา น. 310 เล่มที่ 2 กรมศิลปากร พ.ศ.2542
66. พระราชนพคาวด้าร กรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 3 เจ้าพระยาทิพารวงศ์ โภคยาธิบดี น.128 กรมศิลปากร 2538
67. พระราชนพคาวด้าร ฉบับ เจ้าพระยาทิพารวงศ์ ประชุมพงคาวด้ารฉบับรายภูร์ น.63 ศาสตราจารย์ นิธิอิยากริวงศ์ บรรณาธิการ 2539

- 68.พระราชพงศาวดารพม่า พระเจ้าบรมวงศ์เชօกรนพระนราธิปประพันธ์พงศ์ น.137
- 69.หนังสือจดหมายเหตุ THE BANGKOK RECORDER Nov.3 1865 No.17
- 70.Sir John Bowring เมืองประเทศไทยของสยามในรัชสมัยต้นโกสินทร์ น.70
- 71.Trips MAGAZINE น. 8-9 ฉบับพิเศษ อุ่มพา
- 72.พระราชวังย์ พงศาวดารพม่า น. 280 ศิลปวัฒนธรรม พิมพ์ที่ บริษัทพิมเสนศ พรินท์ติ้ง เช่น เตอร์ กรุงเทพ 2545
- 73.ราชบุรี น.130 กรมศิลปากร 2543
- 74.รายงานผลดำเนินงานปี(พ.ศ.2543-2544) โครงการอุทายานธรรมชาติวิทยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 75.รายงานการประชุมธรรมกิจคริสตจักรภาคที่ 16 ครั้งที่ 25/02 คริสตจักร หัวยน้ำหนัก วันที่ 15-17 เมษายน 2002
- 76.รายงานการประชุมครั้งที่ 1/2545 เรื่องกรณีปัญหาที่ดินเขตห่วงห้ามตามพระราชบัญญัติ 2481 เกี่ยวข้องกับอำเภอสวนผึ้งและอำเภอโฉนบึง
- 77.รายงานการประชุมครั้งที่ 1/2545 เรื่องกรณีปัญหาที่ดินเขตห่วงห้ามตามพระราชบัญญัติ 2481 เกี่ยวข้องกับอำเภอสวนผึ้งและอำเภอโฉนบึง
- 78.รายงานเบื้องต้น ตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 2525 หอดหมายเหตุแห่งชาติ
- 79.โอนลัตต์ ดี.รีนาร์ด สถานภาพองค์กรเริ่มในชุมชนไทยระหว่างต้นรัตนโกสินทร์ สมัย ร.1-ร.5 (พ.ศ.2325-2411 1782-1873
- 80.โอนัน ดี.รีนาร์ด ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับชนชาติเริ่มและคนตระ น.26 มกราคม 1991
- 81.รวมศักดิ์ ไชยโกมินทร์ พลโท อดีตแม่ทัพกองทัพภาคที่ 3 ประธานชุมชนประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี 9 ช.ค.45 ชุมชนกงเกรียงบ้านบ่อองค์ เอกสาร โรเนียว
- 82.รวมศักดิ์ ไชยโกมินทร์ พลโท 9 ช.ค.49 พระบาทสมเด็จพระปุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไทรโยค มกราคม พ.ศ.2420 เอกสาร โรเนียว
- 83.“รุ่งฟ้า” สมครามสร้างชาติชนกงเริ่ง น.92 “รุ่งฟ้า” 2530
- 84.ร่าง โครงการพัฒนาหลักสูตรห้องอิน ในระดับประถมศึกษา ขนาด ป.4 เกาะ ณ น.3
- 85.มล.พันธุ์สุรย์ ลดาวลดย์ “การพัฒนาเศรษฐกิจและการเมืองในพม่า” น.101 2545 สถาบันเอเชีย
- 86.มนัส จารยงค์ ผู้ร้ายในชีวิตจริงของข้าพเจ้า บันทึกความทรงจำของพระยาสุรพันธ์เสนา น. 24 น. 29,31 2521
- 87.ลิขิต ชีรเวศิน ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย น.68 พ.ศ.2521
- 88.โกลลีเจียว จับตาห่อ ก้าวไทย – พม่า กองบรรณาธิการ ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มีนาคม – เมษายน 2541

- 89.วุฒิ นุญเลิศ ประวัติการก่อตั้งคริสตจักรภาคที่ 16 เอกสารนำเสนอ ต่อสถาบันคริสตจักร เพื่อการตั้งภาคที่ 16
- 90.วรวิจิท (ชุน) นิรากเมืองกาญจนบุรี ...น. 61 – 62 กาญจนบุรีศึกษา 2542 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม กาญจนบุรี
- 91.วรวุฒิ สุวรรณฤทธิ์ ประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี น.96 2543
- 92.วัดบางแคนใหญ่ น.18 ต.นพ.เมืองโภราณ, ราชบุรี น.130 กรมศิลปากร 2543
- 93.วินัย ศิริเสรีวรรณ กะเหรี่ยง กะหรั่งในจักรกรรมไทย วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร 2527
- 94.วิจัยลักษณ์ ศรีป่าชา ตนบุญล้านนา ประวัติครุนา ฉบับอ่านม้วน พ.ศ.2545 น.9
- 95.วสิษฐ์ เดชกุญชร พล.ต.อ. พล.ต.อ. บันทึกความทรงจำ รอยพระยุคลบาท น.35 นิติชนสุคสัปดาห์ ก.พ.2543
- 96.สารสนเทศ โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี ปีการศึกษา 2544
- 97.สุรพงษ์ กองจันทึก เอกสาร โภเนียฯ ที่มีการเกิดประเพณีการผูกข้อมือด้วยต่างๆและการกินน้ำสุกและพระพุทธศาสนา ศึกษารณีกะเหรี่ยง โภภาคกลาง 2530
- 98.สุริยา รัตนกุล พจนานุกรม ภาษาไทย-กะเหรี่ยงสะกอ บัณฑิตวิทยาลัย และสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล
- 99.สมทรง บุรุษพัฒน์, ศรินยา คำเมือง สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยงกะยัน
- 100.สวรรย์ พิกุณណานท์ ปนุต นธรพจน์ น.ส.พ.สยามโพสต์ อาทิตย์ 10 เมษายน 2537
- 101.สุจิติศุนย์พัฒนาสังเคราะห์ชาวเขา ปี 2521
- 102.แสงชัย ประภาสันต์ ผู้แปล เรื่องราวเกี่ยวกับภูเขาใหญ่และทหารพระเจ้า (2542) วันที่ 1 กรกฎาคม 1999
- 103.สำนักงานสารนิเทศ กองบัญชาการทหารสูงสุด 2518 น.86ชาวเขาผู้กะเหรี่ยง บทสรุป
- 104.สภาพร่องบุนช้างบุนแพน น.427 กรมศิลปากร 2513 โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา กรุงเทพ
- 105.สมชาย ศรีสุข 2544บทบทหน้าที่ผู้บริหารกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมและวรรณกรรมท้องถิ่น อำเภอสังขละบุรี น.214ประวัติพระศรีสุวรรณศรี
- 106.สุกีร พันธรังษี และหลังเมืองพม่า น. 142 ส.นพ.สุขภาพใจ
- 107.สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เที่ยวเมืองพม่า น.198 –100 ศิลปวัฒนธรรม ฉบับ พิเศษ 2545
- 108.สมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ไทรบพม่า น.317-318 ,น. 362-323
- 109.สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์ ตำนานพระชาตุอินทเวนของพม่า ศิลปวัฒนธรรม ตุลาคม 2534
- 110.สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์ ประวัติศาสตร์ไทยใหญ่ น.121
- 111.สุกีร โภเศส สารานุกรม น.90

- 112.สรัสวดีอ่องสกุลวัดพระสิงห์รวมทาวีหารจังหวัดเชียงใหม่(เมืองโนราณ กค-กย.36)2539 น.126
- 113.สมภพ ลักษ์โรจช์ แปลความเป็นมาของกระเรียง พ.ศ.2393-2475 เอกสาร โรเนีย
- 114.สมุดราชบุรี น. 23 พ.ศ.2468 โรงพิมพ์ หนังสือพิมพ์ไทย กรุงเทพ,
- 115.สมุด กาญจนบุรี 2492 น.228
- 116.ส่วนการทะเบียนรายภูมิ กรมการปกครอง 2544คู่มือการกำหนดสถานะของบุคคลบนพื้นที่สูง
- 117.เสียงนกกระจิบ จุลสาร คณะกรรมการเพื่อการศึกษาและวัฒนธรรมของชุมชนกระเรียงทุ่งใหญ่บุญเรศวร ค้นหาที่มาของผ่าพันธ์ น.29
- 118.ศรีศักร วัลลิโภดม ลุ่มน้ำแม่กลอง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม น.32,50 มหาวิทยาลัยศิลปากร 2536
- 119.ศุภรัตน์ เลิศพานิชย์กุล 2544 หาอยู่หากินเพื่อค้าเพื่อขาย เศรษฐกิจไทย รัตนโกสินทร์ตอนต้น น.145-146
- 120.หนังสือที่ระลึกเปิดป้ายที่ว่าการกิจจ铵ากสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี 9 สิงหาคม 2523
- 121.หอดหมายเหตุ สำเนา หนังสือทูลเกล้า จาก เสนนาบดีกระทรวงเกษตรทรัพยากร ผู้ลงพระนามรพีพัฒนาศักดิ์ กรมราชโโลหกิจ กรุงเทพฯ ที่ 25/211 วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ.2456
หอดหมายเหตุ ที่ 5/210, พระที่นั่ง อัมพรสถาน วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2456 หนังสือถึง กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ลายพระหัตถ์ สายมินทร์
หอดหมายเหตุ หมายเลขเอกสาร กส.16/371 เลขทะเบียน 2272 หนังสือ ที่ 3/376 ลง วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ.2457
หอดหมายเหตุ หมายเลขเอกสาร กส.16/739 เลขทะเบียน 2275 สำเนา ที่ 144/3552
กระทรวงเกษตรทรัพยากร แผนกราชโโลหะกิจ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2462 พระยามโนปกรณ์นิติ ชาดา ลงนามแทน เสนนาบดีกระทรวงเกษตรทรัพยากร
หอดหมายเหตุ หมายเลข กส .16/740 เลขทะเบียน 2273 กรมราชเลขที่ 163/2087 วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2462
หอดหมายเหตุ หอดหมายเหตุ เอกสารหมายเลข ก.ส. 16/305 ,
- 122.เอกสารสำเนาพระราชกฤษฎีกา พ.ศ.2481 เอกสารคัดสำเนาถูกต้อง วันที่ 2 เม.ย.39 พ.ท.วิศวกรกุศลภูษṇก
- 123.เอกสารประชาสัมพันธ์ของมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย ข้อมูล ณ.วันที่ 28 มกราคม 2545
- 124.เอกสารประกอบการสัมมนาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือทางการค้าไทย – เมียนมาร์ “เปิดประตูสู่เมียนมาร์ เส้นทางประวัติศาสตร์ ค่านิยมสานติ์ เมะละແມ່ງ ລ່າງກຸ່ງ” น.15 – 16 ธันวาคม 2537 โรงแรมริเวอร์แคว กาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี หอการค้ากาญจนบุรี สภา

125.เอกสารประกอบการประชุมสัมนาโครงการส่งเสริมและพัฒนาการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน
เรื่อง ศักยภาพของจังหวัดราชบุรีในการเปิดเส้นทางขนส่งสินค้าผ่านแดน และการค้าชายแดนกับ
พม่า 5 ก.พ.2545 หน้า 13 โรงแรม โกลเด้นซิตี้ อำเภอเมือง ราชบุรี จัดโดย สำนักงานพานิชย์
จังหวัดราชบุรี

126.ออร์เบิร์ก วาริงตัน สมิธ ห้าปีในสยาม เล่ม 1 (ค.ศ.1891-1896) น.320 กรมศิลปากร 2544

127. เอช วาริงตันสมิธ บันทึกการเดินทางไปยังบางจังหวัดทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ของสยาม
นางสาวชนัญญา ทองช้อนกลีบ แปล รวมเรื่องแปล หนังสือและเอกสารทางประวัติศาสตร์ชุดที่ 1
กรมศิลปากร พ.ศ.253

รายชื่อ วิทยากรชาวบ้าน ในการจัดเวทีพูดคุย

นาย วุฒิ บุญเดช เกิดและอยู่ในพื้นที่ 48 ปี

นาย เสรี คลังนาค รับราชการครู อยู่ในพื้นที่ วิจัย 41 ปี

นาย สุรศรี บุญเกตุ รับราชการอยู่ในพื้นที่ วิจัย 20 ปี

การเก็บข้อมูล ใช้วิธีจัดกลุ่มย่อย ในการพูดคุย สัมภาษณ์ และนำข้อค้นพบ มาวิเคราะห์ สรุป

กลุ่มผู้ถูกสัมภาษณ์

คือกลุ่มที่เป็นคนกะเหรี่ยงที่เกิดและอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีอายุระหว่าง 34 ปี – 86 ปี

1.นาย บุญธรรม คงถึง อายุ 75 ปี ผู้เข้าร่วม เวทีพูดคุย เป็นวิทยากร

เป็นคนกะเหรี่ยง โผล่ ฯ เคยเป็นสารวัตรกำนัน 5 สมัย เป็นนักเรียนประชาชาลาธรุนที่ 4 หมายเลขที่ 77 เข้าเรียน พ.ศ.2477 – 2481 จบชั้น ป.2 เป็นหมอยาสมุนไพร ห่างตีเหล็ก นักคนตระพื้นบ้าน เป้าแคน ผู้นำทางด้านพิธีกรรมท้องถิ่น อยู่บ้านบ่อ หมู่ที่ 1 ต.สวนผึ้ง

2.นาย สงค์ บุญเลิศ อายุ 75 ปี

เป็นคนเชื่อสัยกะหรี่ยง โผล่ウォดีตผู้ใหญ่บ้านบ้านบ่อ และกำนันตำบลสวนผึ้ง ลำดับที่ 6 อาชีพทำไร่ ออยบ้านหัวยแห้ง ต.ตะนานาศรี อ.สวนผึ้ง

3 นาย ประกิต ใจบ้าเพลี้ย อายุ 67 ปี

อดีตกำนันตำบลสวนผึ้ง ลำดับที่ 7 เป็นคนเชื้อสายจีน เกิดในหมู่บ้านบ่อ บิดาเป็นคนจีนโพ้นทะเล มีภรรยาเป็นคนเชื้อสายกะเหรี่ยง อยู่ที่บ้านบ่อ ต.สวนผึ้ง

4.นาย ปู บุญกร อายุ 65 ปี เที่ยวร่วมเวทีพุคคุย เป็นวิทยากร

เป็นคนเชื้อสายกะเหรี่ยง โอล่วเกยเป็นผู้นำในการตั้งวงศุกุลทุ่งกะเหรี่ยง ปี 2513-2514
และฝึกเด็กกระกะกะเหรี่ยง เกย บวชเป็นพระสงฆ์ และมีบทบาทเป็นกรรมวัตบ้านบ่อ อดีตกรรมการ
สุขาภิบาล อยู่ที่บ้านบ่อ ต.สวนผึ้ง ผู้นำวงศุกุลทุ่งกะเหรี่ยง ปี 2513-2514

5.นาย นิกร มนีโชติ อายุ 63 ปี

อดีตอาจารย์ใหญ่ ข้าราชการครู เกษียณอายุ เป็นคน อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี เข้ามาเป็นครูในชุมชนกระหรี่ยงในปี พ.ศ.2502 ได้บรรยายเป็นคนกระหรี่ยง อายุในพื้นที่กว่า 40 ปี อายุบ้านบ่อ ต.สวนผึ้ง

6..นาย สมบูรณ์ บุญทิน (หม่อง) อายุ 77 ปี

เป็นกะเหรียง โภคิ่วพุดจากอ้วนได้ อดีตเป็นนายพวนป่า เป็นนักคนตระพื้นบ้านเป้าแคนเป็นผู้นำ
ตามธรรมชาติ อาชีพ เกษตรกร อยู่บ้าน หัวยน้ำหนัก ต.ตะนาวศรี

7.นาย ปีอก บุญทิน อายุ 84 ปี

เป็นกะหรี่ยงโผล่ มีพ่อเป็น ต่องซู่(ปะ ໂອ) แม่กะหรี่ยง แต่งงานกับคนลาวยวน บ้านท่าเคียง

เป็นผู้นำตามธรรมชาติ อยู่บ้านท่าเคย ต.ท่าเคย

8.นาย เดชา ชีช่วง อายุ 68 ปี

เป็นกะหรี่งโผล่อดีตกำนัน ตำบล บ้านบึง อยู่บ้านโปงกระทิง เป็นประธานสภាឯชนชุมชน กิจกรรมประจำบ้านค่า อาชีพ เกษตรกร

9.นาย ดี ลาเทค อายุ 86 ปี เป็นวิทยากร เวทีพูดคุย อดีตผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นกะหรี่งได้ ภาระเป็นคนดูแลบ้านนาบุนแสนหมู่ที่ 2 ต.สวนผึ้ง เป็นผู้นำตามธรรมชาติ อาชีพทำนา

10.นาย จิบ จะนุ อายุ 55 ปี ร่วมเวทีพูดคุย

เป็น กะหรี่งโผล่ กำนัน ต.ตะนาวศรี ลำดับที่ 1 ถูกเรียกว่าผู้ว่ากะหรี่งเพราะมีความสนใจ และคุ้นเคยกับกะหรี่งในทวาย ประเทศพม่า มีอาชีพ เกษตรกร อยู่หมู่บ้านสวนผึ้ง ต.ตะนาวศรี

11.นาย สกอล กัวญี่ (กำนันจันทร์) อายุ 47 ปี ร่วมเวทีพูดคุย

เป็นกะหรี่งโผล่ กำนัน ตำบลสวนผึ้ง ลำดับที่ 10 เป็นกำนันโดยที่ไม่มีผู้สมัครลงเบ่งขัน อยู่บ้าน ทุ่งแฟก อาชีพ เกษตรกร เป็นคนกล้าหาญ ตั้งใจทำงาน

12.นาย เสิน ขำปลด อายุ 75 ปี เป็นคนเชื้อสายลาวยวน ย้ายมาจากการบ้านร้างบัว ต.รังบัว อ. จอมบึง เข้ามาอยู่ในชุมชนสวนผึ้ง

13.นาย บุญเลิศ คังพุ อายุ 53 ปี ร่วมเวทีพูดคุย

เป็นกะหรี่งโผล่ ผู้ใหญ่บ้านหัวยแหง น.5 ต.ตะนาวศรี อ.สวนผึ้ง อดีตเป็น อาสาสมัคร รักษาดินแดน(อ.ส.) สมัยเย่งชิงมวลชน

14.นาย จำเริญ อำนวยศิลป์ อายุ 37 ปี ร่วมเวทีพูดคุย มีแม่เป็นคนกะหรี่ง พ่อเป็นเจ้า สามชิกสภาพบาล ตำบลสวนผึ้ง อาชีพเกษตรกร ค้าขาย อยู่บ้านบ่อ.1 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง

15.นาย สมชาย หันไกรสกอล อายุ 35 ปี เป็นกะหรี่งจกอร้อยบ้าน หัวยน้ำหนัก ต.ตะนาวศรี อาชีพ เกษตร ขายของป้าบ้างครึ้ง เป็นผู้นำธรรมชาติ ปัจจุบันเสียชีวิตไปแล้ว

16.นาย ชนพล บุญเลิศ อายุ 34 ปี ร่วมเวทีพูดคุย เป็นกะหรี่งลูกผสม โผล่ และจกอร อยู่บ้านหัวยน้ำหนัก ต.ตะนาวศรี ขายของป้าบ้างครึ้ง อาชีพ เกษตรกรผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

17.นางโสภา เนตติก อายุ 86 ปี เป็นกะหรี่งโผล่ เป็นลูกสาว ของกำนัน ตาไม้ บุญเลิศ กำนัน ต.สวนผึ้งคนที่ 3 เคยไปอยู่กับ พระยาสุรพันธ์เสนี อิน บุนนาค สมุหเทยาภิบาลมหาราชบุรี เมื่อครั้งเป็นเด็กสาว อยู่บ้านบ่อ ต.สวนผึ้ง เป็นผู้นำทางธรรมชาติ

18.นาง เย็น จิ้วซอ อายุ 58 ปี ร่วมเวทีพูดคุย เป็นกะหรี่งโผล่ ผู้ที่สืบสานงานทอผ้า กะหรี่ง ที่ยังคงผ้ากะหรี่ง และร้องเพลงกะหรี่งอยู่ในปัจจุบัน อยู่บ้านบ่อ หมู่ที่ 1 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง ราชบุรี

19.นาย นัฐพล วงศ์ทอง อายุ 48 ปี ร่วมเวทีพูดคุย เป็นกะหรี่งโผล่ อาชีพเกษตรกร ผู้ใหญ่บ้าน บ่อหวี หมู่ที่ 3 ต.ตะนาวศรี พูดภาษา พม่าได้

20. นาง ได้กุ๊ จันทร์ อายุ 76 ปี วิทยากร เวทีพุดคุย เป็นกะหรี่ยงโผล่ เป็นหมอดำแย เจ็บเส้นทอผ้า ความจำเม่น อยู่บ้านสวนผึ้ง ต.ตะนาวศรี
21. นาย สุวรรณ หาดจำปง (สุย) อายุ 49 ปี เป็นกะหรี่ยงโผล่พูดจากอวไได สัญชาติไทย อยู่หมู่ที่ 1 ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี กรรมการจังหวัด มะริด-ทวาย แห่งสหภาพแห่งชาติกะหรี่ยง (KNU)
22. นำรุ่ง คงสวัสดิ์ บ้านบ่ออดีต ส.จ. สวนผึ้งและเจ้าของกิจการเหมือนแร่ ตะโกปิดทอง 11 ช.ค 2545
23. นาย สุวัฒน์ อมฤตโชค บ้านบ่อ ต.สวนผึ้ง อดีตครู รร.ท่ามະนา 25 มกราคม 2546 มีภรรยา เป็นกะหรี่ยงโผล่
24. ผู้ต่อไปนี้ เหล็ก บุญชูเชิด กะหรี่ยงโผล่ วัย 80 ปี บ้านห้วยแห้ง อำเภอ หนองหญ้าปล้อง จังหวัด เพชรบุรี อดีตสมาชิกพรรคคอมฯ เคยไปศึกษาต่อที่ จีน เวียดนามหนีอ
25. นาย วันจันทร์ เจ้าคุณ กะหรี่ยงโผล่ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านบ้านทุ่งแฟก ม.2 ต.สวนผึ้ง พ.ย.44 เวทีพุดคุย อาชีพเกษตรกร
26. นาย คริสติน เอ็นกุ๊ กะหรี่ยงโผล่ ทำนา บ้านทุ่งแฟก ม.2 ต.สวนผึ้ง พ.ย.44 ต.สวนผึ้ง ทำนา
27. นาทหลวงคาดอเล็ก คุณพ่อประสิทธิ์ รุจิรัตน์ 6,20 ธันวาคม 2544 วัดแม่พระฟ้าติมา ห้วยคลุ่ม ต.สวนผึ้ง
29. สายยัน วงศ์ ใจดี สมาชิกพรรคคอมฯ เป็นคนไทย พูดคุยที่บ้านห้วยแห้ง อำเภอ หนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี 14 ธันวาคม 2545
30. พระครู ศรีธรรมานากรณ์ มหาสุรนาถ ปช4หลวงพ่อวัดเจี้งเจริญ เจ้าคณะอำเภอ วัดเพล 13-15. มีนาคม 2545, 12 เมย.2546
31. เจริญ พะจี กะหรี่ยงจากอวคำสอนอาจารย์คริสเตียน บ้านห้วยแห้ง ต.ตะนาวศรี 25-26 มกราคม 2545
32. ทองห่อ อำนวยศิลป์ เป็นกะหรี่ยงโผล่ผสมจีนสมาชิก อบต.สวนผึ้ง บ้านห้วยคลุ่ม ต.สวนผึ้ง
33. นาย วัชระ แย้มอรุณ ประธานบริหาร อ.บ.ต.สวนผึ้ง 20 พฤศจิกายน 2545
34. นาย จุ่ง บุญคุณ อดีตอาสาสมัครรักษาดินแดนชาวกะหรี่ยง บ้านบ่อ หมู่ที่ 1 ต.สวนผึ้ง
35. นาย วิเชียร โลหะศิริ เจ้าของเหมือนแร่ โลหะศิริ วันเสาร์ที่ 18 มกราคม 2545 บันทึกกะหรี่ยง
36. นาย กวยฤทธิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัด มะริด-ทวาย ของสหภาพแห่งชาติกะหรี่ยง (KNU)
37. นาย นั่งกะดึง เสนยา อายุ 60 ปี บ้านบ่อ หมู่ 1 ต.สวนผึ้ง
38. นาย บุญเลิศ จันปอร์ย บ้านห้วยแห้ง ต.ตะนาวศรี
39. มหา สุชาติ (อภิชาต) เสด็จพันธ์ พะสังฟ์ ชาวกะหรี่ยง ทายาทพระครีสุวรรณคือ บ.กองม่องทะ ต.ໄลโน อ.สังขละบุรี กาญจนบุรี